

**PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
DO
DEPARTAMENTO DE
LINGUA GALEGA E LITERATURA**

CURSO 2020-21
I.E.S. LAXEIRO

INDICE	2
1.- Introducción e contextualización.....	4
2.- Competencias clave.....	7
2.1. Contribución da materia ao desenvolvemento das competencias clave.....	7
2.2. Concreción por curso dos estándares de aprendizaxe avaliábeis que forman parte Dos perfís competenciais.....	9
3.- Obxectivos didácticos.....	41
3.1.Obxectivos xerais da Educación Secundaria Obrigatoria.....	41
3.2. Obxectivos xerais do Bacharelato.....	42
3.3.Obxectivos específicos da área na ESO.....	43
3.4.Obxectivos específicos da área no Bacharelato.....	44
4.- Temporalización dos estándares de aprendizaxe avaliábeis, grao mínimo de consecución destes e procedementos e instrumentos de avaliación para cada curso de ESO e BACHARELATO.....	45
4.1. 1º ESO.....	45
4.2. 2º ESO.....	51
4.3. 3º ESO.....	57
4.4. 4º ESO.....	64
4.5. 1º BACHARELATO.....	71
4.6. 2º BACHARELATO.....	77
5. – Concrecións metodolóxicas da materia.....	82
5.1. Principios metodolóxicos xerais.....	82
5.2. Didáctica da área de Lingua galega.....	83
5.3. Estratexias metodolóxicas.....	84
6.- Materiais e recursos didácticos.....	85
7.- Criterios de avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	85
7.1. Criterios de avaliación 1º de ESO.....	86
7.2. Criterios de avaliación 2º de ESO.....	87
7.3. Criterios de avaliación 3º de ESO.....	88
7.4. Criterios de avaliación 4º de ESO.....	90
7.5. Criterios de avaliación 1º de BAC.....	91
7.6. Criterios de avaliación 2º de BAC.....	93
7.7. Criterios de cualificación e promoción nos cursos da ESO.....	94
7.8. Criterios de cualificación e promoción en 1º de Bacharelato.....	97
7.9. Criterios de cualificación e promoción en 2º de bacharelato.....	98
8.- Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.....	99
8.1 Concreción dos indicadores.....	100
9.- Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación de pendentes.....	105
10.- Deseño da avaliación inicial, e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	102

11.- Medidas de atención á diversidade.....	107
12.- Os elementos transversais.....	103
13.- Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento.....	104
14.- Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	105

1.- **Introdución e contextualización.**

Elaborar a programación é a primeira tarefa coa que nos atopamos os docentes ao comezo de cada curso escolar. A programación pretende ser unha ferramenta que facilite principalmente as seguintes tarefas:

- Planificar o traballo de forma eficaz.
- Reflexionar sobre o proceso de aprendizaxe do alumnado.
- Establecer pautas claras para a avaliación.

Pero para comezar a programar cómpre analizar o contexto legislativo en que se sitúa a práctica docente. Neste caso as **referencias legislativas** son as seguintes:

1. Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a Mellora da Calidade Educativa. (LOMCE)
2. Orde ECD/65/2015 de 21 de xaneiro pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da Educación Primaria, a Educación Secundaria e o Bacharelato.
3. Decreto 86/2015, de 25 de xuño polo que se establece o Currículo da ESO e do Bacharelato en Galicia.
4. Resolución do 15 xullo de 2016, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para a implantación, no curso académico 2016/17, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.
5. Real Decreto 310/2016, de 29 de xullo, polo que se regulan as avaliacións finais de Educación Secundaria Obrigatoria e de Bacharelato.
6. Recomendación 2006/962/EC, do Parlamento Europeo, sobre as competencias clave para a aprendizaxe permanente.

Ademais desta lexislación, tamén se tiveron en conta na elaboración desta programación criterios recollidos no Proxecto Educativo do Centro e decisións adoptadas polo Departamento e mais a CCP.

A lei Orgánica 8/2013 de 9 de decembro para a mellora da calidade educativa desenvolve medidas que permiten seguir avanzando cara a un sistema educativo de calidade, inclusivo, que garanta a igualdade de oportunidades e faga efectiva a posibilidade de que cada alumno e alumna desenvolva ao máximo as súas potencialidades. A LOMCE define o currículo como a regulación dos elementos que determinan os procesos de ensino e aprendizaxe para cada unha das ensinanzas.

O currículo está integrado polos obxectivos de cada ensinanza e etapa educativa; as competencias clave ou capacidades para aplicar de xeito integrado os contidos de cada ensinanza e etapa e para lograr a resolución de problemas complexos; os contidos ou conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen ao logro dos obxectivos e á adquisición das competencias; a metodoloxía didáctica, que abrangue tanto a descrición das prácticas docentes como a organización do traballo dos docentes; os estándares de aprendizaxe avaliábeis; e os criterios de avaliación do grao de adquisición das competencias de cada curso. Estes elementos do currículo serán, pois, o cerne da elaboración desta programación didáctica da materia de Lingua e Literatura Galega, adecuada así os requirimentos da LOMCE.

Partimos de que **a intención educativa desde a área de Lingua Galega e Literatura** é ampliar a capacidade de comprensión e expresión verbal do alumnado co fin de que adquira un dominio suficiente da linguaxe como medio de comunicación e expresión de sentimentos e

coñecementos tanto desde a vertente oral coma escrita. En estreita relación con isto, tratarase de conducir ao alumnado no coñecemento e interpretación de obras literarias e na correcta elaboración de distintos tipos textos.

Con este obxectivo, e tal como recomenda o Decreto 86/2015, o noso departamento traballará en coordinación cos outros departamentos de lingua do centro, principalmente co de Lingua castelá, co fin dun estudo e tratamento integrado de todas as linguas (utilizar estratexias de lecto-escritura común, terminoloxía... e mesmo evitando repetir contidos iguais) desde un **enfoque metodolóxico de carácter plurilingüe** que potencie o desenvolvemento comunicativo do alumnado nas distintas linguas que estuda.

No Decreto 86/2015, a área de Lingua galega preséntase en todos os cursos estruturada en cinco bloques de contidos: 1. Comunicación oral. escoitar e falar. 2. Comunicación escrita. Ler e escribir. 3. Funcionamento da lingua. 4 Lingua e sociedade. 5 Educación literaria. Pois ben, o tratamento destes contidos abordarase desde a **óptica competencial** valorando as relacións que cada un ten coas competencias clave que aparecerán especificadas na programación a partir dos estándares de aprendizaxe avaliábeles.

Este elemento, os estándares de aprendizaxe, é a principal novidade no currículo LOMCE. A súa definición concreta é a que aparece no artigo do currículo 2.2 e) “especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumno debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Deben ser observables, medibles e avaliábeles, e permitir graduar o rendemento ou logro alcanzado. Deben contribuír a facilitar o deseño de probas estandarizadas e comparables”. Así, os niveis de logro ou de rendemento están claramente definidos a través destes indicadores cuantificables, precisos e non ambiguos. Isto provoca un cambio substancial á hora de programar, pois débese partir dos estándares para ir deseñando a programación didáctica. A avaliación dirixe o deseño e desenvolvemento do currículo e os procesos de ensino e aprendizaxe nas aulas.

En fin, somos conscientes de que coa aplicación da LOMCE se están producindo importantes cambios na forma de ensinar e de aprender, por iso a aplicación da programación LOMCE nos cursos impares o ano pasado nos serve para efectuar xa nesta nova programación algunhas modificacións que tentan corrixir, simplificando o proceso, certas dificultades que se nos presentaron sobre todo á hora de avaliar por estándares.

CONTEXTUALIZACIÓN.

A **contextualización** permite concretar a programación para que se achegue o máis posible á realidade das aulas. Esta concreción vai proporcionar recursos para facer unha programación máis persoal, partindo neste caso do contexto socioeconómico da comarca do Deza, á que pertence todo o alumnado do centro, procedente basicamente dos concellos de Lalín, Agolada e Dozón, pero tamén en menor medida, e especialmente na ESA e en Bacharelato de Adultos, de Vila de Cruces, Silleda ou Rodeiro.

Tomando como referencia o PEC, que recolle as características xerais do centro e do entorno educativo, debemos destacar que é un centro situado nun medio fundamentalmente rural, cunha economía baseada no sector agro-gandeiro, pero no que cobra tamén importancia o sector servizos nas capitais dos concellos, e a industria, fundamentalmente en Lalín, con dous sectores ata hai pouco puxantes, o téxtil e a construción, pero ambos os dous inmersos neste momento nunha profunda crise que levou a moitas empresas ao peche, co conseguinte incremento do paro na zona. Podemos afirmar que o alumnado procede en xeral de familias de clase media ou media-baixa, pero, salvo excepcións, sen problemas económicos importantes, quizais maiores no escaso alumnado estranxeiro (hispanoamericanos maioritariamente).

No referente ás **características xerais do centro**, cómpre sinalar que este ten este curso 580 alumnxs e 76 profesores/as, con tres grupos en cada curso da ESO, un grupo de PMAR (2º), os dous cursos de Formación Básica de Electricidade e Electrónica, 2 grupos de Bacharelato

en cada curso en diúrno nas modalidades de Ciencia e Tecnoloxía e Humanidades e CC. Sociais. Ademais hai un grupo de bacharelato de adultos en cada curso no que se xuntan as dúas modalidades citadas, un grupo de ESA nos módulos III e IV, 3 ciclos formativos medios (Xestión Administrativa, Instalacións eléctricas e automáticas e Electromecánica de vehículos e automóviles) e 2 superiores (Mecatrónica e Administración e Finanzas). É, pois, un centro complexo pola diversidade de ensinanzas que oferta, e no que o maior problema radica na escaseza de espazos e na masificación das aulas, sobre todo nalgúns cursos de ESO, diminuíndo considerablemente nos ciclos formativos. Ademais, este curso vai resultar máis problemático porque se están realizando no centro obras de certa envergadura.

En canto ao alumnado, no que interesa para o desenvolvemento da programación de Lingua Galega e Literatura, cómpre sinalar que arredor dun 70% dos alumnos de ESO e BACHARELATO procede do medio rural e é maioritariamente galego-falante; e o outro 30% procede das vilas da comarca e está máis castelanizado, especialmente o procedente de Lalín. Con todo, a integración nun centro no que predomina o galego como lingua habitual fai que tamén este alumnado urbano o use sen ningún problema, aínda que cada paso menos. Maiores dificultades teñen os estranxeiros nun principio, pero dado que é un centro no que a convivencia é boa e a lingua predominante o galego, intégranse rápido e asimilan en pouco tempo o galego e mais o castelán os alumnos procedentes de países cunha lingua distinta destas dúas, e os que presentan maiores problemas para expresarse en galego son curiosamente os hispanoamericanos, pois non fan un esforzo por aprender o galego xa que o seu uso correcto do castelán lévaos a seren entendidos sen problemas desde que chegan.

O traballo co alumnado centrouse ata agora, máis ca no dominio oral do idioma, que era bastante satisfactorio, na expresión escrita, onde obtiñamos peores resultados, así como en desmontar algúns prexuízos contra o galego. Pero, como xa dixemos, nos últimos anos aumentou o alumnado das vilas, que ten un contexto lingüístico diferente: son maioritariamente castelán-falantes. Este alumnado domina máis o rexistro do galego escrito e formal ca o do galego oral, sendo capaz de escribir con bastante corrección, pero tendo algunhas dificultades para expresarse oralmente con normalidade en galego. Nestas condicións, e dada a importancia cada vez maior de expresarse con corrección nas relacións sociais, o Departamento de Lingua Galega e Literatura propónse enfocar dun xeito distinto as prioridades a atender dende as aulas; cremos que agora é prioritario (posto que demos un paso atrás) traballar na mellora da capacidade de expresión oral do noso alumnado, así como en contrarrestar na medida do posible todos os prexuízos contra a nosa lingua, sen por iso descoidar a expresión escrita, pois é onde a maioría amosa as maiores dificultades tal como se comentou na **memoria do ano pasado**. En consecuencia, priorizaremos na ESO o traballo nas destrezas lingüísticas máis competenciais: escoitar, falar, ler comprendendo e escribir.

Composición do Departamento para o curso 2020-21 e distribución de grupos:

O Departamento de Lingua Galega para o curso 2020-21 está composto polos seguintes profesores/as que, na reunión de departamento do 6 de setembro, acordaron impartir os cursos indicados a continuación:

Xabier Gallego Fernández: impartirá un grupo de 2º de bacharelato en horario nocturno. É o xefe de estudos diúrno.

Antonio Mayáns: impartirá (1º de bacharelato de adultos e ESA e mais dous grupos de 2º de ESO e un grupo de 4º de ESO. É titor da ESA.

Gracia Santorum López: impartirá dous grupos de 2º de bacharelato diúrno, a Literatura Universal en 1º de bacharelato e a optativa de Igualdade de Xénero en 2º de ESO con dous grupos. É tamén a encargada da biblioteca do centro e a xefa deste Departamento

Manuel Busto Galego: impartirá os catro grupos de 1º de ESO e un grupo de 2º de ESO. É titor dun grupo de 2º ESO.

Ester Eugenia González Martínez: profesora que ten só media xornada. Imparte 2º de FP Básica e dous grupos de 4º de ESO.

Susana Rodríguez Rodríguez: impartirá os catro grupos de 3º de ESO, e os dous grupos de 1º de Bacharelato diurno. É titora dun grupo de 3º de ESO.

Carmen Sampedro, compartida co Departamento de Inglés: impartirá un 2º de ESO de lingua galega. É titora dun grupo de 2º de ESO.

Como se pode ver no reparto, este curso será o noso Departamento o encargado de impartir a materia de Literatura Universal en 1º de bacharelato, a de Igualdade de Xénero en 2º de ESO e mais o grupo de ESA, polo que xuntamos tamén as súas programacións. A programacións de 2º de FP Básica, que tamén imparte o noso departamento, foi elaboradas na aplicación existente a tal efecto.

Por outra banda, dado que son varios os cursos nos que imparte máis dun profesor, para coordinarse establecéronse as seguintes horas de reunión semanal:

Coordinación do profesorado de 2º ESO: os mércores ás 16:00

Coordinación do profesorado de 4º ESO: os xoves de 10:35 a 11:25

Coordinación de 1º bacharelato diurno e adultos: os xoves de 13:45 a 14:35

Coordinación de 2º bacharelato diurno e adultos: os xoves de 10:35 a 11:25

Ademais haberá unha reunión ao mes, como mínimo, de todo o departamento os mércores ás 16:00.

2. Competencias clave.

O artigo 2 do Decreto 86/2015 no seu apartado 3B sinala as competencias como un dos elementos do currículo definíndoas como “capacidades para aplicar de xeito integrado os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos” e no seu artigo 3 fixa as sete competencias clave que o alumnado deberá desenvolver:

1. Comunicación Lingüística (CCL)
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCCT)
3. Competencia dixital (CD)
4. Aprender a aprender (CAA)
5. Competencias sociais e cívicas (CSC)
6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC)

O concepto de competencia inclúe tanto os saberes como as habilidades e as actitudes e vai máis alá do saber e do saber facer, incluíndo o saber ser ou estar. Son, en fin, aquelas competencias que debe desenvolver un mozo ou unha moza ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta de xeito satisfactorio e ser capaz de desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da vida.

2.1. Contribución da materia de Lingua galega e Literatura ao logro das competencias clave.

Todas as áreas do currículo deben participar, desde o seu ámbito correspondente, no desenvolvemento das distintas competencias do alumnado, pero é evidente que contribuirán máis a unhas ca a outras. Así, a propia concepción do currículo desta área, ao facer énfase no uso social da lingua en diferentes contextos comunicativos, pon en evidencia a súa contribución directa ao desenvolvemento de todos aspectos que conforman a competencia en **comunicación lingüística**. É esta a finalidade primeira da área, a mellora da competencia lingüística, usando a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita. Mais tamén

cómpre destacar que as estratexias que constitúen a competencia comunicativa adquirense desde unha lingua determinada, pero non se refiren exclusivamente a saber usar esta lingua, senón ao uso da linguaxe en xeral. Esta característica da aprendizaxe lingüística ten unha gran importancia, xa que as aprendizaxes que se efectúan nunha lingua aplícanse á aprendizaxe doutras, cuxo coñecemento contribúe, á súa vez, a aumentar esta competencia sobre o uso da linguaxe en xeral.

O acceso ao saber e á construción de coñecementos mediante a linguaxe relaciónase directamente coas competencias clave de **aprender a aprender**, e coa de **sentido de iniciativa e espírito emprendedor**. A linguaxe, ademais de instrumento de comunicación, é un medio de representación do mundo e está na base do pensamento e do coñecemento, permite comunicarse con un mesmo, analizar problemas, elaborar plans e emprender procesos de decisión. En suma, regula e orienta a nosa propia actividade con progresiva autonomía. O emprego correcto da linguaxe contribúe a organizar o pensamento, a comunicar afectos e sentimentos, a regular emocións favorecendo o desenvolvemento de ambas competencias. Trataremos desde a nosa materia de estimular a imaxinación e fomentar a creatividade, o uso progresivamente autónomo dos medios de comunicación social, das TIC...

Ao **tratamento da información e competencia dixital**, a área contribúe en canto que proporciona coñecementos e destrezas para a procura, selección, tratamento da información e, en especial, para a comprensión de dita información, da súa estrutura e organización textual, e para a súa utilización na produción oral e escrita. O currículo da área inclúe o uso de soportes electrónicos na composición de textos (procesadores, buscadores, bases de datos...) o que significa algo máis ca un cambio de soporte, xa que afecta ás operacións mesmas que interveñen no proceso de escritura (planificación, execución do texto, revisión, selección de información...) e que constitúen un dos contidos básicos desta área. Por iso, na medida en que se utilicen estase mellorando á vez a competencia dixital e o tratamento da información. Pero, ademais, os novos medios de comunicación dixitais que xorden continuamente implican un uso social e colaborador da escritura, o que permite concibir a aprendizaxe da lingua escrita no marco dun verdadeiro intercambio comunicativo.

A lingua contribúe poderosamente ao desenvolvemento da **competencia social e cívica**, pois desde esta área é obrigado facilitar, a través do traballo con diferentes tipos de textos e situacións de comunicación, a aproximación crítica á realidade, así como o coñecemento e exercicio dos valores democráticos e dos dereitos civís. Ademais redonda na mellora das habilidades e destrezas para a convivencia, o respecto e o entendemento entre as persoas, xa que necesariamente a súa adquisición require o uso da lingua como base da comunicación. Aprender lingua é, ante todo, aprender a comunicarse cos outros, a comprender o que estes transmiten, a tomar contacto con distintas realidades e a asumir a propia expresión como modalidade fundamental de apertura aos demais. Por outra parte, na medida en que unha educación lingüística satisfactoria valora todas as linguas como igualmente aptas para desempeñar as funcións de comunicación e de representación, analiza os modos mediante os que a linguaxe transmite e sanciona prexuízos e imaxes estereotipadas do mundo, co obxecto de contribuír á erradicación dos usos discriminatorios da linguaxe, está contribuíndo ao desenvolvemento desta competencia.

Ademais de recoñecer a propia lingua como elemento cultural de primeira orde, nesta área a lectura, comprensión e valoración das obras literarias contribúe ao desenvolvemento da competencia en **conciencia e expresións culturais**.

Desde esta área desenvólvense tamén algúns aspectos da **competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía** xa que as análises de estruturas morfolóxicas, sintácticas e textuais supoñen un adestramento do razoamento lóxico, a súa sistematización, a aplicación dun método rigoroso. Por outra banda, a variedade temática dos textos debe poñer en contacto a materia co mundo científico e o contorno ambiental, malia que non se recolla no perfil competencial a contribución da área a esta competencia.

2.2. Concreción por curso dos estándares de aprendizaxe avaliáveis que forman parte dos perfís competenciais.

1º ESO

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	
LGB1.1.1. Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade).	CCL CAA
LGB1.1.2. Traslada a información relevante ou a idea xeral de textos sinxelos a resumos.	CCL CAA
LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	CCL CAA
LGB1.2.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	CCL CAA
LGB1.3.1. Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinións alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	CCL CSC
LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal.	CCL CAA CSC CSIEE
LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, as ideas principais e as secundarias de programas informativos.	CCL
LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	CAA
LGB1.4.3. Identifica e rexeita os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	CSC
LGB1.5.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	CD CAA CSIEE
LGB1.5.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e visualmente atractivas.	CD CCL CSIEE
LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.	CCL CAA
LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega.	CAA
LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL CCEC

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL CSC
LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	CCL
LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	CCL
LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL
LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo, respectando as regras de interacción.	CCL CSC
LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	CCL CSC
LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	CAA
LGB1.9.2. Respecta os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade	CCL CSC CSIEE
LGB1.9.3. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa.	CCL CSC
LGB1.9.4. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal ás súas producións orais.	CCL CAA
LGB1.9.5. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	CAA
LGB1.9.6. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	CAA CCL
LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	CCL CSC CSIEE CCEC
LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	CSC CSIEE
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	
LGB2.1.1. Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	CCL CAA
LGB2.1.2. Recoñece a intencionalidade do emisor a partir de elementos contextuais explícitos.	CCL
LGB2.1.3. Reconstrúe o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas.	CCL
LGB2.1.4. Procura o léxico descoñecido en dicionarios, analiza a forma da palabra ou deduce o significado polo contexto.	CCL CAA
LGB2.1.5. Interpreta o significado de elementos non lingüísticos (símbolos, iconas, etc.).	CCL
LGB2.1.6. Busca información para ampliar e completar o contido das mensaxes a través de	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
distintos recursos: xornais, revistas, libros, enciclopedias, buscadores de internet.	CAA CD
LGB2.1.7. Contrasta os contidos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	CCL CAA
LGB2.2.1. Comprende, interpreta e sintetiza o contido de textos propios da vida cotiá: mensaxes electrónicas ou de móbil, de correo electrónico, normas e instrucións de uso.	CCL CSC
LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.	CCL CSC
LGB2.4.1. Comprende, interpreta e sintetiza textos propios da vida educativa: webs educativas, información de dicionarios, glosarios e enciclopedias en distintos soportes.	CCL CAA CD CSC
LGB2.4.2. Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe guiadas, con progresiva autonomía.	CCL
LGB2.5.1. Usa de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.	CCL CAA CD
LGB2.6.1. Manifesta unha actitude crítica ante as mensaxes que transmiten prexuízos e reflexiona sobre os usos lingüísticos discriminatorios.	CCL CSC
LGB2.6.2. Identifica e evita o uso de expresións habituais que evidencian prexuízos de distinta natureza: relixiosos, raciais e sexistas.	CCL CSC
LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados e con respecto pola puntuación do texto.	CCL
LGB2.7.2. Le en voz alta seguindo os patróns fonéticos do galego.	CCL
LGB2.7.3. Utiliza recursos das TIC para rexistrar a voz.	CCL CD
LGB2.8.1. Utiliza esquemas sinxelos e notas para ordenar as ideas e estruturar o contido do texto.	CCL
LGB2.8.2. Adecúa o texto ao rexistro coloquial ou formal segundo o requira a situación comunicativa.	CCL
LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal.	CCL
LGB2.8.4. Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).	CCL
LGB2.8.5. Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	CCL CD
LGB2.9.1. Produce textos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	CCL CD CSC
LGB2.10.1. Produce, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación,	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.	CD CSC
LGB2.10.2. Coñece a estrutura do xornal (seccións e xéneros) e os elementos paratextuais que acompañan as noticias.	CCL
LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	CCL CD
LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	CCL
LGB2.13.1. Utiliza, con progresiva autonomía, as funcións básicas dun procesador de textos para organizar os contidos e mellorar a presentación.	CCL CD
LGB2.13.2. Emprega os correctores ortográficos para resolver dúbidas e revisar a ortografía.	CCL CD
LGB2.14.1. Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	CCL CAA
LGB2.14.2. Acepta o erro como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación.	CCL CAA
Bloque 3. Funcionamento da lingua	
LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	CCL
LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	CCL CAA
LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	CCL CD
LGB3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL
LGB3.4.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	CCL
LGB3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación de acordo coa cohesión textual.	CCL
LGB3.6.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	CCL CAA
LGB3.7.1. Recoñece e explica nos textos as referencias deícticas persoais.	CCL CAA
LGB3.8.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.	CCL CAA
LGB3.9.1. Producir textos orais e escritos de diferentes xéneros, usando as regras de concordancia.	CCL CAA
LGB3.9.2. Identificar as funcións sintácticas no seo da oración.	CCL CAA
LGB3.10.1. Recoñece as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas,	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	CAA
LGB3.11.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	CCL CAA
LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA CD
LGB3.13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA
Bloque 4. Lingua e sociedade	
LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	CCL
LGB4.1.2. Coñece as linguas que se falan en Galicia.	CCL
LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona.	CCL
LGB4.1.4. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) en lingua galega adaptados á súa idade.	CCL CD CCEC
LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado.	CCL
LGB4.2.2. Coñece e valora os antropónimos galegos.	CCL
LGB4.3.1. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL CSC
LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais.	CCL CSC
LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	CCL CSC
LGB4.6.1. Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural.	CCL CCEC
LGB4.6.2. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	CCL
LGB4.6.3. Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen.	CCL
Bloque 5. Educación literaria	
LGLB5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	CCL
LGLB5.2.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGLB5.2.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	CCL
LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	CCL
LGLB5.4.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e reconece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	CCL
LGLB5.5.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	CCL
LGLB5.6.1. Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	CCL CCEC
LGLB5.7.1. Describe e caracteriza os trazos definatorios básicos do cómic como linguaxe artística.	CCL CCEC
LGB5.7.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definatorios.	CCL CCEC
LGLB5.7.3. Describe e caracteriza os trazos definatorios básicos da canción como linguaxe artística.	CCL CCEC
LGB5.7.4. Identifica e describe, nunha canción dada, os seus principais trazos definatorios.	CCL CCEC
LGLB5.8.1. Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	CCL CD

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.	
LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	CCL CAA
LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	CCL CAA
LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	CCL CAA
LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	CAA
LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	CSC CCL
LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	CCL CSC CSIEE
LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	CCL
LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	CCL CAA CSIEE
LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	CSC CAA
LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	CCL CAA
LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	CAA
LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual.	CCL CCEC
LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL CSC
LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	CCL
LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	CCL
LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL
LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	CD CAA CSIEE

LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	CD CCL CSC
LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	CCL CSC
LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	CCL CSC
LGB1.8.3. Expressa e compara con compañeiros/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	CSC CAA
LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	CAA
LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	CCL CSC CSIEE
LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	CLL CSC
LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	CCL CAA
LGB1.9.5. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	CAA CCL
LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	CCL CSC CSIEE CCEC
LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	CSC CSIEE
LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	CCL CSC
LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	CCL CAA
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	
LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	CCL CAA
LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	CCL CAA
LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	CCL
LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	CCL
LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	CCL CAA
LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	CCL CAA

LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	CCL CSC
LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	CCL CSC
LGB2.2.3. Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	CCL CSC
LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	CCL CSC
LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	CCL
LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	CCL CD CAA
LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	CCL
LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.	CCL CAA
LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	CCL CD CAA
LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	CCL CD CAA
LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.	CCL CSC
LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	CCL CSC
LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	CCL
LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais.	CCL CSC
LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	CCL
LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.	CCL CD
LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	CCL
LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo.	CCL
LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	CCL
LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)	CCL

LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.	CCL
LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	CCL CD
LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.	CCL CD
LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	CCL CD CSC
LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	CCL CD CSC
LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	CCL CD
LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	CCL CD
LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido.	CCL
LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos.	CCL CD
LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.	CCL CSC CCEC
Bloque 3. Funcionamento da lingua	
LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	CCL CCEC.
LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	CCL CAA
LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	CCL CAA
LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.	CCL CD
LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL
LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	CCL
LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	CCL
LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	CCL CAA
LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	CCL CAA
LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un	CCL CAA

texto.	
LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	CCL
LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	CCL
LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	CCL CAA
LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA
LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA
Bloque 4. Lingua e sociedade	
LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	CCL
LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	CCL CSC
LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	CCL CSC
LGB4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	CCL
LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	CCL CCEC
LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.	CCL CCEC CD
LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	CCL
LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos.	CCL
LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.	CCL CSC
LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL CSC
LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	CCL CSC
LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	CCL CSC
LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	CCL
LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil.	CCL

LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	CCL
LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	CCL CSC
Bloque 5. Educación literaria	
LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	CCL
LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	CCL
LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	CCL
LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	CCL
LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	CCL
LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	CCL
LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	CCL
LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	CCL
LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	CCL CCEC
LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	CCL CCEC
LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.	CCL CCEC
LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	CCL CD

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	
LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa e a estrutura de textos orais propios dos medios de comunicación audiovisual (entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes).	CCL
LGB1.1.2. Interpreta textos orais e traslada a información relevante a esquemas ou resumos.	CCL
LGB1.2.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	CCL CAA
LGB1.2.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	CCL CAA
LGB1.2.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	CCL CSC
LGB1.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL
LGB1.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	CCL
LGB1.3.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	CCL CAA
LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas dentro do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	CCL CAA
LGB1.4.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra.	CCL CSC
LGB1.5.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	CCL CAA CSC
LGB1.5.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	CCL CSC CSIEE
LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea a partir da práctica habitual de autoavaliación e propón solucións para melloralas.	CCL CAA
LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á maneira de pronunciar a lingua galega.	CAA
LGB1.6.2. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL CCEC
LGB1.7.1. Participa activamente en debates ou coloquios, respecta as regras de interacción, intervención e cortesía, manifesta as súas opinións e respecta as dos demais.	CCL CSC
LGB1.7.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións do moderador nos debates e coloquios.	CCL CSC
LGB1.7.3. Avalía as intervencións propias e alleas.	CAA

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB1.7.4. Respecta as quendas de palabra, o espazo, xestícula de xeito adecuado, escoita activamente os demais e usa fórmulas de saúdo e despedida.	CCL CSC
LGB1.8.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	CAA
LGB1.8.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	CCL
LGB1.8.3. Emprega nas intervencións orais expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	CCL
LGB1.8.4. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	CCL CSC CSIEE
LGB1.8.5. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL
LGB1.8.6. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	CCL CAA
LGB1.8.7. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	CAA CCL
LGB1.9.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión.	CCL CSC CSIEE CCEC
LGB1.9.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	CSC CSIEE
LGB1.9.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	CCL CSC
LGB1.9.4. Realiza e explica resumos ou exposicións educativas sinxelas.	CCL
LGB1.10.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	CD CAA CSIEE
LGB1.10.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	CD CCL CSC
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	
LGB2.1.1. Usa técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados, esquemas e resumos.	CCL CAA
LGB2.1.2. Usa técnicas de ampliación e organización da información: táboas, cadros, gráficos e mapas conceptuais.	CCL CAA
LGB2.1.3. Busca e asimila o significado de palabras do rexistro formal e incorpóraas progresivamente ao seu vocabulario.	CCL CAA
LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	CAA
LGB2.2.1. Comprende e interpreta textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	CCL CSC
LGB2.2.2. Identifica os trazos característicos dun escrito (tipografía, distribución de espazos e escollas léxicas) coa tipoloxía textual (convocatoria, actas de reunión e regulamentos).	CCL
LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos xornalísticos, fundamentalmente en entrevistas, crónicas e reportaxes.	CCL CSC
LGB2.3.2. Distingue entre os contidos informativos e as opinións que se expresan nos textos xornalísticos.	CCL CSC
LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos elaborados a partir da información obtida nas bibliotecas.	CCL CAA
LGB2.4.2. Consulta fontes xerais (enciclopedias) e especializadas (monográficos e webs temáticas) para ampliar a información e mellorar o coñecemento da mensaxe.	CCL CAA CD
LGB2.4.3. Interpreta, deduce e explica a información que aparece en diagramas, gráficas e mapas conceptuais.	CCL CAA
LGB2.5.1. Interpreta o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas de textos expositivos e explicativos.	CCL CAA
LGB2.5.2. Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas e a intención do emisor.	CCL
LGB2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	CCL CAA CD
LGB2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	CCL
LGB2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	CCL CSC
LGB2.8.1. Le en voz alta, de xeito fluído e respecta a fidelidade ao texto.	CCL
LGB2.8.2. Respecta os patróns fonéticos do galego (fonética sintáctica e entoación) e emprega a dicción e o ritmo axeitado á lectura do texto.	CCL
LGB2.9.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos da vida cotiá ou das relacións sociais, segundo os modelos propostos na aula: convocatorias, actas de reunións e intervencións en foros.	CCL CSC CD
LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos, fundamentalmente, entrevistas, crónicas, reportaxes.	CCL CD
LGB2.11.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos e explicativos sobre distintas materias curriculares elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	CCL CD
LGB2.11.2. Usa correctamente elementos formais nos traballos educativos: citas bibliográficas, índices, paxinación, notas ao pé de páxina, organización de títulos, capítulos, etc.	CCL CD

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB2.12.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	CCL CAA
LGB2.12.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.	CCL CAA
LGB2.12.3. Consulta fontes de información en distintos soportes para seleccionar contidos relevantes que posteriormente reelaborará e incorporará ao seu escrito.	CCL CAA CD
LGB2.12.4. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	CCL CSC
LGB2.12.5. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión interna (conectores e tratamento de formas verbais).	CCL
LGB2.12.6. Revisa os textos de xeito gradual para resolver dificultades de contido (temática e estrutura) e de forma (cuestións tipográficas, ortográficas e gramaticais).	CCL CAA
LGB2.13.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	CCL CD
LGB2.14.1. Coñece e utiliza as ferramentas TIC para intercambiar opinións sobre escritos alleos e escribir e dar a coñecer os propios en blogs, redes sociais de lectores e escritores.	CCL CSC CCEC CD
Bloque 3. Funcionamento da lingua	
LGB3.1.1. Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua.	CCL CAA
LGB3.2.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	CCL CAA
LGB3.2.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	CCL CAA
LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	CCL CAA
LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación.	CCL CAA
LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega.	CCL CAA
LGB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resolven as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.	CCL CD
LGB3.6.1. Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	CCL CAA
LGB3.7.1. Revisa os textos para puntuar correctamente.	CCL
LGB3.8.1. Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferenza os elementos que as desempeñan.	CCL CAA

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB3.9.1. Identifica, explica e usa distintos conectores, así como outros mecanismos que lle achegan cohesión a un texto.	CCL
LGB3.10.1. Determina o tema, delimita a estrutura e identifica a progresión temática en producións propias e alleas. Elabora textos nos que ten en conta os parámetros anteriores.	CCL
LGB3.11.1. Interpreta o sentido de textos orais e escritos, identifica a intención comunicativa e a recoñece a postura de cada emisor.	CLC CSC
LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA CD
LGB13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA
Bloque 4. Lingua e sociedade	
LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e amósase capaz de explicar a súa postura.	CCL CSC
LGB4.1.2. Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada á realidade galega.	CCL
LGB4.1.3. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e amósase capaz de explicar a súa postura.	CCL CSC
LGB4.1.4. Coñece as linguas que forman parte da nosa familia lingüística.	CCL
LGB4.1.5. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e a importancia desta na vida social e económica galega.	CCL CSC
LGB4.1.6. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en lingua portuguesa (buscadores e enciclopedias).	CCL CSC CD
LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia.	CCL CSC
LGB4.2.2. Analiza gráficas sobre o uso do galego segundo a idade das persoas.	CCL CSC CD
LGB4.2.3. Identifica os castelanismos nas producións lingüísticas e depura estes elementos no seu propio discurso.	CCL
LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras da lingua galega.	CCL CSC
LGB4.3.2. Comprende o concepto normalización e explica o proceso normalizador do galego.	CCL
LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL CSC
LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL CSC
LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL CSC
LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL CSC
LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	CCL CSC CD
LGB4.5.1. Coñece a lexislación estatal e autonómica que regula a utilización do galego e a súa promoción.	CCL CSC
LGB4.6.1. Coñece o que é un prexuízo, detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter sociocultural e sociopolítico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	CCL CSC
LGB4.7.1. Identifica e clasifica as variantes diastráticas do galego.	CCL
LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	CCL CSC
LGB4.7.3. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	CCL CSC
Bloque 5. Educación literaria.	
LGLB5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	CCL
LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	CCL
LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 para a súa lectura.	CCL
LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	CCL
LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	CCL
LGLB5.2.4. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	CCL
LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	CCL
LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e escribe/debate, argumentadamente, sobre aspectos literarios básicos destes.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	CCL
LGLB5.5.1. Consulta fontes de información básicas para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	CCL
LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	CCL CD
LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	CCL CCEC
LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	CCL CCEC

4º ESO.

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.	
LGB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e reconece a intención comunicativa do/da falante.	CCL
LGB1.1.2. Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.	CCL
LGB1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de comunicación e reconece a validez dos argumentos.	CCL CAA
LGB1.2.1. Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización.	CCL CAA
LGB1.2.2. Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor).	CCL CSEIEE
LGB1.2.3. Analiza os elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruídos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.	CLL CCEC
LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	CCL CAA
LGB1.3.2. Reconece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	CCL CSC
LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL
LGB1.5.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	CCL
LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	CCL CSC
LGB1.5.3. Reconece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das	CCL CSC

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
emocións ao falar en público.	CSIEE
LGB1.65.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	CCL CAA
LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	CAA CSC
LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL CCEC
LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL CSC
LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	CCL
LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	CCL
LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL
LGB1.8.1. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación.	CCL CAA
LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	CCL CSC
LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	CAA CCL
LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	CCL
LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	CCL
LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	CCL CSC CSIEE
LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	CD CAA CCL
LGB1.10.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	CCL CAA
LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	CCL CAA
LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	CCL CSC
LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	CCL CSC CSIEE CCEC

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB2.13.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL CAA CSC CSIEE
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	
LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	CCL CAA
LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	CCL
LGB2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	CCL
LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	CCL
LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.	CCL CAA
LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	CCL
LGB2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	CCL CSC
LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	CCL CD
LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	CCL
LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	CCL
LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	CCL
LGB2.5.1. Diferenza os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	CCL CSC
LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	CCL CSC
LGB2.6.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).	CCL CSC
LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	CCL CSC
LGB2.7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	CCL CSC
LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	CCL CSC
LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
materiais en distintos soportes.	CD CSC
LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	CCL CD CAA CSC
LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	CCL
LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	CCL
LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	CCL
LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.	CCL CD
LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	CCL
LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega.	CCL CD CAA
LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc.	CCL CD
LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións.	CCL CD CSC
LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	CCL CD CSC
LGB2.12.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	CCL CD CSC
LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	CCL CD CSC
LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.	CCL CD
LGB2.13.3. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	CCL
LGB2.14.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e	CCL CSC

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
enriquecerse como persoa.	CCEC
Bloque 3. Funcionamento da lingua	
LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	CCL CAA
LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	CCL CAA
LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	CCL CAA
LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	CCL CAA
LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	CCL CAA
LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	CCL
LGB3.3.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	CCL
LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.	CCL CAA
LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	CCL CD
LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	CCL CAA
LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL
LGB3.7.1. Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	CCL
LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	CCL CAA
LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	CCL
LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.	CCL
LGB3.8.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	CCL
LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	CCL
LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	CCL CAA
LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	CCL
LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	CAA
LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	CCL
LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	CCL
LG3.11.1. Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias.	CCL
LGB3.11.2. Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.	CCL
LGB3.12.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	CCL CAA
LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	CCL
LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA
LGB3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA
Bloque 4. Lingua e sociedade.	
LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	CCL CCEC
LGB4.1.2. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	CCL
LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	CCL CSC
LGB4.1.4. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	CCL CSC CD
LGB4.2.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	CCL CSC
LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	CCL CSC
LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.	CCL CSC CD
LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	CCL CSC
LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	CCL CSC

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	CCL CSC
LGB4.3.2. Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	CCL CSC
LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	CCL CSC
LGB4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	CCL CSC
LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	CCL
LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	CCL CCEC
LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	CCL CCEC
LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	CCL CCEC
LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	CCL CCEC CD
LGB4.5.1. Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	CCL CD
LGB4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	CCL CSC
LGB4.6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente.	CCL CSC
LGB4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	CCL CSC
LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	CCL
LGB4.7.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora.	CCL
LGB4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.	CCL CSC
LGB4.7.5. Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	CCL CSC
Bloque 5. Educación literaria.	
LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	CCL
LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	CCL
LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	CCL
LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	CCL
LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	CCL
LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	CCL
LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	CCL
LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	CCL
LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	CCL
LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	CCL CD
LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	CCL CCEC
LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	CCL CCEC

1º BACHARELATO.

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	
LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL
LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	CCL CAA
LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	CCL CAA
LGB1.2.1. Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.	CCL CAA

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB1.2.2. Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.	CCL CSC
LGB1.2.3. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	CAA
LGB1.2.4. escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	CAA
LGB1.3.1. Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).	CCL CSC CCEC
LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	CCL CSC
LGB1.3.3. Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	CCL CAA CSC
LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	CCL
LGB1.4.2. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas.	CSC
LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	CSC CCL CSIEE
LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	CAA CCL
LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	CAA CSIEE
LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	CCL
LGB1.5.4. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	CCL CSC
LGB1.5.5. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	CCL CSC CSIEE
LGB1.5.6. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	CAA CD CCL
LGB1.6.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	CCL
LGB1.6.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	CCL
LGB1.6.3. Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.	CCL CSC
LGB1.6.4. Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	CSC

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	CSIEE
LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL CSC
LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	CCL
LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	CCL
LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL
LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	CCL CSC CSIEE
LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	CCL CSC CSIEE
LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	CAA CCL CSC CSIEE
LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	CCL CAA
LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	CAA CSEIEE
LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	CCL CAA
LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	CAA CCL CSC
LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CAA CCL CSC
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	
LGB2.1.1. Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	CCL CAA
LGB2.1.2. Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.	CCL CSC
LGB2.1.3. Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	CCL CD CAA
LGB2.2.1. Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada.	CCL
LGB2.2.2. Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro.	CCL
LGB2.2.3. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións.	CCL CSC
LGB2.2.4. Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística.	CCL
LGB2.2.5. Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	CCL
LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e textos argumentativos e expositivos (ensaos).	CCL CD CAA
LGB2.3.2. Identifica o tema e a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	CCL
LGB2.3.3. Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.	CCL
LGB2.3.4. Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.	CCL CAA
LGB2.3.5. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.	CCL
LGB2.3.6. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	CCL
LGB2.4.1. Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	CCL CSC
LGB2.4.2. Interpreta as mensaxes publicitarias e reconece os elementos de persuasión dos anuncios.	CCL CSC
LGB2.4.3. Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.	CCL CSC
LGB2.5.1. Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares.	CCL
LGB2.6.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.	CCL
LGB2.7.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.	CCL
LGB2.8.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.	CCL
LGB2.9.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB2.10.1. Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.	CCL CD CAA
LGB2.10.2. Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.	CCL CD
LGB2.10.3. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	CCL CD
Bloque 3. Funcionamento da lingua	
LGB3.1.1. Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.	CCL
LGB3.1.2. Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.	CCL
LGB3.2.1. Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.	CCL CSC
LGB3.2.2. Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.	CCL CSC
LGB3.3.1. Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	CCL CSIEE CAA
LGB3.4.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.	CCL CAA
LGB3.5.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL CAA
LGB3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL CAA
LGB3.7.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	CCL CAA
LGB3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL CAA
LGB3.9.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	CCL CAA
LGB3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA CD
LGB3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 4. Lingua e sociedade	
LGB4.1.1. Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.	CCL CSC
LGB4.2.1. Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	CCL CSC, CCEC
LGB4.2.2. Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.	CCL CSC CCEC
LGB4.2.3. Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo.	CCL CSC CCEC
LGB4.3.1. Describe a romanización e o nacemento das linguas romances.	CCL
LGB4.3.2. Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).	CCL CSC
LGB4.4.1. Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo.	CCL
LGB4.4.2. Distingue as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.	CCL
LGB4.5.1. Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.	CCL
LGB4.5.2. Describir o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística.	CCL CSC
LGB4.5.3. Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.	CCL
LGB4.6.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos.	CCL
LGB4.6.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística.	CCL CSC
LGB4.6.3. Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.	CCL CSC
LGB4.6.4. Identifica o galego medio en documentos non literarios e literarios.	CCL
LGB4.7.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916).	CCL
LGB4.7.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.	CCL CSC
LGB4.7.3. Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua.	CCL CSC
LGB4.7.4. Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.	CCL
LGB4.7.5. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 5. A literatura.	
LGB5.1.1. Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	CCL
LGB5.1.2. Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios.	CCL
LGB5.1.3. Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.	CCL
LGB5.2.1. Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta a historia da súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	CCL
LGB5.2.2. Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos.	CCL
LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente as súas orixes, define as características principais e analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	CCL
LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais.	CCL
LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.7.1. Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais deste período.	CCL
LGB5.8.1. Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL

2º BACHARELATO.

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comunicación oral: falar e escoitar	
LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL
LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	CCL
LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	CAA
LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo).	CCL CAA

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	CAA
LGB1.2.3. Escolta de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	CCL CAA
LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais.	CCL CAA
LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.	CCL CAA CSC
LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias.	CCL CSC
LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios.	CAA CCL
LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	CCL
LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	CSC CAA
LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	CCL CSCCSIEE
LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	CAA CCL
LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	CAA
LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cínguese ao tema e non divaga.	CCL
LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	CCL CSC CSIEE
LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa.	CCL CSIEE
LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	CCL
LGB1.5.7. Tenta buscar a complicitade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.	CSIEE
LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CD CCL CAA
LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	CCL
LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	
LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	CCL
LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	CCL
LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética.	CCL
LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	CCL
LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	CCL CAA CSC
LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	CCL CSC
LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	CCL CSC CSIEE
LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	CAA CCL
LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	CAA
LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	CCL CAA
LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	CCL CSC
LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	CCL CSC
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	
LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	CCL CAA
LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	CCL
LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	CCL
LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.	CCL CD CAA
LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa o proceso de escritura para mellorar a produción final.	CCL
LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	CSC
LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	CCL
LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.	CCL
LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín.	CCL
LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.	CCL CSC
LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.	CCL
LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	CCL
LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.	CCL CD CAA
LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	CCL CD
LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	CCL CD
LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	CCL CAA
LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.	CCL CAA
Bloque 3. Funcionamento da lingua	
LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	CCL CAA CCEC
LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	CCL CCEC
LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.	CCL CCEC
LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras.	CCL CAA
LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica.	CAA
LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica.	CAA
LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.	CAA
LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.	CCL CAA

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA CD
LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA
Bloque 4. Lingua e sociedade	
LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos.	CCL CSC
LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	CCL CSC
LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega.	CCL
LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	CCL CCEC
LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978).	CCL
LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística.	CCL CSC
LGB4.3.3. Diferenza e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico.	CCL
LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua.	CCL CSC
LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.	CCL
LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade).	CCL
LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística.	CCL CSC
LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego.	CCL CSC
LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades.	CCL CSC
LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a actualidade.	CCL
LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallan as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	CCL
LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	CCL CSC

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 5. Educación literaria	
LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.	CCL
LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.	CCL
LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	CCL
LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.	CCL
LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Anxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.	CCL
LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	CCL
LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	CCL
LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	CCL
LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	CCL
LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade,	CCL

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	
LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade, caracterizaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	CCL
LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	CCL

Tras a análise dos estándares e as competencias que se traballan na área, sintetizamos na seguinte táboa o número de estándares traballados en cada curso e a porcentaxe dedicada a cada competencia para determinar o **perfil competencial da área** e concluír que a CCL é mais traballada ca as outras 6 xuntas, en 2º lugar sitúase a CAA, en 3º a CSC, logo a CCEC e ocupan os últimos lugares a CD, a CSIEE e a CMCCT non se traballa, seguindo os estándares trazados pola Xunta e a súa relación coas competencias clave.

Táboa do perfil competencial da área:

	1º ESO		2º ESO		3º ESO		4º ESO		1º BAC.		2º BAC.		Número de estándares Totais:	% TOTAL na materia
	ESTÁNDARES TOTAIS:98	%	109	%	112	%	131	%	105	%	97	%		
COMPETENCIAS	Número de estándares nos que se traballa cada competencia- (NEC)		NEC		NEC		NEC		NEC		NEC		Número de estándares para cada competencia	MEDIA % PARA CADA COMPETENCIA
CCL.	91	52,9	102	52,8	107	52,2	130	56,03	99	54,7	88	58,27	617	54,48
CMCCT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CD	16	9,3	16	8,3	17	8,3	18	7,76	7	3,87	6	3,97	80	6,92
CAA	31	18	30	15,5	35	17,07	28	12	29	16,02	28	18,54	181	16,19
CSC	19	11,1	30	15,5	36	17,56	40	17,24	33	18,23	20	13,24	178	15,48
CSIEE	6	3,49	6	3,1	5	2,43	5	2,15	9	4,97	5	3,31	36	6
CCEC.	9	5,22	9	4,7	5	2,43	11	4,75	4	2,2	4	2,65	42	7

3.- Obxectivos didácticos.

3.1 Obxectivos xerais da Educación Secundaria Obrigatoria.

Segundo o decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, a educación secundaria obrigatoria debe contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades que lles permitan:

a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás outras persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos, exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

- b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitara discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas outras persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes da información para adquirir novos coñecementos. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexos, e iniciarse no coñecemento, a lectura e o estudo da literatura.
- i) Comprender e expresarse en máis dunha lingua estranxeira de maneira apropiada.
- l) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e a historia propia e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e sociedade galega ou a outras culturas do mundo.
- m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectando as diferenzas, afianzar os hábitos do coidado e saúde corporais e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o ambiente, contribuíndo á súa conservación e a súa mellora.
- n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das distintas manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e mellora e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
- o) Coñecer e valorar a importancia do uso do noso idioma como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

3.2. Obxectivos xerais do Bacharelato.

O bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a súa sustentabilidade.

- b)** Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
- c)** Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
- d)** Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- e)** Dominar, tanto na súa expresión oral coma escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
- f)** Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
- g)** Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h)** Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i)** Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l)** Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m)** Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n)** Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- ñ)** Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o)** Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p)** Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

3.3 Obxectivos específicos da área na ESO.

Na área de Lingua Galega e Literatura, ademais da contribución ao logro dos obxectivos xerais da etapa, os obxectivos específicos que se pretende conseguir durante o ensino secundario son o desenvolvemento das seguintes actividades e competencias comunicativas:

1. Comprender discursos orais e escritos nos diversos contextos da actividade social, cultural e académica.
2. Expresarse oralmente de xeito correcto, coherente, creativo e adecuado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural, adoptando mediante o diálogo actitudes de respecto e de colaboración cos demais.
3. Expresarse por escrito de xeito correcto, coherente, creativo e adecuado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural.
4. Utilizar eficazmente a lingua na actividade escolar para buscar, procesar e analizar información e mais para redactar ou expoñer textos propios do ámbito académico.

5. Utilizar criticamente e con progresiva autonomía as bibliotecas, os medios de comunicación social e as TIC para obter, interpretar, elaborar e valorar informacións de diversos tipos e opinións diferentes.
6. Aplicar con progresiva autonomía os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para comprender textos orais e escritos e mais para escribir e falar con adecuación, coherencia e corrección.
7. Comprender as circunstancias que condicionaron a historia social da lingua galega, afirmándoa como propia de Galicia, así como as que hoxe condicionan o seu uso, de xeito que se estea en disposición de superar as que supoñen obstáculos para a súa utilización en calquera contexto e situación.
8. Coñecer e respectar a realidade plurilingüe e pluricultural do Estado español, de Europa e do mundo actual, facerse consciente riqueza que representa e entender as situacións que provoca o contacto de linguas.
9. Analizar os diferentes usos sociais das linguas para evitar os estereotipos que supoñen xuízos de valor e prexuízos clasistas, racistas ou sexistas.
10. Ler con fluidez, consolidar o hábito lector e facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo.
11. Comprender textos literarios utilizando os coñecementos sobre as convencións de cada xénero, os temas e motivos da tradición literaria e os recursos estilísticos.
12. Aproximarse ao coñecemento do patrimonio literario e valoralo como un xeito de simbolizar a experiencia individual e colectiva en diferentes contextos histórico-culturais.

3.4. Obxectivos específicos da área no bacharelato.

1. Comprender o contido global e particular, así como a intención e propósito dos discursos orais, escritos e audiovisuais procedentes de diversos contextos comunicativos da vida social e cultural; nomeadamente, dos ámbitos público, educativo, profesional e dos medios de comunicación.
2. Expresar por escrito e oralmente o contido dunha mensaxe axustando o discurso a diferentes situacións comunicativas (especialmente ás do ámbito académico) e mantendo a coherencia, a corrección gramatical, a adecuada presentación e a utilización dos principais elementos cohesivos.
3. Desenvolver as principais técnicas de comunicación e aprendizaxe relativas á comprensión e á produción que se empregan durante a interacción oral, para lograr os fins pretendidos e atendendo aos distintos contextos.
4. Identificar os diversos tipos de textos orais, escritos e audiovisuais e reflexionar sobre a súa estrutura, así como recoñecer o seu tema e a organización da información.
5. Interpretar e valorar criticamente a información e as mensaxes que emanan dos distintos discursos e utilizar con autonomía e espírito crítico as novas tecnoloxías da información e da comunicación.
6. Planificar, realizar e corrixir as propias producións de xeito que a persoa usuaria da lingua sexa axente social no seu ámbito, contribuíndo a consolidar as distintas funcións sociais da lingua (de identidade, familiar, laboral, local, institucional, cultural e internacional).
7. Coñecer a realidade multilingüe do mundo, de Europa e do estado español valorando positivamente a riqueza que representa e fomentar o desenvolvemento da competencia pluricultural e, en especial, o da plurilingüe.
8. Coñecer, analizar e reflexionar sobre a situación social da nosa lingua e factores e procesos que ao longo da súa historia a levaron á situación actual.
9. Analizar os diferentes usos sociais da lingua, valorar as súas variedades, superar estereotipos lingüísticos que supoñen xuízos de valor e prexuízos para evitalos.

10. Recoñecer e analizar as distintas unidades da lingua e o seu funcionamento a partir dos distintos tipos de textos que se producen en contextos diferentes e cun achegamento analítico que observe a lingua partindo da globalidade para chegar ás partes mínimas.

11. Apreciar e valorar a corrección e precisión formal como una condición para que a comunicación funcione de maneira óptima.

12. Adquirir un corpus léxico importante, adecuado á intención e á situación comunicativa, almacenable a longo prazo, de fácil acceso e formalmente correcto.

13. Coñecer as características das principais etapas da literatura galega así como as correntes, xéneros, autoras e autores e obras máis representativas utilizando fontes bibliográficas axeitadas para o seu estudo.

14. Ler, comprender, analizar e xulgar con criterio obras e fragmentos representativos das diferentes épocas da literatura galega en tanto que expresión de determinadas circunstancias sociohistóricas.

15. Concienciarse de que unha lectura crítica e de calidade mellora a competencia comunicativa, xa que posibilita a formación, a información e o pracer.

4. Temporalización dos estándares de aprendizaxe avaliáveis, grao mínimo de consecución destes e procedementos e instrumentos de avaliación.

4.1. 1º ESO

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.					
ESTÁNDARES	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DOS ESTÁNDARES	TEMPORALIZACIÓN			PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	P:Procedemento I:Instrumento
LGB1.1.1.Comprende e interpreta a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade).	Comprende e interpreta aceptablemente a intención comunicativa de textos orais sinxelos (noticias de actualidade).	X	X	X	P1: Probas escritas de comprensión de textos orais (audições, lecturas en voz alta) con preguntas test ou preguntas de resposta curta e realización de resumos e esquemas. I1: Rexistro cuantitativo das probas de comprensión oral.
LGB1.1.2.Traslada a información relevante ou a idea xeral de textos sinxelos a resumos.	Case sempre traslada a información relevante ou a idea xeral de textos sinxelos a resumos	X	X	X	P1. I1.
LGB1.2.1.Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os datos máis relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, algúns datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	X	X	X	P1. I1.
LGB1.2.2.Segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	A miúdo segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con algunha autonomía.			X	P2.Observación sistemática do alumno na aula durante a realización de tarefas de lectura en voz alta, uso das TIC... e nas intervencións orais. I.2. Rúbrica.
LGB1.3.1.Coñece e aprecia as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinión alleas e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	Coñece e aprecia a maioría das normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na orde que lle corresponde, manifesta respecto polas opinión alleas e rexeita a linguaxe discriminatoria).		X	X	P.2. I.2
LGB1.3.2.Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado da linguaxe non verbal.	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas...) e ás veces o significado da linguaxe non verbal.		X	X	P.2. I.2
LGB1.4.1.Identifica a intención comunicativa,as ideas principais e as secundarias de programas informativos.	Identifica a intención comunicativa,as ideas principais e algunhas secundarias de programas informativos.	X	X	X	P1. I1.
LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e	Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae algunha conclusión das diferenzas atopadas.			X	P1. I1.

diferenzas atopadas					
LGB1.4.3. Identifica e rexeita os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	Identifica ás veces e rexeita os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións			X	P2 I2
LGB1.5.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	Consulta ás veces os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos a algunhas das súas producións.			X	P2. I.2
LGB1.5.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e visualmente atractivas	Emprega algunhas TIC para facer as súas presentacións máis claras e visualmente atractivas	X	X	X	P2 I2
LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea e propón solucións para melloralas.	Aprecia a emisión dunha pronuncia correcta, Recoñece algúns erros de produción oral propia e allea.	X	X	X	P2 I2 Ficha de autoavaliación e coavaliación.
LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega.	Comprende algúns prexuízos que se poidan asociar á pronuncia da lingua galega e rexéitaos.	X	X		P2 P2
LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto	Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	X			P2 I2
LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Produce textos orais, en intervencións espontáneas adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con aceptable coherencia cohesión e corrección.	X	X	X	P2 I2
LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	Participa aínda que non con moita fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando a maioría das regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega.		X	X	P2 I2
LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	Emprega moi raramente nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).		X	X	P2 I2
LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico minimamente rico e variado		X	X	P2 I2
LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo, respectando as regras de interacción.	Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo, respectando algunhas regras de interacción.	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	Cínguese ao tema, non divaga e atende a algunhas instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.1. Elabora guiños para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	Elabora guiños simples para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	X	X	X	P2 I2
LG1B1.9.2. Respecta os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a posta en escena, os xestos e a mirada) manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con autoconfianza e seguridade	Respecta algúns aspectos prosódicos da linguaxe non verbal, tenta o autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con relativa autoconfianza e seguridade		X	X	P2 I2
LGB1.9.3. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa.	Adecúa algo a súa pronuncia á finalidade da situación comunicativa.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.4. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal ás súas producións orais.	Incorpora algunhas palabras propias do nivel formal ás súas producións orais.		X	X	P2 I2
LGB1.9.5. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	Analiza algunhas similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.		X	X	P2 I2
LGB1.9.6. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata progresivamente, de evitalos.	Recoñece algúns erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.		X	X	P2 I2 Ficha de autoavaliación e coavaliación.
LGB1.10.1. Participa en conversas informais nas que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos, e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.	Participa a miúdo en conversas informais nas que intercambia información e expresa a súa opinión e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.		X	X	P2 I2
LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo	Desenvólvese minimamente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo	X	X	X	P2 I2

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

LGB2.1.1. Utiliza técnicas de análise e síntese do contido: subliñados, esquemas e resumos.	Utiliza algunhas técnicas de análise e síntese do contido subliñados, esquemas e resumos.	X	X	X	P3. Observación na aula da lectura en voz alta e proba escrita ou/e entrevista oral de comprensión lectora con preguntas test, de resposta curta, coñecemento do léxico e realización de resumos, esquemas...
---	---	---	---	---	---

LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal e dentro do sintagma verbal.	Utiliza algúns elementos lingüísticos e discursivos esenciais para a cohesión das ideas: conectores textuais básicos, e concordancias dentro do sintagma nominal	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.8.4. Puntúa o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos e a distribución e organización das ideas expresadas).	Puntúa aceptablemente o texto en relación coa organización oracional e a forma do texto (os parágrafos).	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.8.5. Revisa o texto con respecto ás normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.	Revisa algo o texto con respecto ás normas morfolóxicas ortográficas...	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.9.1. Produce textos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	Produce textos sinxelos propios das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.	X	X		P4 e P5 I4 e I5
LGB2.10.1. Produce, a partir dun modelo, textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.	Produce, a partir dun modelo, textos propios sinxelos dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.10.2. Coñece a estrutura do xornal (seccións e xéneros) e os elementos paratextuais que acompañan as noticias.	Coñece algo a estrutura do xornal (seccións e xéneros)..			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital textos descritivos, narrativos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	Produce, en formato papel ou dixital textos sinxelos descritivos e expositivos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre tarefas e aprendizaxes realizadas.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.12.1. Produce textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.	Produce textos sinxelos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.13.1. Utiliza, con progresiva autonomía, as funcións básicas dun procesador de textos para organizar os contidos e mellorar a presentación.	Utiliza, con progresiva autonomía, algunhas funcións básicas dun procesador de textos para organizar os contidos e mellorar a presentación.	X	X	X	P5 I5
LGB2.13.2. Emprega os correctores ortográficos para resolver dúbidas e revisar a ortografía.	Emprega algo os correctores ortográficos para resolver dúbidas e revisar a ortografía		X	X	P5 I5
LGB2.14.1. Participa, de modo guiado, nas tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	Participa, de modo guiado, nalgúns tarefas de revisión e mellora das producións propias e alleas.	X	X	X	P5 I5 Ficha de Autoavaliación e coavaliación.
LGB2.14.2. Acepta o erro como parte do proceso de aprendizaxe e mostra unha actitude positiva de superación	Acepta normalmente o erro como parte do proceso de aprendizaxe.	X	X	X	P5 I5 Ficha de Autoavaliación e coavaliación.

Bloque 3. Funcionamento da lingua

LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	Utiliza un vocabulario suficiente para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación.	X	X	X	P4 e P5. I4 e I5
LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	Recoñece e pronuncia correctamente a maioría dos fonemas propios da lingua galega.	X	X	X	P3 I3
LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	Obtén, de xeito case autónomo, algunha información lingüística relativa á clase de palabras e a normativa en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.		X		P5 I5
LGB3.4.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Aplica correctamente a maioría das normas ortográficas e morfolóxicas básicas da lingua galega.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.4.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística gramatical e ortográfica dos textos.	Aplica varias estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.5.1. Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	Analiza e usa minimamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual		X		P4 e P5 I4 e I5
LGB3.6.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais principais nos textos, utiliza este coñecemento para corrixir erros e distingue as flexivas das non flexivas.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.7.1. Recoñece e explica nos textos as referencias deícticas persoais.	Recoñece e explica nos textos algunhas referencias deícticas persoais.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.8.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores textuais máis comúns, en particular os temporais e explicativos.	Identifica e usa ás veces os distintos tipos de conectores textuais máis comúns.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.9.1. Producir textos orais e escritos de diferentes xéneros, usando as regras de concordancia.	Produce textos sinxelos orais e escritos de diferentes xéneros, usando as regras de concordancia.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5

LGB3.9.2. Identificar as funcións sintácticas no seo da oración.	Identificar algunhas funcións sintácticas no seo da oración.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.10.1. Recoñece as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	Recoñece minimamente as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	X			P4 e P5 I4 e I5
LGB3.11.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.	Recoñece algúns erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación.		X	X	Ficha de Autoavaliación e coavaliación
LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa algo en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais.		X	X	P5 I5
LGB3.13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolto no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza algúns coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolto no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.		X	X	P3 e P5 I3 e I5

Bloque 4. Lingua e Sociedade

LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de algúns elementos lingüísticos de noso na literatura de tradición oral e no xénero humorístico.	X	X	X	P4. I4.
LGB4.1.2. Coñece as linguas que se falan en Galicia.	LGB4.1.2. Coñece as linguas que se falan en Galicia.	X	X	X	P4. I4.
LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona.	LGB4.1.3. Coñece, dun xeito moi básico, os territorios que forman parte da comunidade lusófona.	X			P4. I4.
LGB4.1.4. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) en lingua galega adaptados á súa idade.	LGB4.1.4. Coñece algúns recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) en lingua galega adaptados á súa idade.	X	X	X	P5. I5
LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado.	LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia de maneira xeral a partir do estudo do seu contexto familiar e a do resto do alumnado.	X			P4. I4.
LGB4.2.2. Coñece e valora os antropónimos galegos.	LGB4.2.2. Coñece algúns antropónimos galegos.	X	X	X	P4. I4.
LGB4.3.1. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	LGB4.3.1. Analiza de xeito básico a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	X	X	X	P4. I4.
LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula os dereitos lingüísticos individuais.	LGB4.4.1. Coñece a lexislación máis salientable que regula os dereitos lingüísticos individuais.		X		P4. I4.
LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de novos e vellos prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de algúns prexuízos cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.		X	X	P4. I4.
LGB4.6.1. Aprecia as variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural.	LGB4.6.1. Aprecia algunhas variantes diatópicas do galego como símbolo de riqueza lingüística e cultural.			X	P4. I4.
LGB4.6.2. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	LGB4.6.2. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os principais trazos propios da súa zona.			X	P4. I4.
LGB4.6.3. Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen.	LGB4.6.3. Coñece as principais variantes diatópicas do galego e clasifica breves producións lingüísticas segundo o bloque dialectal ao que pertencen.			X	P4. I4.

Bloque 5. Educación literaria					
LGLB5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto.	LGLB5.1.1. Le, con regularidade e de maneira guiada, fragmentos de obras literarias para desenvolver o mínimo criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, e asimila os trazos estéticos xerais que definen cada texto, en liñas xerais.	X	X	X	P3, P4 e P5 I3, I4 e I5
LGLB5.2.1. Compara textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	LGLB5.2.1. Compara breves textos literarios e non literarios e describe as súas diferenzas e similitudes.	X	X	X	P4 I4
LGLB5.2.2. Diferencia textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	LGLB5.2.2. Diferencia en liñas xerais textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.	X	X	X	P4 I4
LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos.	LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente, fai audicións de poemas recitados ou cantados, sinala a temática ou temáticas abordadas e describe os valores estilísticos dos textos, en liñas xerais.			X	P3 I3
LGLB5.4.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e reconece a funcionalidade dos elementos formais básicos.	LGLB5.4.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e reconece a funcionalidade dos elementos formais básicos, en liñas xerais.	X	X	X	P3 I3
LGLB5.5.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes.	LGLB5.5.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e aprecia os seus compoñentes e procedementos máis relevantes e básicos.			X	P3 I3
LGLB5.6.1. Escribe textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	LGLB5.6.1. Escribe breves textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos básicos traballados na aula.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGLB5.7.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística.	LGLB5.7.1. Describe e caracteriza os principais trazos definitorios básicos do cómic como linguaxe artística.	X			P4 e P5 I4 e I5
LGB5.7.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definitorios.	LGB5.7.2. Identifica e describe, nun cómic dado, os principais trazos definitorios, en liñas xerais.	X			P4 e P5 I4 e I5
LGLB5.7.3. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística.	LGLB5.7.3. Describe brevemente e caracteriza os trazos definitorios básicos da canción como linguaxe artística.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB5.7.4. Identifica e describe, nunha canción dada, os seus principais trazos definitorios.	LGB5.7.4. Identifica e describe, nunha canción dada, os seus principais trazos definitorios, en liñas xerais.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGLB5.8.1. Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	LGLB5.8.1. Familiarízase, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dalgúns fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.	X	X	X	P3 I3

LIBROS DE LECTURA ORIGATORIA EN 1º ESO:

1ª AVALIACIÓN: Cartas de inverno. Agustín Fernández Paz. Ed. Xerais

2ª AVALIACIÓN: Volverás, golfinho. Andrea Maceiras. Ed. Xerais

Cidades. Fran Alonso. Ed. Xerais.

3ª AVALIACIÓN: ¡Prohibido casar papá! Fina Casalderrey. Ed. Galaxia.

4.2. 2º ESO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

ESTÁNDARES	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DOS ESTÁNDARES	TEMPORALIZACIÓN			PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		1ª AV.	2ª AV.	3ª AV.	P:Procedemento l:Instrumento
LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais sinxelos de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais).	X	X	X	P1: Probas escritas de comprensión de textos orais con preguntas tipo test ou preguntas dirixidas de resposta curta e realización de resumos e esquemas. I1: Rexistro cuantitativo das probas de comprensión oral.
LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.	Traslada a información relevante de discursos orais sinxelos dos medios de comunicación audiovisual a resumos, pero non é quen de esquematizala.	X	X	X	P1. I1.
LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e bastantes datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo.	X	X	X	P1. I1.
LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	Comprende e a miúdo segue instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.	X	X	X	P2.Observación sistemática do traballo pevio do alumno na aula e das intervencións orais espontáneas e planificadas. I2. Rúbrica.
LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	Coñece, aprecia e usa case sempre as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e ás veces recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	X	X	X	P2 I2
LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	X	X	X	P2 I2
LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	Diferencia as ideas principais e algunhas secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	X	X	X	P1 I1
LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae algunhas conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	X			P1 I1

LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	Reflexiona sobre as mensaxes e ás veces detecta usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións re rexéitao.	X	X	X	P2 I2
LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece algúns erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas.	X	X	X	P2 I2 Ficha de coavaliación e autoavaliación.
LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega.	Comprende e interpreta algúns prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega e rexéitao	X	X	X	P2 I2
LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual.	Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual	X	X	X	P2 I2
LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con aceptable coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X	P2 I2
LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	Participa con certa fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	X	X	X	P2 I2
LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	Ás veces emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).	X	X	X	P2 I2
LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico case sempre rico e variado para a súa idade.	X	X	X	P2 I2
LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	Ás veces consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.	X	X	X	P2 I2
LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	Emprega as TIC tentando facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo respectando a maioría das veces as regras de interacción e as opinións alleas.	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	Cínguese ao tema, non divaga e atende a miúdo ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.	Expresa a súa opinión sobre unha obra de lectura.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	Elabora guións sinxelos para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.		X	X	P2 I2
LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta certo autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	Fai uso de case todos os aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta certo autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio cuncerto grao de autoconfianza.		X	X	P2 I2
LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.	Incorpora progresivamente algunhas palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.				P2 I2
LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	Adecúa case sempre a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.5. Reconece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	Reconece e avalía algúns erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.		X	X	P2 I2 Ficha de autoavaliación e coavaliación.
LGB1.10.1. Participa en conversas informais nas que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e	Participa en conversas informais nas que intercambia información e expresa de xeito sinxelo a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e		X	X	P2 I2

dá indicacións ou instrucións sinxelas.	e dá indicacións ou instrucións sinxelas.					
LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	Desenvólvese aceptablemente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.		X	X	P2 I2	
LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	Utiliza case sempre as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	X	X	X	P2 I2	
LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.	Analiza similitudes e diferenzas básicas entre discursos formais e espontáneos.		X	X	P2 I2	
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir						
LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.	Analiza e sintetiza aceptablemente o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.		X	X	X	P3. Observación na aula e proba escrita específica (ou entrevista oral) de comprensión lectora con preguntas test, de resposta curta, coñecemento do léxico e realización de resumos, esquemas... I3. Rexistro cuantitativo das probas específicas de comprensión lectora e cualitativo da observación na aula. P4. Preguntas de comprensión lectora nos exames. I4: Rexistro cuantitativo dos exames.
LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	Ás veces deduce o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, e usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	X	X	X	P3. I3	
LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.	Identifica a idea principal e algunhas secundarias e comprende a relación existente entre elas.	X	X	X	P3 e P4. I3 e I4	
LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	Ás veces é quen de relacionar a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.		X	X	P3 e P4. I3 e I4	
LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.	Compila información para comprender o coñecemento das mensaxes: consulta libros, revistas, xornais; utiliza buscadores de internet.	X	X	X	P3. I3	
LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.	Contrasta algúns contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.		X	X	P3 . I3 . Ficha de autoavaliación e coavaliación.	
LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	Comprende e interpreta case sempre a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.	X	X		P3 e P4 I3 e I4	
LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.	Case sempre comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.			X	P3 e P4. I3 e I4	
LGB2.2.3. Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	Case sempre comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.	X	X	X	P3 e P4. I3 e I4	
LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	Case sempre comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).	X			P3 e P4. I3 e I4	
LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.	X			P3 e P4. I3 e I4	

LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.	Normalmente comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.		X		P3 e P4. I3 e I4
LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	Identifica algunhas características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.		X		P4. I4
LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.	Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e tenta integrar os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos, aínda que non sempre o consegue.			X	P2 e P4. I2 e P4
LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.	Coñece e utiliza ás veces dicionarios impresos ou en versión dixital.			X	P3. I3
LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	Coñece o funcionamento das bibliotecas, e minimamente as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.			X	P3. I3
LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.	Detecta algunhas mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.		X		P3 e P4 I3 e I4
LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	Identifica e expresa brevemente posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.		X	X	P4. I4
LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	Case sempre elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.		X	X	P4. I4
LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais.	Respecta as opinións dos demais.	X	X	X	P3 I3
LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.	Le en voz alta con dicción e entoación axeitados e con respecto polos signos de puntuación, pero o ritmo non é idóneo.	X	X	X	P3 I3
LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.	Usa algúns recursos audiovisuais para rexistrar a voz.			XX	P3 I3
LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.	Procura elaborar esquemas sinxelos co fin de ordenar as ideas e estruturar o texto.	X			P.5. Revisión das actividades e da produción textual no CADERNO e dos traballos individuais e en grupo. P.4.Exames: elaboración de textos I.5. Rexistro cuantitativo Do CADERNO e dos traballos individuais e en grupo. I.4. Rexistro cuantitativo do resultado dos exames.
LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo.	Adecúa aceptablemente as súas producións ao rexistro formal e educativo.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	Utiliza elementos lingüísticos e discursivos básicos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).	X			P4 e P5 I4 e I5
LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)	Usa aceptablemente ben os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas)			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.	Revisa algo e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	Usa algunhas técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, dicionarios electrónicos e correctores.		X	X	P5 I5

LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.	Ás veces complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.		X	X	P5 I5
LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	Produce textos sinxelos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos e participación en foros.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	Produce, a partir de modelos, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	X			P4 e P5 I4 e I5
LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	Produce, en formato papel ou dixital, textos sinxelos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares.		X	X	P5 I5
LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	Produce, en formato papel ou dixital, escritos sinxelos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido.	Sintetiza e resume aceptablemente narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para actualizar e revisar e mellorar os escritos.	Usa algo técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, dicionarios electrónicos, e correctores para revisar e mellorar os escritos.		X	X	P5 I5
LGB2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.	Describe brevemente os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.			X	P5 I5
Bloque 3. Funcionamento da lingua					
LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	Utiliza un vocabulario preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.	X	X	X	P4 (preguntas de funcionamento da lingua nos exames) e P5 I4 e I5
LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega.	Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega, con algunha dificultade nas vogais abertas e pechadas e no n velar.	X	X	X	P3 I3
LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.	Obtén, de xeito case autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.			X	P5 I5
LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.	Completa e transforma textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.	X	X	X	P2 e P4 I2 e I4
LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Aplica correctamente case todas as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.	Aplica varias estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.	Analiza e usa aceptablemente a puntuación para a cohesión textual.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	Coñece e utiliza aceptablemente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos.	X	X		P4 e P5 I4 e I5
LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.	Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	Identifica e usa algúns conectores de espazo, oposición, contraste, así como algúns mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5

LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.	Utiliza algúns elementos lingüísticos para a cohesión interna.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.	Completa, transforma e elabora enunciados de maneira aceptable atendendo aos compoñentes sintácticos.			X	P4 e P5 I4 e I5
LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.	Recoñece algúns erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.		X	X	Ficha de autoavaliación e coavaliación.
LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa algo en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.		X	X	P5 I5
LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza algúns coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	X	X	X	P3 e p5 I3 e I5

Bloque 4. Lingua e Sociedade

LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación dalgúns elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.	X	X	X	P4. Preguntas de socioingüísticas nalgúns exames. I4- Rexistro de cualificación do exame.
LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego.	X			P4 I4
LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural.	X			P4 I4
LGB4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración.	Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia.	X			P4 I4
LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran.	Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os máis importantes territorios que a integran.	X			P4 I4
LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.	Coñece algúns recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade.		X		P4 I4
LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.	Describe brevemente a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas.		X		P4 I4
LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos.	Coñece algúns topónimos galegos e valóraos.		X		P4 I4
LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.	Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo.		X		P4 I4
LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	Analiza de xeito básico a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.		X		P4 I4
LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.	Coñece a lexislación máis salientable que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.		X		P4 I4
LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta	Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a	X			P4

e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	presenza dalgúns prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.					I4
LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.	Identifica e clasifica algunhas variantes diafásicas do galego.			X		P4 I4
LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerxa estudantil.	Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela algúns trazos propios da xerxa estudantil.			X		P4 I4
LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	Recoñece a maioría dos trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.			X		P4 I4
LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.			X		P4 I4
Bloque 5. Educación literaria						
LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona minimamente o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.	X	X	X		P4. Exames: teoría literaria e práctica . I.4.Registro cuantitativo para a recollida de puntuacións. P3 I3
LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	Describe o uso dos elementos básicos de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.			X		P4 I4
LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.	Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal e pon de relevo algúns recursos estilísticos.		X			P3 e P4 I3 e I4
LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe brevemente os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.	X				P3 e P4 I3 e I4
LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece algúns compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.		X			P3 e P4 I3 e I4
LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando algunhas coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.			X		P4 I4
LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando algunhas coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.		X	X		P4 I4
LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos básicos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.			X		P4 e P5 I4 e I5
LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	Escribe textos sinxelos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.		X	X		P4 e P5 I4 e I5
LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	Describe brevemente e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.			X		P4 I4
LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.	Identifica os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.			X		P5 I5
LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.			X		P5 I5

LIBROS DE LECTURA ORIGATORIA EN 2º ESO:

- 1.- As flores radioactivas. Agustín Fernández Paz. Ed. Xerais
- 2.- Street Poems. Fran Alonso
- 3.- Unha estrela no vento. Leticia Costas. Ed. Xerais
- 4.- O misterio das badaladas. Xabier P. Docampo. Ed. Vía Láctea
- 5.- Tristes armas. Marina Mayoral. Ed. Xerais. Col Fóra de xogo.
- 6.- Corredora. María Reimóndez. Ed. Xerais.

4.3. 3º ESO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar					
ESTÁNDARES	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN DOS ESTÁNDARES .	TEMPORALIZACIÓN			PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		1ª AV	2ª AV.	3ª AV.	P: PROCEDIMENTO I: INSTRUMENTO
LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa e a estrutura de textos orais propios dos medios de comunicación (entrevistas, noticias crónicas e reportaxes).	Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación (entrevistas, noticias, crónicas e reportaxes), pero non identifica a estrutura.	X	X	X	P1: Probas escritas de comprensión oral (sobre audicións ou lecturas en voz alta) con preguntas test, preguntas de resposta curta ou realización de resumos e esquemas. I1: Rexistro cuantitativo das probas de comprensión oral.
LGB1.1.2. Interpreta textos orais e traslada a información relevante a esquemas ou resumos.	Interpreta textos orais e resume a información relevante, pero non esquematiza ben.	X	X	X	P1. I1.
LGB1.2.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas.	Diferencia as ideas principais e algunhas das secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas sinxelas.	X	X	X	P1 I1
LGB1.2.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.	Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións moi simples a partir das coincidencias e diferenzas atopadas.			X	P1. I1.
LGB1.2.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.	Reflexiona minimamente sobre as mensaxes, capta algúns prexuízos lingüísticos e rexéitaos.	X	X	X	P1. I1.
LGB1.3.1. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto oral expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	Identifica as ideas principais e algunhas secundarias dun texto oral sinxelo de tipo expositivo ou argumentativo, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.		X	X	P1. I1.
LGB1.3.2. Recoñece a intención comunicativa dos textos.	Recoñece a intención comunicativa da maioría dos textos.	X	X	X	P1. I1.
LGB1.3.3. Diferencia as explicacións dos argumentos.	Diferencia a miúdo as explicacións dos argumentos.			X	P1 I1
LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas dentro do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	Normalmente, identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos básicos dos debates, relatorios e mesas redondas dentro do ámbito educativo e fai un resumo, pero non elabora o esquema.			X	P1 I1
LGB1.4.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra.	Recoñece algúns procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra.			X	P1 I1
LGB1.5.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortésia na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria).	Coñece, aprecia e usa case sempre as normas que rexen a cortésia na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e ás veces recoñece a linguaxe discriminatoria, rexéitándoa).	X	X	X	P2. Observación sistemática do traballo previo do alumno na aula e das súas intervencións orais espontáneas e planificadas (exposicións, debates...) I2. Rúbrica.

LGB1.5.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, e volume) e o significado dalgúns trazos característicos da linguaxe non verbal.	X	X	X	P2 I2.
LGB1.6.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta, recoñece os erros de produción oral propia e allea a partir da práctica habitual de autoavaliación e propón solucións para melloralas.	Aprecia a emisión dunha pronuncia galega correcta e recoñece algúns erros de produción oral, mais non propón solucións para mellorar.	X	X	X	P2 I2
LGB1.6.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á maneira de pronunciar a lingua galega	Comprende algúns prexuízos que se asocian á maneira de pronunciar a lingua galega e rexéitao	X			P2 I2
LGB1.6.2. Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	Usa a variante dialectal propia cando a ten.	X			P2 I2
LGB1.7.1. Participa activamente en debates ou coloquios respecta as regras de interacción, intervención e cortesía, manifesta as súas opinións e respecta as dos demais.	Participa en debates ou coloquios, respecta as regras de interacción, intervención e cortesía e respecta as opinións dos demais, pero cústalle manifestar as súas.			X	P2 I2
LGB1.7.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións do moderador nos debates e coloquios.	Non sempre atende ás instrucións do moderador e ás veces divaga sen centrarse no tema.		X	X	P2 I2
LGB1.7.3. Avalía as intervencións propias e alleas.	Tenta avaliar as intervencións, pero cústalle, sobre todo as propias.		X	X	Ficha de autoavaliación e coavaliación
LGB1.7.4. Respecta as quendas de palabra, o espazo, xesticula de xeito adecuado, escoita activamente os demais e usa fórmulas de saúdo e despedida.	Respecta as quendas de palabra, o espazo, escoita activamente os demais e usa fórmulas de saúdo e despedida, pero non xesticula adecuadamente.	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.	Elabora guións básicos para organizar os contidos das exposicións.		X	X	P2 I2
LGB1.8.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas ou formais respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	Participa pouco e/ou de forma pouco fluída nas intervencións orais espontáneas ou formais respectando a maioría das regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.3. Emprega nas intervencións orais expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	Emprega nas súas intervencións orais algunhas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.			X	P2 I2
LGB1.8.4. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e dirixese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.	Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada) e dirixese ao auditorio sen moitas vacilacións.	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.5. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico algo repetitivo.	X	X	X	P2 I2
LGB1.8.6. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.	Non sempre adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.		X		P2 I2
LGB1.8.7. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	Recoñece algúns erros (pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e trata, progresivamente, de evitalos.	X	X	X	P2 I2 Ficha de autoavaliación e coavaliación.
LGB1.9.1. Participa en conversas informais nas que intercambia información e expresa a súa opinión.	Participa pouco en conversas informais nas que intercambia información e ás veces expresa a súa opinión.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.2. Desenvólvese correctamente en situación da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.	Desenvólvese con relativa corrección en situacións da vida cotiá que implican solicitar unha información ou un servizo.	X			P2 I2
LGB1.9.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.	Utiliza as fórmulas de tratamento e regras de cortesía pero non sempre son as axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.4. Realiza e explica resumos ou exposicións educativas sinxelas.	Realiza resumos ou exposicións educativas sinxelas.	X	X	X	P2 I2
LGB1.10.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións	Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos e incorporalos ás súas producións pero non sempre selecciona ben os contidos.			X	P2 P2
LGB1.10.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente	Emprega as TIC para facer as súas presentacións, aínda que non sempre resultan claras e atractivas visualmente.	X	X	X	P2 I2

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

LGB2.1.1. Usa técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados, esquemas e resumos.	Usa algunhas técnicas de síntese do contido dos textos: subliñados e resumos, pero non esquemas.	X	X	X	P3.Probas escritas /orais de comprensión lectora de fragmentos de obras ou textos breves traballados na aula con preguntas test, de resposta curta, ou realización de resumos, esquemas, gráficos, táboas... I3.Rexistro cuantitativo das probas escritas ou orais de comprensión lectora. P4. Preguntas de comprensión lectora nos exames. I4: Rexistro cuantitativo dos exames.
LGB2.1.2. Usa técnicas de ampliación e organización da información: táboas, cadros, gráficos e mapas conceptuais.	Usa algunhas técnicas de ampliación e organización da información.			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.1.3. Busca e asimila o significado de palabras do rexistro formal e incorpóraas progresivamente ao seu vocabulario.	Busca e asimila o significado dalgunhas palabras do rexistro formal e incorpóraas progresivamente ao seu vocabulario.	X	X	X	P3 I3
LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	Relaciona ás veces a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.2.1. Comprende e interpreta textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.	Comprende e interpreta a maioría dos textos propios da vida cotiá e das relacións sociais convocatorias, actas de reunión.		X		P3 e P4 I3 e I4
LGB2.2.2. Identifica os trazos característicos dun escrito (tipografía, distribución de espazos e escollas léxicas) coa tipoloxía textual (convocatoria, actas de reunión e regulamentos).	Identifica bastantes trazos característicos dun escrito (tipografía, distribución de espazos e escollas léxicas) coa tipoloxía textual (convocatoria, actas de reunión e regulamentos).		X	X	P4 I4
LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos xornalísticos, fundamentalmente en entrevistas, crónicas e reportaxes.	Comprende e interpreta aceptablemente textos xornalísticos, fundamentalmente en entrevistas, crónicas e reportaxes.			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.3.2. Distingue entre os contidos informativos e as opinións que se expresan nos textos xornalísticos.	Distingue ás veces entre os contidos informativos e as opinións que se expresan nos textos xornalísticos			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos elaborados a partir da información obtida nas bibliotecas.	Comprende e interpreta a maioría dos textos propios do ámbito educativo, especialmente os expositivos e explicativos elaborados a partir da información obtida nas bibliotecas .		X		P3 e P4 I3 e I4
LGB2.4.2. Consulta fontes xerais (enciclopedias) e especializadas (monográficos e webs temáticas) para ampliar a información e mellorar o coñecemento da mensaxe.	As veces consulta fontes xerais (enciclopedias) e especializadas (monográficos e webs temáticas) para ampliar a información e mellorar o coñecemento da mensaxe.		X	X	P3 I3
LGB2.4.3. Interpreta, deduce e explica a información que aparece en diagramas, gráficas e mapas conceptuais.	Interpreta, deduce e explica a información básica que aparece en diagramas, gráficas e mapas conceptuais sinxelos		X		P3 I3
LGB2.5.1. Interpreta o sentido global e compón o esquema xerarquizado das ideas de textos expositivos e explicativos.	Interpreta o sentido global de textos expositivos e explicativos, pero non o esquematiza.		X		P3 e P4 I3 e I4
LGB2.5.2. Identifica a estrutura comunicativa das mensaxes escritas e a intención do emisor.	Identifica aceptablemente a estrutura comunicativa das mensaxes escritas e a intención do emisor.		X		P3 e P4 I3 e I4
LGB2.6.1. Aplica correctamente o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información.	Aplica a nivel básico o sistema de procura na biblioteca e nos buscadores de internet para obter, organizar e seleccionar información		X	X	P3 I3
LGB2.7.1. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	Identifica e expresa a nivel básico posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.7.2. Recoñece e evita usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	Recoñece algúns usos lingüísticos que transmiten prexuízos ou mensaxes discriminatorias e evítalos en boa medida.	X	X	X	P3 I3
LGB2.8.1. Le en voz alta, de xeito fluído e respecta a fidelidade ao texto.	Le en voz alta, de xeito fluído e respecta en xeral a fidelidade ao texto.	X	X	X	P3 I3
LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos sinxelos	X	X	X	P3 I3

literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	da literatura galega desde a Idade Media ata 1916				
LGB2.8.2. Respecta os patróns fonéticos do galego(fonética sintáctica e entoación) e emprega a dicción e o ritmo axeitado á lectura do texto	Respecta os patróns fonéticos do galego (fonética sintáctica e entoación) e ten unha dicción bastante clara e un ritmo de lectura non moi axeitado.	X	X	X	P3 I3
LGB2.9.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos da vida cotiá ou das relacións sociais, segundo os modelos propostos na aula: convocatorias, actas de reunións e intervencións en foros.	Produce a un nivel medio, en formato papel ou dixital textos da vida cotiá ou das relacións sociais, segundo os modelos propostos na aula: convocatorias, actas de reunións.		X		P.5. Análise do proceso de elaboración e de distintos tipos de textos escritos na aula ou na casa e traballos individuais e en grupo. P.4. Exames: produción textual. I.5. Rexistro cuantitativo das producións de textos na casa ou na aula. I.4. Rexistro cuantitativo do resultado do exame.
LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital textos xornalísticos, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes.	Produce a un nivel medio, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos, fundamentalmente entrevistas e crónicas ou reportaxes sinxelas.			X	P5 I5
LGB2.11.1. Produce, en soporte impreso ou dixital textos expositivos e explicativos sobre distintas materias curriculares elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información.	Produce, en soporte impreso ou dixital textos expositivos e explicativos sinxelos sobre distintas materias curriculares elaborados a partir de información obtida en bibliotecas e outras fontes de información		X		P5 I5
LGB2.11.2. Usa correctamente elementos formais nos traballos educativos: citas bibliográficas, índices, paxinación, notas ao pé de páxina, organización de títulos, capítulos, etc	Usa algúns elementos formais nos traballos educativos: citas bibliográficas, índices, paxinación, notas ao pé de páxina, organización de títulos, capítulos, etc			X	P5 I5
LGB2.12.1. Planifica a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados	Planifica, aínda que non moi axeitadamente, a composición dos escritos en función do tipo de texto e da situación comunicativa para redactar textos adecuados, coherentes e ben cohesionados	X	X	X	P4 e P5 P4 e I5
LGB2.12.2. Redacta borradores, utiliza esquemas, árbores ou mapas conceptuais para planificar e organizar os seu escritos.	Redacta borradores para planificar e organizar os seu escritos, pero non utiliza esquemas.	X	X	X	P5 I5
LGB2.12.3. Consulta fontes de información en distintos soportes para seleccionar contidos relevantes que posteriormente reelaborará e incorporará ao seu escrito.	Consulta algunha fonte de información para seleccionar contidos relevantes que posteriormente reelaborará e incorporará ao seu escrito.	X	X	X	P5 I5
LGB2.12.4. Utiliza o rexistro lingüístico adecuado en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	Ás veces utiliza un rexistro lingüístico en función da situación comunicativa e do ámbito de uso.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.12.5. Usa elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión interna (conectores e tratamento de formas verbais).	Usa algúns elementos lingüísticos e discursivos para alcanzar a coherencia e cohesión interna (conectores e tratamento de formas verbais).	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.12.6. Revisa os textos de xeito gradual para resolver dificultades de contido (temática e estrutura) e de forma (cuestións tipográficas, ortográficas e gramaticais)	Revisa os textos de xeito gradual para resolver dificultades de forma (cuestións tipográficas, ortográficas e gramaticais), pero non de contido.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.13.1. Usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos, mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.	De vez en cando usa as TIC (procesadores de textos e correctores ortográficos) para organizar os contidos mellorar a presentación e facilitar a corrección dos textos escritos.		X	X	P5 I5
LGB2.14.1. Coñece e utiliza as ferramentas TIC para intercambiar opinións sobre escritos alleos e escribir e dar a coñecer os propios en blogs, redes sociais de lectores e escritores.	Coñece e utiliza as ferramentas TIC para intercambiar opinións sobre escritos propios ou alleos en redes sociais.			X	P5 I5
Bloque 3. Funcionamento da lingua.					
LGB3.1.1. Selecciona o léxico e as expresións axeitadas en contextos comunicativos de uso formal da lingua	Selecciona ás veces o léxico e algunha expresión axeitada en contextos formais.	X	X	X	P.4: Exames. (2 por avaliación) I.4. Rexistro cuantitativo para a recollida de puntuacións dos exames. P5 e I5
LGB3.2.1. Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun correcto uso das distintas categorías gramaticais.	Produce textos orais e escritos de diferentes xéneros cun uso aceptable das distintas categorías gramaticais.	X	X	X	P2, P4 e P5 I2, I4 e I5

LGB3.2.2. Identifica e explica os usos e valores das categorías gramaticais relacionándoas coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	Identifica e explica algúns usos e valores das categorías gramaticais e ás veces relaciónaos coa intención comunicativa e a tipoloxía textual.	X	X	X	P4 I4
LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	Sabe os procedementos de formación de palabras, pero non sempre os recoñece.	X			P4 I4
LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación.	Consegue crear algunha palabra cos procedementos de creación.	X			P4 I4
LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega.	Recoñece e usa aceptablemente a fonética da lingua galega.	X	X	X	P3 I3
LGB3.5.1. Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resolve as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe.	Utiliza ás veces os dicionarios e outras fontes de consulta en diferentes soportes, resolve parte das súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa adecuadamente na aprendizaxe.	X	X	X	P3 I3
LGB3.6.1. Emprega textos orais e escritos e respecta as normas gramaticais.	Emprega textos orais e escritos e respecta bastantes normas gramaticais	X	X	X	P2,P4 e P5 I2, I4 e I5
LGB3.7.1. Revisa os textos para puntuar correctamente.	Revisa algo os textos para puntuar correctamente	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.8.1. Recoñece e explica nos textos as funcións sintácticas oracionais e diferenza os elementos que as desempeñan.	Recoñece e explica nos textos algunhas funcións sintácticas oracionais e diferenza case sempre os elementos que as desempeñan.			X	P4 I4
LGB3.9.1. Identifica, explica e usa distintos conectores, así como outros mecanismos que lle achegan cohesión a un texto.	Identifica e usa os principais conectores, así como algún outro mecanismo que lle achega cohesión a un texto.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.10.1. Determina o tema, delimita a estrutura e identifica a progresión temática en producións propias e alleas. Elabora textos nos que ten en conta os parámetros anteriores.	Determina o tema do texto case sempre e ve a progresión temática, pero non delimita a estrutura. Non sempre ten en conta estes parámetros nos seus textos.		X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB3.11.1. Interpreta o sentido de textos orais e escritos identifica a intención comunicativa e recoñece a postura de cada emisor.	Interpreta con relativa corrección o sentido de textos orais e escritos, identifica a intención comunicativa e recoñece a postura de cada emisor.	X	X	X	P1 e P3 I1 e I3
LGB3.12.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos, pero non valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe		X	X	P5 I5
LGB3.13.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza algo os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.			X	P3 e P5 I3 e I5

Bloque 4. Lingua e sociedade.

LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e amósase capaz de explicar a súa postura.	Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, pero cústalle explicar a súa postura.	X	X	X	P.4: Exames: cuestións de sociolingüística- I.4.Rexistro de avaliación cuantitativo para a recollida de puntuacións dos exames.
LGB4.1.2. Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada á realidade galega	Distingue entre bilingüismo e diglosia e aplica estes termos de forma axeitada a moitas situacións da realidade galega.	X			P4 I4
LGB4.1.3. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e amósase capaz de explicar a súa postura.	Valora algo o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade.	X			P4 I4
LGB4.1.4. Coñece as linguas que forman parte da nosa familia lingüística.	Coñece a maioría das linguas que forman parte da nosa familia lingüística.	X			P4 I4
LGB4.1.5. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e a importancia desta na vida social e económica galega.	Coñece algúns territorios que forman parte da comunidade lusófona.	X			P4 I4
LGB4.1.6. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en lingua portuguesa (buscadores e enciclopedias).	Incorpora á súa práctica cotiá escasos recursos da rede en lingua portuguesa (buscadores e enciclopedias).		X		P4 I4
LGB4.2.1. Describe e analiza a situación sociolingüística de Galicia.	Describe de maneira básica e analiza superficialmente a situación sociolingüística de Galicia.		X		P4 I4

LGB4.2.2. Analiza gráficas sobre o uso do galego segundo a idade das persoas.	Analiza gráficas sinxelas sobre o uso do galego segundo a idade das persoas.		X		P4 I4
LGB4.2.3. Identifica os castellanismos nas producións lingüísticas e depura estes elementos no seu propio discurso	Identifica moitos castellanismos nas producións lingüísticas e depura algúns destes elementos no seu propio discurso			X	P4 I4
LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras da lingua galega.	Coñece algunha iniciativa normalizadora da lingua galega.			X	P4 I4
LGB4.3.2. Comprende o concepto de normalización e explica o proceso normalizador do galego	Comprende o concepto de normalización, pero non explica o proceso		X		P4 I4
LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	Reflexiona sobre a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír á normalización da lingua galega.		X		Ficha de autoavaliación e coavaliación
LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	Recoñece algúns dos principais elementos na orixe e formación da lingua galega desde os seus inicios ata 1916	X	X	X	P4 I4
LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	Recoñece varios acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	X	X	X	P4 I4
LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	Identifica varias causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	X	X	X	P4 I4
LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	Identifica algunhas consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	X	X	X	P4 I4
LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	Entende gráficos e táboas sinxelas, textos e información dos medios e das TIC relacionados coa historia social da lingua galega desde os seus inicios ata 1916.	X	X	X	P4 I4
LGB4.5.1. Coñece a lexislación estatal e autonómica que regula a utilización do galego e a súa promoción.	Coñece parte da lexislación estatal e autonómica que regula a utilización do galego e a súa promoción.			X	P4 I4
LGB4.6.1. Coñece o que é un prexuízo, detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter sociocultural e sociopolítico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.	Coñece o que é un prexuízo e detecta a presenza dalgúns no seu contorno.			X	P4 I4
LGB4.7.1. Identifica e clasifica as variantes diastráticas do galego.	Identifica as variantes diastráticas do galego, pero non as clasifica			X	P4 I4
LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.	Recoñece moitos trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora			X	P4 I4
LGB4.7.3. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.	Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona se os coñece.	X			P4 I4

5. Educación literaria.

LGLB5.1.1. Identifica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.	Identifica de forma básica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916	X			P4 I4
LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala os seus principais trazos característicos.	Comprende e explica as distintas épocas e períodos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e sinala algún trazo característico	X	X	X	P4 I4
LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 para a súa lectura.	Selecciona algúns textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 para a súa lectura.			X	P5 I5
LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	Le autonomamente obras ou textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e resume aceptablemente o seu contido.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada, textos de obras da Literatura galega desde a Idade Media ata 1916, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	Elabora breves comentarios guiados de textos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGLB5.2.4. Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala	Compara textos literarios dunha mesma época ou período ou de diferentes épocas e períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala			X	P4 e P5 I4 e I5

os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).	algúns trazos característicos definitorios e relacións de forma moi básica co contexto histórico, cultural e sociolingüístico da(s) época(s) ou do(s) período(s).				
LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e escribe/debate, argumentadamente sobre aspectos literarios básicos destes.	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 pero non é quen de escribir/debater, argumentadamente, sobre aspectos literarios básicos destes.	X	X	X	P2 e P5 I2 e I5
LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	Elabora breves traballos individual e/ou colectivamente, nos que se describen e analiza moi basicamente textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.	X	X	X	P5 I5
LGLB5.5.1. Consulta fontes de información básicas para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas.	Consulta poucas fontes de información básicas para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destas	X	X	X	P5 I5
LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	Emprego dalgúns recursos básicos das TIC para a realización de traballos sinxelos e cita axeitada destes.	X	X	X	P5 I5
LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo de modelos vistos na aula.	X	X	X	P5 I5
LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos	Desenvolve algo o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos		X	X	P2 I2

4.4. 4º ESO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar

ESTÁNDARES	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DOS ESTÁNDARES .	TEMPORALIZACIÓN			PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		1ª AV	2ª AV.	3ª AV.	P: PROCEDEMENTO I: INSTRUMENTO
LGB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/da falante.	Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito e ás veces a tese e algúns argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/da falante.	X	X	X	P1: Proba escrita de comprensión oral (sobre audicións e lecturas en voz alta) con preguntas test, preguntas dirixidas, de resposta curta ou realización de resumos, esquemas, análise da estrutura e emisión de breves xuízos críticos. I1: Rexistro cuantitativo das probas de comprensión oral.
LGB1.1.2. Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.	Distingue ás veces as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e algunhas secundarias.	X	X	X	P1 I1
LGB1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.	Analiza criticamente de xeito básico tanto a forma como o contido de noticias ou debates procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.		X	X	P1 I1
LGB1.2.1. Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización.	Distingue ás veces entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica algunhas estratexias de enfatización.			X	P1 I1
LGB1.2.2. Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor).	Analiza algúns elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxico-semántico (léxico connotativo e atractivo para o receptor).			X	P1 I1
LGB1.2.3. Analiza os elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo,	Analiza algúns elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son			X	P1 I1

ruídos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.	(diálogo, ruídos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.				
LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	Identifica a intención comunicativa, ás veces a tese e algúns argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.	X	X	X	P1 I1
LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	Recoñece varios procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.	X	X	X	P1 I1
LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	Case sempre identifica a intención comunicativa, a idea principal e algunhas secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	X	X	X	P1 I1
LGB1.5.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	Identifica varios recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	X	X	X	P1 I1
LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	Coñece e aplica case sempre as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	X	X	X	P2. Observación sistemática do traballo previo do alumno na aula e das súas intervencións orais espontáneas e planificadas (exposicións, debates, dramatizacións...) I2. Rúbricas.
LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público, que non sempre consegue.	X	X	X	P2 I2.
LGB1.6.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica algúns erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan a maioría regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	X	X	X	P2 I2
LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	Recoñece e rexeita, argumentando de xeito básico, os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	X			P2 I2
LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	X			P2 I2
LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas case sempre á situación e á intención comunicativa desexada, con bastante coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X	P2 I2
LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	Participa con bastante fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando a maioría das regras morfosintácticas desta lingua, pero comete algún erro na colocación do pronome átono, así como na distinción das vogais de grao medio.	X	X	X	P2 I2
LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	Emprega rara vez nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.		X	X	P2 I2.
LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico aceptablemente rico e variado.	X	X	X	P2 I2.
LGB1.8.1. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación.	Reflexiona algo e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación.		X	X	P2 I2
LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.	Rexeita, argumentando de xeito básico, os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.		X	X	P2 I2

LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	Planifica a produción oral, estrutura aceptablemente o contido, revisa algo os borradores e esquemas.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	Presenta os contidos de forma bastante clara e ordenada e cun elevado grao de corrección gramatical.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	Utiliza case sempre o rexistro adecuado á situación comunicativa.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Emprega aceptablemente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) e procura o autocontrol das emocións ao falar en público.	X	X	X	P2 I2
LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	Emprega normalmente as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	X	X	X	P2 I2
LGB1.10.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	Recoñece algúns erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.	X	X	X	P2 I2 Ficha de autoavaliación e coavaliación.
LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	Desenvolve argumentos sinxelos de forma bastante comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.			X	P2 I2
LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	Aplica case sempre as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	X	X	X	P2 I2
LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	Desenvólvese con bastante eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	X	X	X	P2 I2
LGB1.13.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	Identifica e describe brevemente os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.		X	X	P2 I2
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.					
LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	Emprega algunhas pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	X	X	X	P3. Probas escritas /orais de comprensión lectora de fragmentos de obras ou textos breves traballados na aula con preguntas test, de resposta curta, ou realización de resumos, esquemas, gráficos, táboas... I3. Rexistro cuantitativo e/ou rúbrica das probas escritas ou orais de comprensión lectora. P4. Preguntas de comprensión lectora nos exames. I4: Rexistro cuantitativo dos exames.
LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e dicionarios para solucionar problemas de comprensión.	X	X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto, pero non sempre están ben xerarquizadas as ideas.		X	X	P3 I3
LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e ás veces implícitos.	X	X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias	Entende o significado de algunhas palabras propias do rexistro culto e a miúdo incorpóraas ao seu	X	X	X	P3 I3

do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.	discurso.				
LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	Identifica a intención comunicativa, o tema e algún subtema de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	X	X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	Case sempre comprende e interpreta textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).		X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	Case sempre comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto.	X	X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	Interpreta aceptablemente a información de mapas, gráficas, diagramas.		X	X	P3. I3
LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos sinxelos.	X	X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	Elabora a súa propia interpretación sinxela a partir dos argumentos expresados nun texto.		X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.5.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	Diferencia algúns trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.		X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	Entende a intención comunicativa dun texto xornalístico, pero non sempre distingue entre información, opinión e persuasión.			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.6.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).	Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e ás veces as implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios).			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	Reflexiona algo e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	Reflexiona algo sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	X	X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.	Detecta algúns prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.			X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	Selecciona contidos, analiza información e extrae algunhas conclusións simples a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	X	X	X	P.5. Análise do proceso de elaboración e resultado das producións de distintos tipos de textos escritos na aula ou na casa e traballos individuais e en grupo. P.4. Exames de produción textual I.5. Rexistro cuantitativo das producións de textos na casa e na aula e /ou rúbrica. I.4. Rexistro cuantitativo do resultado do exame
LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	Sérvese ás veces dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar algúns coñecementos adquiridos nos seus escritos.	X	X	X	P5 I5
LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	Utiliza algunha técnica de planificación para organizar o seu discurso.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5

LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	Utiliza normalmente o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	Ordena as ideas e estrutura aceptablemente os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas ás veces con conectores e outros elementos de cohesión.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sèrvese das ferramentas lingüísticas ao seus alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente.	Coñece a maioría das regras ortográficas e das normas morfosintácticas e sèrvese dalgunhas ferramentas lingüísticas ao seus alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	Revisa ás veces o texto para comprobar que a organización dos contidos é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega.	Usa algo as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña.		X	X	P5 I5
LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc.	Usa pouco procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc.		X	X	P5 I5
LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros	Usa ás veces as TIC como medio de divulgación de textos propios e de coñecemento doutros		X	X	P5 I5
LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	Produce, respectando algunhas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.12.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.	Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión sinxelas.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos sinxelos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.	Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio moi sinxelo a partir dun tema dado sen documentación previa.			X	P4 e P5 I4 e I5
LGB2.13.3. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	Sintetiza a información e resume textos argumentativos sinxelos sen repetir nin parafrasear case nada o texto de partida.		X	X	P3 e P4 I3 e I4
LGB2.14.1. Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	Identifica e describe brevemente os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.			X	P5 I5

Bloque 3. Funcionamento da lingua.

LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	Recoñece e usa un léxico bastante amplo de diferentes categorías gramaticais.	X	X	X	P.4: Exames. (2 por avaliación con cuestións de funcionamento da lingua) I.4. Rexistro cuantitativo para a recollida de puntuacións dos exames.
LGB3.1.2. Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	Recoñece e usa algunha fraseoloxía da lingua galega nas súas producións orais e escritas.		X	X	P2 , P4 e P5 I2, I4 e I5

LGB3.2.1. Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	Recoñece e usa normalmente con corrección as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.	Recoñece algúns procedementos de creación de palabras.		X		P4 I4
LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.	Crea algunhas palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.		X		P4 I4
LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	Recoñece os valores dos prefixos e sufixos máis habituais e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.		X		P4 I4
LGB3.3.4. Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos moi habituais no uso da lingua galega.		X		P4 I4
LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.	Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, pero ten algúns problemas na distinción das vogais de grao medio.	X			P2 I2
LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	Usa aceptablemente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	X	X	X	P3 I3
LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	Aplica progresivamente con corrección a maioría das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	X	X	X	P2, P4 E P5 I2, I4 E I5
LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	X			Ficha de autoavaliación e coavaliación.
LGB3.7.1. Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	Analiza e usa bastante ben a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	X	X		P4 e P5 I4 e I5
LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	X			P4 I4
LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	Recoñece normalmente a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.		X		P4 I4
LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.	Respecta normalmente a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.		X	X	P4 I4
LGB3.8.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	Clasifica bastantes oracións ben segundo a natureza do predicado.			X	P4 I4
LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	Usa amaioría da terminoloxía sintáctica correcta.		X	X	P4 I4
LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	Recoñece e usa progresivamente algúns nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	Identifica, normalmente, a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	X	X	X	P3 I3
LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos.	Xustifica minimamente a división en parágrafos de textos propios e alleos.		X	X	P3 I3
LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	Normalmente identifica a progresión temática en textos propios e alleos.		X	X	P3 I3
LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	Elabora textos cunha estrutura aceptable, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.		X	X	P4 e P5 I4 e I5
LG3.11.1. Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias.	Identifica a estrutura e os trazos lingüísticos máis importantes dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias.		X	X	P3, P4 e P5 I3, I4 e I5
LGB3.11.2. Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.	Recoñece nun texto, e emprega pouco nas producións propias os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.			X	P3, P4 e P5 I3, I4 e I5

LGB3.12.1. Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	Xustifica ás veces a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.		X	X	P3 I3
LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	Elabora algunhas producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa algo en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas erelacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.			X	P5 I5
LGB3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza algo os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.		X	X	P3 e P5 I3 e I5
Bloque 4. Lingua e sociedade.					
LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta brevemente a súa postura.	X	X	X	P.4: Exames con preguntas de sociolingüística. I.4. Rexistro de avaliación cuantitativo para a recollida de puntuacións dos exames.
LGB4.1.2. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.	Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta brevemente a súa postura.			X	P4 I4
LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe da súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.		X		P4 I4
LGB4.1.4. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	Incorpora pouco á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).		X		P5 I5
LGB4.2.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	Coñece a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.			X	P4 I4
LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	Describe con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.			X	P4 I4
LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.	Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións sinxelas nas que incorpora algúns coñecementos sociolingüísticos.	X			P4 I4
LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	Describe brevemente a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.			X	P4 I4
LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	Analiza brevemente as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.			X	P4 I4
LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	Identifica algúns procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	X			P4 I4
LGB4.3.2. Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	Distingue normativización e normalización e explica aceptablemente cada fenómeno.	X			P4 I4
LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	Analiza algo a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	X			P4 I4 Ficha de autoavaliación e coavaliación
LGB.4.3.4. Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.	Coñece os principais axentes normalizadores en Galicia e valora a súa importancia.				P4 I4

LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	X	X	X	P2 e P4 I2 e I4
LGB4.4.2. Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	Recoñece os acontecementos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora breves textos expositivos sobre as diferentes etapas.	X	X	X	P4 I4
LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	Identifica algunhas causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	X	X	X	P2 e P4 I2 e I4
LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	Identifica algunhas consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	X	X	X	P2 e P4 I2 e I4
LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	Interpreta gráficos, táboas, textos e información sinxela dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	X	X	X	P4 I4
LGB4.5.1. Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	Coñece a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	X	X	X	P4 I4
LGB4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e é quen de rebater algúns de forma argumñada.	X			P4 I4
LGB4.6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente.	Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e tenta rebatelos argumentadamente.	X			P4 I4
LGB4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	Recoñece os principais fenómenos que caracterizan os tres bloques da lingua galega.		X		P4 I4
LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	Recoñece a maioría dos trazos da variedade estándar da lingua galega.			X	P4 I4
LGB4.7.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora.	Valora a lingua estándar como variedade unificadora.			X	P4 I4
LGB4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentalmente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.	Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita calquera prexuízo sobre a variación diatópica.		X		P4 I4
LGB4.7.5. Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe algo o influxo da situación sociolingüística nelas.		X		P4 I4
Bloque 5. Educación literaria.					
LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Identifica aceptablemente os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	X	X	X	P4. Exames: teoría literaria e práctica (comentarios). I.4. Rexistro cuantitativo para a recollida de puntuacións. P2 e I2
LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	Comprende e explica algo os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	X	X	X	P4 e P2 I4 e I2
LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	Selecciona, seguindo criterios minimamente razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	X	X	X	P5 e P2 I5 e I2
LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala algúns trazos característicos definitorios e relaciónaos algo co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega	X	X	X	P4, P2 e P5 I4, I2 e I5

	correspondente.				
LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relacións co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	Comenta brevemente, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relacións co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	X	X	X	P4 e P5 I4 e I5
LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e relacións algo co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	X	X	X	P4 e P5 P4 e I5
LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos sinxelos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos e teatrais representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, de xeito moi simple, sobre os seus valores literarios.	X	X	X	P2 e P5 I2 e I5
LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan brevemente textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	X	X	X	P5 I5
LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	Consulta algunhas fontes de información para a realización de traballos e cita axeitada destas.	X	X	X	P5 I5
LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	Emprego dalgúns recursos das TIC para a realización de traballos e cita destes.	X	X	X	P5 I5
LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	Crea ou recrea textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	X	X	X	P5 I5
LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	Desenvolve algo o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	X	X	X	P2 I2

Tanto en 3º como en 4º da ESO non hai libros de lectura obrigatorios. Hai unha ampla listaxe de libros para que o alumnado elixa libremente que ler.

4.5. 1º de BACHARELATO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.					
ESTÁNDARES	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DOS ESTÁNDARES	TEMPORALIZACIÓN por avaliación			PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		1ª	2ª	3ª	P:PROCEDEMENTO I:INSTRUMENTO
LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, estándar ou en calquera das variedades dialectais.	Identifica minimamente a intención comunicativa, a idea principal e algunha secundaria, de calquera texto oral, estándar ou en calquera das variedades dialectais.	X	X	X	PI. Observación sistemática da comprensión e da expresión oral espontánea (interaccións na aula) e planificada (exposicións, debates, etc). II. Rúbrica.
LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	Recole as ideas fundamentais e algunhas secundarias en resumos e esquemas.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza	Interpreta e emite xuízos críticos básicos sobre discursos orais de distinta natureza	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.2.1. Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas concretas relativas á comprensión de textos orais.	Sintetiza o contido dun texto ou responde preguntas básicas concretas relativas á comprensión de textos orais.	X	X	X	P.1 I.1

LGB1.2.2. Comprende as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.	Comprende as ideas principais e a maioría dos contidos relevantes dunha presentación, charla ou conferencia.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.2.3. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	Recoñece a organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.2.4. escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	Procura escoitar de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ideas que se desprenden da exposición oral.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.3.1. Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).	Recoñece a intención comunicativa, as ideas principais e as máis relevantes de programas de radio e televisión (entrevistas, documentais, series e películas).	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	Identifica as características básicas propias dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.3.3. Analiza e explica os recursos verbais e non verbais.	Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados.	X			P.1. I.1
LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	Identifica os principais recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	X			P1 I.1
LGB1.4.2. Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas.	Coñece e aplica as normas máis usuais da cortesía na comunicación oral; respecta as quendas e as opinións alleas.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	X			P.1 I.1
LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	Planifica os seus textos orais e logra producir discursos adecuados, coherentes eaceptablemente ben cohesionados.				P.1 I.1
LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	Consulta algunhas fontes de información e revisa os borradores e esquemas.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	Presenta os contidos de forma bastante clara e ordenada e con corrección gramatical.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.5.4. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	Case sempre utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.5.5. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume) , a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) e tenta o autocontrol das emocións ao falar en público.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.5.6. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	Emprega usualmente as TIC para documentarse, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.6.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	Desenvolve un tema do currículo cun mínimo de claridade e corrección gramatical.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.6.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	Intenta empregar léxico preciso e especializado e evitar o uso de coloquialismos e palabras comodín.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.6.3. Emprega recursos verbais e non verbais en textos expositivos.	Emprega case sempre recursos verbais e non verbais en textos expositivos.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.6.4. Adecúa o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	Adecúa bastante o texto segundo a intención comunicativa, o tema e o xénero textual.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con certa coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	Participa nas intervencións orais espontáneas respectando a maioría das regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	Emprega ás veces nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Intenta empregar nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	Desenvolve argumentos de forma comprensible e comenta brevemente as contribucións das persoas interlocutoras.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	Aplica a maioría das normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	Desenvólvese con soltura en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	X	X	X	P.1 I.1

LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	Recoñece en exposicións propias e alleas certas dificultades expresivas (incoherencias repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada) e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo	Deseña algunhas estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica algúns erros na produción oral allea e logra producir discursos orais que soen respectar as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	Recoñece e rexeita a maioría dos prexuízos asociados á pronuncia propia da lingua galega.	X	X	X	P.1 I.1
LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	Usa a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	X	X	X	P.1 I.1
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir					
LGB2.1.1. Recolle as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	Recole as ideas fundamentais do texto en resumos e esquemas.	X	X	X	P2. 2 exames por avaliación con exercicios de comprensión lectora e produción textual (comentarios). Tamén poderán realizarse probas orais (entrevistas co profesor) sobre a comprensión dos libros de lectura. I2. Rexistro cuantitativo dos exames e entrevistas. P3. Traballo individuais e/ ou en grupo. I3. Rexistro cuantitativo dos traballos.
LGB2.1.2. Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite opinións e xuízos sobre a mensaxe.	Interpreta o sentido global do texto, identifica o propósito comunicativo do/da autora e emite xuízos simples sobre a mensaxe.		X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.1.3. Distingue o tema principal e os subtemas e compón o esquema xerarquizado das ideas do texto.	Distingue o tema principal e algúns subtemas e compón un esquema minimamente adecuado das ideas do texto.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	Utiliza algúns recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión e complementar a información do texto.	X	X	X	P3 I3
LGB2.2.1. Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma clara e ordenada.	Selecciona e presenta os contidos dos seus textos de forma bastante clara e ordenada.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.2.2. Identifica e describe as características lingüísticas dos distintos tipos de rexistro.	Identifica as características básicas dos distintos tipos de rexistro.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.2.3. Utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións.	A miúdo utiliza o rexistro lingüístico axeitado á situación comunicativa das súas producións.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.2.4. Utiliza mecanismos variados de cohesión lingüística	Utiliza algúns mecanismos variados de cohesión lingüística	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.2.5. Axústase ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	Axústase bastante ás normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.3.1. Comprende, interpreta e sintetiza tanto o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) como o de textos argumentativos e expositivos (ensaos).	Comprende, interpreta e sintetiza o contido de materiais de consulta (dicionarios, glosarios e enciclopedias) e ás veces o de textos argumentativos e expositivos (ensaos).	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.3.2. Identifica o tema e a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	Identifica case sempre o tema e ás veces a estrutura de textos de carácter expositivo e argumentativo, de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.3.3. Sintetiza e distingue as ideas principais e as secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.	Sintetiza e distingue as ideas principais e algunhas secundarias de textos de carácter expositivo e argumentativo propios do ámbito educativo.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.3.4. Analiza os recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.	Analiza algúns recursos verbais e non verbais dos textos expositivos e argumentativos de tema especializado e valóraos en función da intención comunicativa do/da autor/a, do tema e do xénero textual.	X			P2 e P3 I2 e I3

LGB2.3.5. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical	Desenvolve un tema do currículo con certo rigor, procurando a claridade e a corrección ortográfica e gramatical.	X	X	X	P2 I2
LGB2.3.6. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	Intenta empregar léxico preciso e especializado e evitar o uso de coloquialismos e comodíns, pero non sempre o consegue.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.4.1. Comprende, produce e valora de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	Comprende e produce textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.4.2. Interpreta as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.	Interpreta aceptablemente as mensaxes publicitarias e recoñece os elementos de persuasión dos anuncios.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.4.3. Identifica e rexeita as ideas e os usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.	Identifica moitas ideas e usos lingüísticos discriminatorios dos textos publicitarios.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.5.1. Identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares.	Identifica e analiza minimamente a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos descritivos e produce outros textos similares.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.6.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.	Produce e identifica minimamente a intención comunicativa, a estrutura formal, de contido e as características lingüísticas dos textos expositivos.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.7.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.	Produce e identifica minimamente a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos narrativos.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.8.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.	Produce e identifica minimamente a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos argumentativos.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.9.1. Produce, identifica e analiza a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados	Produce e identifica minimamente a intención comunicativa, a estrutura formal e de contido e as características lingüísticas dos textos dialogados	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB2.10.1. Consulta fontes dixitais, contrasta e selecciona a información relevante mediante fichas-resumo.	Consulta habitualmente fontes dixitais e contrasta e selecciona aceptablemente a información relevante.	X	X	X	P3 I3
LGB2.10.2. Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.	Planifica os escritos en función dunha orde predefinida e revisa aceptablemente o proceso de escritura con axuda de ferramentas dixitais.	X	X	X	P3 I3
LGB2.10.3. Respecta ás normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía.	Respecta ás veces as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía	X	X	X	P3 I3
Bloque 3. Funcionamento da lingua.					
LGB3.1.1. Emprega os principais coñecementos de Lingüística Xeral para comprender e analizar textos alleos de distintos ámbitos e para producir, compor e revisar textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.	Produce, compón e revisa textos propios e de temáticas diversas vinculados á comunicación e á linguaxe.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB3.1.2. Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas, signo lingüístico e diversas disciplinas lingüísticas.	Describe os principais conceptos de Lingüística Xeral: comunicación, linguaxe, lingua, unidades lingüísticas e signo lingüístico.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB3.2.1. Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.	A miúdo recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais e escritos en función da intención comunicativa.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB3.2.2. Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e aplícao nas súas producións orais e escritas.	Valora a importancia de utilizar o rexistro axeitado a cada situación comunicativa e procura aplicalo nas súas producións.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB3.3.1. Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	Produce textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un nivel medio de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB3.4.1. Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto, relacionándoos coa intención comunicativa, coa tipoloxía textual, así como con outros compoñentes da situación comunicativa.	Identifica e explica os usos e valores do substantivo e do adxectivo nun texto.		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB3.5.1. Identifica e explica os usos e valores dos determinantes, relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	Identifica e explica os usos e valores dos determinantes.		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB3.6.1. Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	Identifica e explica os usos e valores dos verbos e das perífrases.			X	P2 e P3 I2 e I3
LGB3.7.1. Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores que lle proporcionan cohesión a un texto.	Identifica, explica e usa algúns e conectores que dan cohesión a un texto.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB3.8.1. Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	Identifica e explica os usos e valores dos adverbios e das locucións adverbiais..			X	P2 e P3 I2 e I3

LGB3.9.1. Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa e a tipoloxía textual, así como con outros compoñentes.	Identifica e explica os usos e valores dos pronomes e relaciona a súa presenza coa intención comunicativa..		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB3.10.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa algunha vez en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	X	X	X	P3 I3
LGB3.11.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Utiliza aceptablemente os coñecementos lingüísticos básicos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	X	X	X	P3 I3
Bloque 4. Lingua e sociedade.					
LGB4.1.1. Distingue as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.	Distingue minimamente as funcións sociais da lingua e determina a situación do galego respecto a elas.	X			P2 I2
LGB4.2.1. Describe a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	Describe aceptablemente a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica.	X			P2 I2
LGB4.2.2. Determina o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.	Determina aceptablemente o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI e a súa importancia cultural e económica desde a perspectiva galega.	X			P2 I2
LGB4.2.3. Diferencia e explica os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo	Diferencia e explica de xeito básico os conceptos de multilingüismo, plurilingüismo, lingua minoritaria e lingua minorizada, conflito lingüístico e diglosia e describe os fundamentos do ecolingüismo	X			P2 I2
LGB4.3.1. Describe a romanización e o nacemento das linguas romances.	Describe brevemente a romanización e o nacemento das linguas romances.	X			P2 I2
LGB4.3.2. Identifica e describe os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).	Identifica e describe aceptablemente os diferentes elementos constitutivos do galego ao longo da historia (substrato, estrato e superestrato).	X			P2 I2
LGB4.4.1. Recoñece os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo	Recoñece algúns cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e cita algún exemplo	X			P2 I2
LGB4.4.2. Distingue as familias léxicas irregulares e utilizaas correctamente.	Distingue a miúdo as familias léxicas irregulares e utilizaas correctamente.	X			P2 I2
LGB4.5.1. Identifica e describe as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.	Identifica e describe de xeito básico as características lingüísticas fundamentais do galego antigo.	X			P2 I2
LGB4.5.2. Describir o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística	Describe aceptablemente o contexto histórico e cultural do galego antigo así como a súa situación sociolingüística	X			P2 I2
LGB4.5.3. Identifica o galego antigo en documentos non literarios e literarios.	Identifica normalmente o galego antigo en documentos non literarios e literarios.	X			P2 I2
LGB4.6.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe o seu contexto e identifícao en textos.	Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describe minimamente o seu contexto e identifícao en textos.		X		P2 I2
LGB4.6.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística	Describe de xeito básico o contexto histórico e cultural do galego medio así como a súa situación sociolingüística		X		P2 I2
LGB4.6.3. Analiza a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.	Analiza de xeito básico a repercusión desta etapa de dialectalización da lingua no desenvolvemento posterior do galego.		X		P2 I2
LGB4.6.4. Identifica o galego medio en documentos non literarios e literarios	Identifica algúns trazos do galego medio en documentos non literarios e literarios		X		P2 I2
LGB4.7.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916).	Distingue algunhas das características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o s. XIX ata 1916).			X	P2 I2
LGB4.7.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) así como a súa situación sociolingüística.	Describe de xeito básico o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde o s XIX ata 1916) e a súa situación sociolingüística.			X	P2 I2
LGB4.7.3. Analiza a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua	Analiza basicamente a repercusión da etapa de nacemento do galego moderno (desde o século XIX ata 1916) no desenvolvemento posterior da lingua			X	P2 I2
LGB4.7.4. Identifica o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.	Identifica normalmente o galego moderno (desde o século XIX ata 1916) en documentos non literarios e literarios.			X	P2 I2
LGB4.7.5. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.	Elabora algún traballo de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan textos anteriores a 1916.	X	X	X	P3 I3
Bloque 5. Educación literaria.					
LGB5.1.1. Define "literatura" e "texto literario", caracteriza os diferentes xéneros e analiza os seus principais recursos formais e	Define "literatura" e "texto literario", caracteriza basicamente os diferentes xéneros e analiza os seus	X	X	X	P2 I2

describe a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.	principais recursos formais e describe aceptablemente a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.				
LGB5.1.2. Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais e estruturais definitorios.	Compara textos de diferentes xéneros, caracterizándoos a partir dos seus trazos formais.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB5.1.3. Adscribe á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.	Adscribe a miúdo á súa época autores/as e textos destacados da historia da literatura galega.	X	X	X	P2 I2
LGB5.2.1. Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta a historia da súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	Define "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, concreta as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.	X	X	X	P2 I2
LGB5.2.2. Le e comenta textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais, estruturais e temáticos.	Le e comenta brevemente textos dos diferentes xéneros da literatura galega de tradición oral e identifica os seus principais trazos formais e temáticos.		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes, define as características principais e analiza a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	Identifica e describe a literatura medieval: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente as súas orixes, define as características principais e analiza de xeito sinxelo a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da literatura medieval, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta brevemente textos representativos da literatura medieval, caracterízalos formal e tematicamente e relaciónaos algo co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente a produción desta etapa, e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais.	Identifica e describe a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualiza aceptablemente sociohistórica e sociolingüisticamente a produción desta etapa, e coñece as obras e os/as autores/as principais.		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da literatura do galego medio, caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta brevemente textos representativos da literatura do galego medio, caracterízalos formal e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB5.7.1. Identifica, analiza e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente a produción do prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe e analiza as obras e os/as autores/as principais deste período.	Identifica e describe a literatura do Rexurdimento: contextualiza sociohistórica e sociolingüisticamente a produción do prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describe as obras e os/as autores/as principais deste período.			X	P2 e P3 I2 e I3
LGB5.8.1. Le e comenta textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízalos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta de xeito sinxelo textos representativos da literatura do Rexurdimento (tanto do Prerrexurdimento como do Rexurdimento pleno e a literatura de comezos do século XX ata 1916), caracterízalos formal e tematicamente e relaciónaos aceptablemente co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			X	P2 e P3 I2 e I3

LECTURAS OBRIGATORIAS EN 1º BAC.

Santiago Lopo: A arte de trovar. Xerais na primeira avaliación.

O resto dos libros iranse programando a medida que avance o curso e sempre segundo as circunstancias, por se houbese que poñer un libro que estea dixitalizado.

4.6. 2º de BACHARELATO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.					
ESTÁNDARES	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN DOS ESTÁNDARES	TEMPORALIZACIÓN por avaliación			PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
		1ª	2ª	3ª	
LGB1.1.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	Identifica a intención comunicativa, a idea principal e algunha das secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais	X			P1. Observación sistemática da comprensión e da expresión oral espontánea (interaccións na aula) e planificada (exposicións, debates, etc). I1. Rúbrica.

LGB1.1.2. Recolle as ideas fundamentais e secundarias en resumos, esquemas ou mapas conceptuais.	Recole as ideas fundamentais e bastantes secundarias en resumos ou esquemas.	X			P1 I1
LGB1.1.3. Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos sobre discursos orais de distinta natureza.	Interpreta, reflexiona e emite xuízos críticos aceptables sobre discursos orais de distinta natureza	X	X	X	P1 I1
LGB1.2.1. Identifica as ideas principais e contidos relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo).	Identifica as ideas principais e os contidos máis relevantes dunha presentación (charla ou conferencia sobre temas especializados do ámbito educativo).	X	X		P1 I1
LGB1.2.2. Recoñece as distintas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.	Recoñece algunhas estratexias de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.		X	X	P1 I1
LGB1.2.3. escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ou ampliar ideas que se desprenden da exposición oral.	Escoita de maneira activa, toma notas e formula preguntas coa intención de aclarar ideas que se desprenden da exposición oral.	X	X	X	P1 I1
LGB1.3.1. Interpreta e identifica a intención comunicativa, o tema e a estrutura en anuncios sonoros e/ou audiovisuais.	Identifica a intención comunicativa, interpretándoa basicamente, e o tema en anuncios sonoros e/ou audiovisuais.	X	X		P1 I1
LGB1.3.2. Identifica as características propias dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.	Identifica moitas das características dos principais xéneros informativos e de opinión dos medios de comunicación social.	X	X	X	P1 I1
LGB1.3.3. Analiza os recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias.	Analiza moitos dos recursos verbais e non verbais que se empregan na publicidade para convencer os destinatarios ou destinatarias.	X	X	X	P1 I1
LGB1.3.4. Analiza de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios.	Procura analizar de forma crítica a forma e contido das mensaxes publicitarias e evita usos lingüísticos discriminatorios.	X	X	X	P1 I1
LGB1.4.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.	Identifica bastantes recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso		X		P1 I1
LGB1.4.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	Coñece e aplica sempre as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.	X			P1 I1
LGB1.4.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausa, tons e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	X			P1 I1
LGB1.5.1. Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e ben cohesionados.	Planifica os seus textos orais e produce discursos adecuados, coherentes e bastante cohesionados.	X	X	X	P1 I1
LGB1.5.2. Consulta fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	Consulta algunhas fontes de información diversas e revisa os borradores e esquemas.	X	X	X	P1 I1
LGB1.5.3. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical, cinguíndose normalmente ao tema.	Presenta os contidos de forma bastante clara e ordenada e con corrección gramatical, cinguíndose normalmente ao tema.	X	X	X	P1 I1
LGB1.5.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	Emprega axeitadamente os elementos prosódicos (entoación e pronuncia axeitada, pausas, e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) e a miúdo logra o autocontrol das emocións ao falar en público.	X	X	X	P1 I1
LGB1.5.5. Exprésase con facilidade e recorre a paráfrases ou circunloquios cando non encontra a expresión precisa.	Exprésase con bastante corrección.		X	X	P1 I1
LGB1.5.6. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	Utiliza a miúdo o rexistro adecuado á situación comunicativa.	X	X	X	P1 I1
LGB1.5.7. Tenta buscar a complicitade do público e demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.	Tenta buscar a complicitade do público pero non demostra seguridade ao responder as preguntas do auditorio.		X	X	P1 I1
LGB1.5.8. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación adecuada á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	Emprega habitualmente as TIC para documentarse, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva, mais non sempre ben cohesionada e correcta.	X	X	X	P1 I1
LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións	Produce textos orais, en intervencións espontáneas,	X	X	X	P1

espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	case sempre adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con relativa coherencia, cohesión e corrección.					I1
LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando a maioría das regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	X	X	X		P1 I1
LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	Emprega algunhas veces nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada.	X	X	X		P1 I1
LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	Procura empregar nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.	X	X	X		P1 I1
LGB1.7.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical e fonética.	Desenvolve un tema do currículo con claridade e corrección gramatical e fonética.	X	X	X		P1 I1
LGB1.7.2. Emprega léxico preciso e especializado e evita o uso de coloquialismos e palabras comodín.	Procura empregar léxico preciso e especializado e evita case sempre o uso de coloquialismos e palabras comodín.	X	X	X		P1 I1
LGB1.8.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	Desenvolve argumentos de forma comprensible, tenta ser convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	X	X	X		P1 I1
LGB1.8.2. Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	Aplica na maioría das ocasións as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria	X	X	X		P1 I1
LGB1.9.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	Desenvólvese case sempre con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	X	X	X		P1 I1
LGB1.10.1. Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, mal uso dos rexistros pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica interferencias lingüísticas e desviacións da norma.	Recoñece en exposicións propias e alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, fonética e entoación inadecuada), e identifica algunhas interferencias lingüísticas e algunhas desviacións da norma.	X	X	X		P1 I1
LGB1.10.2. Deseña estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	Deseña diversas estratexias para mellorar e progresar de xeito autónomo.	X	X	X		P1 I1
LGB1.11.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica algúns erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega	X	X	X		P1 I1
LGB1.11.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.	Recoñece ea miúdo rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega	X	X	X		P1 I1
LGB1.11.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto.	X	X	X		P1 I1
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir						
LGB2.1.1. Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos, esquemas e mapas conceptuais.	Sintetiza as ideas fundamentais do texto en resumos e esquemas.	X				P2. 2 exames por avaliación con exercicios de comprensión lectora (capta o tema, as ideas principais e secundarias, esquematiza, resume, entende a estrutura do texto e o vocabulario...) e produción textual (comentarios). Tamén poderán realizarse probas orais (entrevistas co profesor) sobre a comprensión dos libros de lectura. I2. Rexistro cuantitativo dos exames.

					P3. Traballos individuais e/ ou en grupo (comentarios de aspectos dos libros de lectura e de textos de opinión) . I3. Rexistro cuantitativo dos traballos.
LGB2.1.2. Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor en textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	Interpreta o sentido global e identifica a intención comunicativa do emisor na maioría dos textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos	X	X		P2 e P3 I2 e I3
LGB2.1.3. Diferencia as ideas principais e as secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	Diferencia as ideas principais e algunhas secundarias e sintetiza o contido de textos expositivos e argumentativos de distintos ámbitos.	X	X		P2 e P3 I2 e I3
LGB2.1.4. Utiliza recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.	Utiliza ás veces recursos bibliográficos, audiovisuais e dixitais para facilitar a comprensión dun texto e complementar as súas producións.	X	X	X	P3 I3
LGB2.2.1. Planifica os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa ás veces o proceso de escritura para mellorar a produción final.	Planifica a miúdo os seus traballos seguindo unha orde predefinida e revisa ás veces o proceso de escritura para mellorar a produción final.	X	X	X	P3 I3
LGB2.2.2. Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas.	Produce textos propios de distintos ámbitos usando o rexistro adecuado, organizando os enunciados en secuencias lineais e ben cohesionadas	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.3.1. Desenvolve un tema do currículo con rigor, claridade e corrección gramatical.	Desenvolve un tema do currículo con certo rigor, claridade e corrección gramatical.	X	X	X	P2 I2
LGB2.3.2. Adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega os recursos expresivos propios do rexistro formal.	Case sempre adecúa a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, destinatario, ámbito discursivo e xénero textual) e emprega algúns recursos expresivos propios do rexistro formal.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.3.3. Emprega léxico preciso e evita o uso de coloquialismos ou palabras comodín.	Procura empregar léxico preciso e evitar o uso de coloquialismos ou palabras comodín.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.3.4. Organiza os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.	Organiza de xeito básico os contidos dos seus traballos en función duns obxectivos fixados previamente, contrasta posturas enfrontadas e defende a súa opinión con argumentos.	X	X	X	P3 I3
LGB2.4.1. Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.	Describe algúns trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais de textos expositivos e argumentativos.	X	X		P2 e P3 I2 e I3
LGB2.4.2. Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	Recoñece e explica a función no texto dos distintos procedementos de cita: estilo directo, estilo indirecto, estilo indirecto libre e cita encuberta.	X			P3 I3
LGB2.5.1. Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.	Consulta información en fontes bibliográficas e dixitais e ás veces compila os datos máis relevantes en fichas-resumo.	X	X	X	P3 I3
LGB2.5.2. Respecta as normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	Respecta a maioría das normas de presentación dos traballos escritos, a organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía.	X	X	X	P3 I3
LGB2.5.3. Utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	Ás veces utiliza procesadores de texto e correctores ortográficos para mellorar a presentación e evitar erros ortográficos e tipográficos.	X	X	X	P3 I3
LGB2.6.1. Recoñece, describe e utiliza recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	Recoñece, describe e utiliza algúns recursos de cohesión gramaticais e léxico-semánticos.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
LGB2.6.2. Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas.	Describe os tipos de rexistro e analiza as súas manifestacións lingüísticas	X			P2 I2
Bloque 3. Funcionamento da lingua.					
LGB3.1.1. Define e identifica os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	Define e identifica case sempre os fonemas vocálicos e consonánticos da lingua galega.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB3.1.2. Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	Valora as normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.	X			P2 I2
LGB3.2.1. Explica as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso	Explica aceptablemente as principais variedades dialectais e valora a diversidade lingüística como parte de noso patrimonio cultural.		X		P2 I2

patrimonio cultural.					
LGB3.3.1. Explica os procedementos de formación das palabras.	Explica aceptablemente os procedementos de formación das palabras.		X		P2 I2
LGB3.3.2. Recoñece e explica os tipos de morfemas así como a análise morfolóxica.	Recoñece e explica os tipos de morfemas e realiza aceptablemente a análise morfolóxica.		X		P2 I2
LGB3.3.3. Recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica.	Normalmente recoñece, analiza e explica a estrutura morfolóxica.		X		P2 I2
LGB3.4.1. Recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e emprega a terminoloxía axeitada.	Normalmente recoñece as diferentes estruturas sintácticas, explica as relacións que se establecen e a miúdo emprega a terminoloxía axeitada.			X	P2 I2
LGB3.5.1. Identifica e explica as relacións e unidades semánticas.	Identifica e explica aceptablemente as relacións e unidades semánticas	X			P2 I2
LGB3.6.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	X	X	X	P3 I3
LGB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	Normalmente utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3
Bloque 4. Lingua e sociedade.					
LGB4.1.1. Recoñece os estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos.	Recoñece a maioría dos estereotipos e prexuízos lingüísticos e determina a súa repercusión nos usos.	X	X	X	P2 I2
LGB4.1.2. Elabora traballos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	Elabora traballos sinxelos de xeito individual e/ou en grupo nos que se describen e analizan cuestións sociolingüísticas.	X	X	X	P3 I3
LGB4.2.1. Describe e interpreta o proceso de construción da variante estándar da lingua galega.	Describe e interpreta aceptablemente o proceso de construción da variante estándar da lingua galega.		X		P2 I2
LGB4.2.2. Recoñece as interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	Recoñece a maioría das interferencias lingüísticas no galego, con especial atención aos castelanismos e desenvolve un discurso propio libre destes elementos.	X	X	X	P2 I2
LGB4.3.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978).	Distingue a maioría das características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1916 ata 1978).	X	X		P2 I2
LGB4.3.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística.	Describe aceptablemente o contexto histórico e cultural do galego moderno (desde 1916 ata 1978), así como a súa situación sociolingüística	X	X		P2 I2
LGB4.3.3. Diferencia e describe as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico.	Diferencia e describe aceptablemente as etapas que podemos establecer entre 1916 e 1978 desde o punto de vista sociolingüístico.	X	X		P2 I2
LGB4.3.4. Analiza a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua.	Analiza brevemente a importancia da etapa 1916-1978 no desenvolvemento posterior da lingua.		X		P2 I2
LGB4.3.5. Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.	Identifica o galego moderno (desde 1916 ata 1978) en documentos non literarios e literarios.	X	X		P2 I2
LGB4.4.1. Distingue as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade).	Distingue a maioría das características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde 1978 ata a actualidade).			X	P2 I2
LGB4.4.2. Describe o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística.	Describe aceptablemente o contexto histórico e cultural do galego moderno desde 1978 ata a actualidade, así como a súa situación sociolingüística			X	P2 I2
LGB4.4.3. Analiza a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego.	Analiza brevemente a importancia da etapa desde 1978 ata a actualidade no desenvolvemento do galego.			X	P2 I2
LGB4.4.4. Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala as súas fortalezas e debilidades.	Recoñece o galego como unha lingua en vías de normalización e sinala algunhas das súas fortalezas e debilidades.			X	P2 I2
LGB4.4.5. Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios	Sinala as principais características lingüísticas en documentos non literarios e literarios desde 1978 ata a			X	P2 I2

desde 1978 ata a actualidade.	actualidade				
LGB4.5.1. Elabora unha descrición esquemática na que se detallan as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.	Elabora unha descrición esquemática na que se detallan as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.			X	P2 I2
LGB4.6.1. Analiza e interpreta a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.	Analiza e interpreta xeito básico a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.			X	P2 I2
Bloque 5. Educación literaria.					
LGB5.1.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.	Identifica, analiza brevemente e describe a poesía galega de 1916 a 1936: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.	X			P2 I2
LGB5.1.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.	Identifica, analiza brevemente e describe a prosa galega de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.	X			P2 I2
LGB5.1.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.	Identifica, analiza brevemente e describe o teatro galego de 1916 a 1936: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós	X			P2 I2
LGB5.2.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos da poesía galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB5.2.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos da prosa galega de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB5.2.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos do teatro galego de 1916 a 1936, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	X			P2 e P3 I2 e I3
LGB5.3.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.	Identifica, analiza brevemente e describe a poesía galega entre 1936 e 1975: produción bélica e autores/as do exilio, a Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais		X		P2 I2
LGB5.3.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.	Identifica, analiza brevemente e describe a prosa galega entre 1936 e 1975: produción bélica e os autores do exilio, os renovadores da prosa (Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas) así como A Nova Narrativa Galega e autores/as dos primeiros 70.		X		P2 I2
LGB5.3.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.	Identifica, analiza brevemente e describe o teatro galego entre 1936 e 1975: teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia		X		P2 I2
LGB5.4.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos da poesía galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB5.4.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos da prosa galega de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB5.4.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos do teatro galego de 1936 a 1975, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.		X		P2 e P3 I2 e I3
LGB5.5.1. Identifica, analiza e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	Identifica, analiza brevemente e describe a poesía galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			X	P2 I2
LGB5.5.2. Identifica, analiza e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	Identifica, analiza brevemente e describe a prosa galega de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			X	P2 I2
LGB5.5.3. Identifica, analiza e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.	Identifica, analiza brevemente e describe o teatro galego de 1975 ata a actualidade: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.			X	P2 I2

dos 80, os 90 e o novo século.					
LGB5.6.1. Le e comenta textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos da poesía galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			X	P2 e P3 I2 e I3
LGB5.6.2. Le e comenta textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos da prosa galega de 1975 á actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			X	P2 e P3 I2 e I3
LGB5.6.3. Le e comenta textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.	Le e comenta aceptablemente textos representativos do teatro galego de 1975 ata a actualidade, caracterízaos formal, estrutural e tematicamente e ponos en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico.			X	P2 e P3 I2 e I3
LGB5.7.1. Analiza e comenta, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.	Analiza e comenta aceptablemente, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos	X	X	X	P2 e P3 I2 e I3

5. Concrecións metodolóxicas.

5.1. Principios metodolóxicos xerais.

Un enfoque metodolóxico baseado nas Competencias clave e nos resultados da aprendizaxe require unha estreita colaboración entre docentes no desenvolvemento curricular e na transmisión de información, así como na práctica de traballo e nos métodos de ensinanza.

Os métodos didácticos han de elixirse en función do que sabemos é óptimo para acadar as metas propostas e en función do contexto en que ten lugar a ensinanza. A natureza mesma da materia, os condicionantes socioculturais, os recursos e as características do alumnado condicionan o proceso de ensino-aprendizaxe, polo que cómpre que o método se axuste a estes condicionantes. Así, os cambios físicos propios da puberdade, o proceso aberto de definición da propia identidade, a inseguridade, o cuestionamento da autoridade establecida, a influencia do grupo de iguais, etc, son factores a ter en conta na situación ensinanza-aprendizaxe. Por outra banda, as posibilidades intelectuais destes estudantes cambian de xeito cualitativo ao longo da etapa, e é tamén o momento no que o alumno/a completa o seu proceso de socialización, que tamén terá a súa expresión no ámbito escolar.

Os métodos deben partir da perspectiva do docente como orientador, promotor e facilitador do desenvolvemento competencial do alumnado, ademais debe enfocarse á realización de tarefas ou situación-problema plantexadas cun obxectivo concreto, que o alumnado debe resolver facendo uso dos coñecementos, destrezas, actitudes e valores, así mesmo debe ter en conta a atención á diversidade e o respecto aos distintos ritmos e estilos de aprendizaxe mediante prácticas de traballo individual e cooperativo.

En primeiro lugar, para que a aprendizaxe sexa eficaz cómpre tomar como referencia o nivel de partida, é dicir, **o nivel competencial previo** de cada alumno/a. Se a base da que dispón este está moi lonxe dos novos contidos, non poderá conectar de xeito natural con eles e só conseguirá unha aprendizaxe memorística. É por isto que resulta necesario que cada profesor/a recorde e active os coñecementos previos de xeito sistemático, xa que sobre eles se han asentar os novos coñecementos.

Por outra banda, o grao de **motivación** afecta directamente ao rendemento académico. Para incrementar a motivación convén que o profesor/a faga explícita a utilidade dos contidos que se imparten, tanto no ámbito académico como no ambiente cotián do alumnado. Ademais, presentar algunhas tarefas coma un desafío, coma unha meta con certo grao de dificultade pero asemade asequible, aumentará o interese nos adolescentes e contribuirá a incrementar o grao de autonomía e a consideración positiva cara ao esforzo, o que implica un **novo papel do alumno, activo e autónomo**, consciente e responsable da súa aprendizaxe.

Ademais o alumnado non só debe comprender o que aprende, senón para que o aprende e ser quen de usar o aprendido en contextos dentro e fóra da aula. Así que se require unha **metodoloxía activa e contextualizada**, unha aprendizaxe por proxectos ou baseada en problemas para favorecer a implicación, a experimentación, a aprendizaxe funcional que posibilitará o desenvolvemento das competencias. Ese traballo por proxectos axudará ao alumnado a organizar o seu pensamento favorecendo a reflexión crítica, a elaboración de hipóteses e a tarefa investigadora a través dun proceso no que cada un asume a responsabilidade da súa aprendizaxe, aplicando os seus coñecementos e habilidades a proxectos reais.

Un recurso metodolóxico que pode facer máis doado o intercambio de experiencias e a **cooperación entre alumnos/as é o traballo en grupo**, que constitúe non só un medio, senón un fin en si mesmo nunha sociedade cooperativa. Porén, para asegurar o éxito do traballo en grupo, previamente hai que seleccionar con coidado a actividade e o momento máis apropiado para desenvolve-la, definir claramente os obxectivos que se pretenden e o procedemento para realizala, establecer de xeito flexible a composición dos grupos e explicitar como e cando rematará a tarefa.

Entre o alumnado o máis destacable sempre vai ser a **diversidade, tanto no que se refire a capacidades coma a intereses**, polo que é importante que se programen distintos niveis de dificultade ou profundización. Ademais o alumnado pode ter dificultades de aprendizaxe que requiran por parte do profesor/a unha atención individualizada ou en grupos reducidos. Poderanse tomar medidas tales como actividades diferenciadas, utilización doutros materiais, agrupamentos flexibles, adaptacións curriculares, etc.

Finalmente, hai que facer fincapé nun aspecto moi importante, o carácter multidisciplinar da materia de Lingua galega e literatura. Os avances que o alumnado realice ao longo da etapa en todas as materias son á vez efecto e causa do progreso no seu dominio da linguaxe; por outra banda, as deficiencias na comprensión e expresión lingüísticas adoitan desembocar en situacións de fracaso escolar. É primordial, polo tanto, que todo o profesorado se implique no logro dos obxectivos básicos da área de Lingua galega e literatura, o que redundará nunha mellora das condicións de aprendizaxe nas súas materias, por iso se estableceu no centro un decálogo básico en cuestión lingüísticas co que se comprometeron na CCP todos os departamentos.

En síntese, **partir da competencia inicial do alumnado; metodoloxía activa e participativa, por proxectos, favorecendo o traballo individual e cooperativo; traballo en equipo do profesorado polo menos dentro do departamento e con lingua castelá, e atención á diversidade na medida do posible en aulas a miúdo masificadas.**

5.2. Didáctica da área de Lingua galega.

Os principios metodolóxicos non se aplican de xeito abstracto, senón sobre contidos disciplinares concretos, polo que convén definir a aplicación da metodoloxía en conexión coas actividades máis características da área.

Na nosa materia débese ter en conta tamén a necesidade de traballar coas catro destrezas básicas dun xeito integrado, polo que traballaremos partindo das seguintes orientacións metodolóxicas:

-Adoptar un **enfoque comunicativo**, que faga do texto a unidade comunicativa fundamental e que favoreza o emprego do idioma en distintas funcións e contextos de uso. Por iso, traballaremos a comprensión oral basicamente con audicións e facendo test destas, a fluidez lectora e a comprensión escrita en cada lectura e comprobando con preguntas test ou breves a se se entendeu o texto, a expresión oral con exposicións, debates, etc. na aula, e a expresión escrita elaborando o maior número posible de textos escritos de distinta tipoloxía dependendo do curso.

-Traballaremos con **textos de distinta natureza**, desde os máis sinxelos en 1º ESO (descriptivos, narrativos) ata os máis complexos no bacharelato (argumentativos). Así mesmo, traballar con textos da vida cotiá (actas, regulamentos...).

-Propiciar o **traballo individual e en grupo**, buscando neste caso o intercambio de ideas e o debate, así como o espírito cooperativo e mais crítico.

-Ofrecer **actividades e tarefas que impliquen a procura de información, a súa selección**, a posibilidade de emitir opinións sobre diferentes cuestións cada paso de forma máis crítica.

-**Reflexionar criticamente sobre a situación social do galego, lingua de uso habitual na aula**. Cómpre que o alumnado valore o plurilingüismo e se achegue ao mundo da lusofonía, así como que coñeza conceptos básicos de sociolingüística (bilingüismo, diglosia, normativización, normalización) e á vez rexeite todo prexuízo lingüístico contra o galego.

5.3. Estratexias metodolóxicas.

O enfoque construtivista da aprendizaxe e a necesidade de traballar os textos sobre todo escritos, así como de fomentar o espírito cooperativo e crítico, levounos a concretar as seguintes estratexias metodolóxicas:

- Actividade que permita coñecer as **ideas previas** que alumnado ten en torno aos contidos que imos traballar.
- **Presentación por parte do profesor dos obxectivos** da unidade dunha forma atractiva para motivar aos alumnos.
- **Lectura e comprensión de textos**. Ademais das actividades de **lectura** vinculadas aos contidos incluídos na programación, cremos que hai que dedicar a este apartado esforzos específicos, encamiñados non só á superación das deficiencias que poidan presentar os alumnos/as, senón sobre todo á estimulación do hábito de lectura. Para este fin incluímos na programación lecturas obrigatorias e/ou optativas sobre as que se realizarán distintas actividades: debates sobre aspectos concretos ou sobre a valoración conxunta dos libros, recreacións, controis de lectura, etc.
- **Exposición por parte do profesor/a dos conceptos máis complexos e novidosos** utilizando distintos soportes.
- **Explicación do profesor sobre a construción do texto, partindo de textos modelo** (orais ou escritos) de tipo descrito, narrativo, expositivo, argumentativo, etc. dependendo do curso, e **realización dalgúns exercicios** de morfoloxía, sintaxe, etc. sempre partindo do texto
- **Traballo práctico individual: produción por parte de cada alumno dun texto do mesmo tipo ca o modelo traballado** (planificación, xerar ideas, ordenalas, redactar, autocorrixir, reelaborar).
- **Traballo práctico cooperativo, por exemplo nas exposicións orais**: investigación, selección de información e exposición oral do tema na aula apoiándose nas TIC. Buscamos fomentar a aprendizaxe activa e o traballo cooperativo.
- **Corrección dos textos polo profesor e posterior reelaboración do alumno**, corrixindo posibles erros.
- **Reflexión crítica sobre as ideas de textos de temática variada, resumos e esquemas das ideas do texto e posteriores debates en equipos** sobre o tema tratado.
- Para o **estudo da literatura o elemento central que se tomará como referencia é o texto literario**(lectura, comprensión, audicións de poemas musicados, películas sobre obras...) e, de xeito progresivo, hai que ir introducindo ao alumnado no comentario de texto de maneira que consiga facer breves comentarios na ESO e máis completos no bacharelato.
- Procurarase ir **introducindo a autoavaliación e a coavaliación** a través de fichas en tarefas concretas.

6. Materiais e recursos didácticos.

En cada curso da ESO, o alumnado contará cun libro de texto a partir do cal se organizarán as actividades de aprendizaxe. Por outra banda, usaranse fotocopias de fichas, textos...

Os libros seleccionados polo departamento para o próximo curso son os seguintes:

- **1º Curso: E-Dixgal**
- **2º Curso: E-Dixgal**
- **3º Curso: Lingua galega e literatura. Ed Anaya.**
- **4º Curso: Lingua galega e literatura. Ed Anaya.**
- **1º Bacharelato: Lingua galega e literatura. Ed Anaya.**
- **En 2º de bacharelato non hai libro de texto. O temario dáse por apuntamentos feitos polo profesorado.**

Ademais, en cada aula da educación secundaria o alumnado conta cunha pequena biblioteca que inclúe dicionarios de galego, enciclopedias, libros de lectura e outro material de consulta que resulta moi útil para o desenvolvemento das clases.

A Biblioteca do centro tamén é un recurso que consideramos esencial para o fomento da lectura (no contexto do plan lector do centro). O profesorado que imparta clase na ESO propoñerlle ao alumnado lecturas de tema variado e de interese axeitadas á súa idade e relacionadas coa transversalidade.

O manexo das novas tecnoloxías, tal como se recolle nos contidos da materia, debe ter un lugar destacado tanto nos seus aspectos didácticos coma na procura de información e no proceso de elaboración de textos por parte do alumnado. O material relacionado coas TIC do que dispomos no centro, ademais das aulas Abalar en 1º e 2º ESO, é o seguinte: un ordenador por aula con conexión a internet equipado con canón proxector e pantalla dixital que pode utilizar o profesorado que o precise ou o alumnado nas súas tarefas expositivas, equipos informáticos na biblioteca aos que poden acceder os alumnos/as no seu tempo libre, dúas aulas de informática con 18 e 24 equipos (todos eles conectados a internet) que se poden reservar para impartir as clases nela, unha aula con 10 ordenadores para os PMAR e equipos reprodutores de vídeo e DVD.

Para reforzar o estudo dos contidos usaremos os seguintes materiais de apoio:

- CD audio para traballar a comprensión oral.
- Fotocopias de textos seleccionados para traballar a comprensión lectora.
- Fotocopias con actividades de reforzo e recuperación ou de ampliación.
- Fichas de ortografía, léxico, morfosintaxe e expresión escrita.
- Distintas páxinas web suxeridas ao alumnado.

7. Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción do alumnado.

Os referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos de etapa nas avaliacións continua e final da materia son os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe.

A avaliación será continua, formativa e integradora. No proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno/a non sexa o adecuado, estableceremos medidas de reforzo, que se adoptarán en canto se detecten dificultades, procurando así a mellora do proceso de aprendizaxe.

Realizaranse **3 avaliacións** coas súas correspondentes cualificacións nas datas fixadas pola xefatura de estudos, habitualmente coincidindo coa fin de cada trimestre natural. Isto supoñerá a revisión e avaliación tamén do proceso de ensino-aprendizaxe e conseguintemente a elaboración de propostas de mellora.

7.1. Criterios de avaliación en 1º ESO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

- B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais e elaborar un resumo.
- B1.2. Extraer a intención comunicativa e a idea xeral de textos orais sinxelos dos ámbitos social e educativo, e seguir instrucións para realizar tarefas guiadas de aprendizaxe con progresiva autonomía.
- B1.3. Coñecer e apreciar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas, tanto espontáneas como planificadas.
- B1.4. Identificar e contrastar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e identificar prexuízos ou mensaxes discriminatorias.
- B1.5. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, as estratexias necesarias para realizar exposicións orais planificadas e participar de forma construtiva en diversas interaccións comunicativas.
- B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
- B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
- B1.8. Participar activamente en situacións propias do ámbito educativo (pedir aclaracións, intercambiar opinións e expor conclusións).
- B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.
- B1.10. Producir discursos breves e comprensibles sobre temas da vida cotiá, de interese persoal ou social.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

- B2.1. Aplicar técnicas de análise do contido e estratexias de lectura comprensiva.
- B2.2. Comprender, interpretar e sintetizar textos da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos á experiencia do alumnado: mensaxes electrónicas ou de móbil e normas e instrucións de uso.
- B2.3. Comprender, interpretar e sintetizar escritos dos medios de comunicación, especialmente, os narrativos e expositivos de estrutura descritiva e secuencial.
- B2.4. Comprender, interpretar e sintetizar escritos do ámbito educativo do alumnado, especialmente, textos descritivos, narrativos e expositivos sobre as distintas materias curriculares: webs educativas, e información de dicionarios e enciclopedias en distintos soportes.
- B2.5. Utilizar de forma guiada as bibliotecas e as TIC para obter información e consultar modelos de composición escrita.
- B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante as mensaxes que transmiten prexuízos e reflexionar sobre os usos lingüísticos discriminatorios.
- B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa.
- B2.8. Planificar, producir e revisar o escrito co fin de producir textos adecuados, coherentes, cohesionados e correctos gramaticalmente.
- B2.9. Producir, en formato papel ou dixital textos sinxelos propios da vida cotiá e das relacións sociais: notas, cartas, avisos, mensaxes electrónicas ou de móbil.
- B2.10. Producir, a partir dun modelo, Textos propios dos medios de comunicación, fundamentalmente, noticias, en formato papel ou dixital.
- B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, resumos, exposicións sinxelas e conclusións sobre as tarefas e aprendizaxes realizadas.
- B2.12. Producir textos de distintos xéneros: descrições, narracións de feitos e exposicións de ideas e conceptos.
- B2.13. Usar, con progresiva autonomía, as TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) para planificar, revisar e mellorar a presentación dos escritos.
- B2.14. Avaliar o seu proceso de aprendizaxe cunha actitude activa e de confianza.

3. Funcionamento da lingua.

- B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.
- B3.2. Recoñecer e usar a fonética da Lingua galega.
- B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta en calquera soporte, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.
- B3.4. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.
- B3.5. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.
- B3.6. Recoñecer e explicar o uso das distintas categorías gramaticais, utilizar este coñecemento para distinguir erros e diferenciar as flexivas das non flexivas.
- B3.7. Recoñecer, usar e reflexionar sobre os mecanismos da cohesión textual como a deixé persoal
- B3.8. Recoñecer, usar e explicar os conectores textuais máis comúns (sobre todo os temporais e os explicativos).
- B3.9. Coñecer as regras de concordancia e das funcións sintácticas principais no seo da oración para elaborar enunciados cun estilo cohesionado e correcto.
- B3.10. Recoñecer as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.
- B3.11. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.
- B3.12. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.
- B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.

4. Lingua e sociedade

- B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, valorar positivamente o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.

- B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo dos contextos familiares do alumnado.
 B 4.3. Adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega
 B 4.4. Coñecer a situación sociolingüística e legal das linguas de España
 B4.5. Recoñecer e apreciar as variantes diatópicas do galego

3. Educación literaria.

- B5.1. Ler, con regularidade e de maneira guiada, obras literarias para desenvolver o criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionando o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos, procurando asimilar os trazos estéticos xerais que definen cada texto.
 B5.2. Comparar textos literarios e non literarios e diferenciar textos dos tres grandes xéneros a partir dos seus trazos característicos máis xerais.
 B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións de poemas recitados ou cantados, sinalar a temática ou temáticas abordadas e describir os valores estilísticos dos textos.
 B5.4. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves e recoñecer a funcionalidade dos elementos formais básicos.
 B5.5. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e apreciar os seus compoñentes e procedementos máis relevantes
 B5.6. Escribir textos sinxelos de intención estética, servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.
 B5.7. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos do cómic e acanción como linguaxes artísticas.
 B5.8. Familiarizarse, seguindo unhas pautas orientadoras, co emprego dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a procura de información básica e a resolución de dúbidas de traballo.

7.2. Criterios de avaliación 2º de ESO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

- B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos.
 B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.
 B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.
 B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
 B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
 B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.
 B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.
 B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.
 B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

- B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.
 B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.
 B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias).
 B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.
 B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos non proceso de aprendizaxe continua.
 B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas.
 B2.7. Ler en voz alta co dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función.
 B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto.
 B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.
 B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).
 B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.
 B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições.

B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos.

B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.

Bloque 3. Funcionamento da lingua.

B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.

B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.

B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.

B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos.

B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.

B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.

B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.

B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.

B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.

B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.

B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.

B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.

Bloque 4. Lingua e sociedade.

B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.

B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno.

B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.

B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español.

B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.

B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.

Bloque 5. Educación literaria.

B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.

B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.

B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.

B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.

B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.

B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.

B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.

B5.8. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.

B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.

7.3. Criterios de avaliación 3º de ESO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, e os datos relevantes de textos orais dos medios de comunicación audiovisual.

B1.2. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.

B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais expositivos e argumentativos.

B1.4. Comprender textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas) e identificar as ideas principais e secundarias, o propósito comunicativo implícito ou explícito, e diferenciar as explicacións dos argumentos.

B1.5. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.

- B1.6. Valorar as producións emitidas cunha fonética galega correcta e actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
- B1.7. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.
- B1.8. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.
- B1.9. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.
- B1.10. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas

2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

- B2.1. Aplicar técnicas e estratexias que facilitan a lectura comprensiva e crítica de textos.
- B2.2. Comprender e interpretar textos da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e regulamentos.
- B2.3. Comprender e interpretar escritos propios dos medios de comunicación e distinguir entre información e opinión en entrevistas, crónicas e reportaxes.
- B2.4. Comprender e interpretar textos de carácter educativo, especialmente os expositivos e explicativos: enciclopedias, webs educativas e outros materiais de consulta.
- B2.5. Identificar o tema, os subtemas e a estrutura comunicativa dos textos expositivos e explicativos.
- B2.6. Usar, de maneira case autónoma, os recursos que ofrecen as bibliotecas e outros recursos relacionados coas TIC para obter, organizar e seleccionar información.
- B2.7. Manifestar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura de calquera tipo de texto, para detectar prexuízos e discriminacións.
- B2.8. Ler en voz alta, de xeito fluído, e respectar os patróns fonéticos do galego.
- B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: convocatorias, actas de reunión e intervencións en foros.
- B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos xornalísticos informativos e de opinión, fundamentalmente, entrevistas, crónicas e reportaxes.
- B2.11. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos expositivos do ámbito educativo: informes e proxectos sobre tarefas educativas das materias curriculares.
- B2.12. Planificar producir e revisar textos con adecuación, coherencia, cohesión e con respecto polas normas morfolóxicas, ortográficas e tipográficas.
- B2.13. Utilizar as TIC para organizar os contidos, mellorar a presentación e corrixir as producións escritas.
- B2.14. Utilizar as TIC como un medio de comunicación e interrelación social a través da escritura.

Bloque 3. Funcionamento da lingua.

- B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico temático e da fraseoloxía.
- B3.2. Aplicar os coñecementos sobre as distintas categorías gramaticais na elaboración de textos escritos e orais
- B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras e as posibilidades de combinación para crear novas palabras para crear novos elementos léxicos.
- B3.4. Recoñecer e usar adecuadamente a fonética da lingua galega.
- B3.5. Usar progresiva, autónoma e eficazmente os dicionarios, as bibliotecas e outras fontes de consulta para resolver dúbidas e progresar na aprendizaxe.
- B3.6. Aplicar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.
- B3.7. Analizar e usar correctamente a puntuación.
- B3.8. Recoñecer, usar e explicar as funcións sintácticas oracionais e as unidades que as desempeñan.
- B3.9. Recoñecer en textos de diversa natureza e usar nas producións propias os diferentes conectores textuais e os principais mecanismos de cohesión.
- B3.10. Sintetizar o contido e identificar a estrutura de textos. Elaborar producións propias segundo estes parámetros.
- B3.11. Comprender o sentido global e a intención comunicativa de textos orais e escritos.
- B3.12. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.
- B3.13. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.

Bloque 4. Lingua e sociedade

- B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a importancia da lusofonía e incorporar ferramentas en rede desta comunidade cultural.
- B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega.
- B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.
- B4.4. Recoñecer os principais elementos na orixe e formación da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua desde os seus inicios ata 1916.
- B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas do Estado español.
- B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
- B4.7. Identificar e clasificar as variantes diastráticas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega, valorala como variante unificadora e apreciar a variante diatópica propia.

Bloque 5. Educación literaria.

- B5.1. Identificar e comprender as distintas épocas e períodos da literatura galega desde as súas orixes na Idade Media ata 1916.
- B5.2. Seleccionar, ler autónomamente e comentar textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916 e relacionar o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
- B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.
- B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo, nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega desde a Idade Media ata 1916.
- B5.5. Consultar fontes básicas de información e familiarizarse cos recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destas.
- B5.6. Crear ou recrear textos sinxelos de intención literaria partindo das características dos traballos na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.

7.4. Criterios de avaliación 4º de ESO.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

- B1.1. Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación audiovisual.
- B1.2. Comprender e analizar textos expositivos e publicitarios, diferenciar neles información, opinión e persuasión.
- B1.3. Comprender e interpretar textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).
- B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.
- B1.5. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como normas de cortesía nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.
- B1.6. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.
- B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
- B1.8. Manifesta unha actitude crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias.
- B1.9. Realizar exposicións orais planificadas e claras de traballos e de informacións de actualidade, coa axuda das TIC.
- B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.
- B1.11. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
- B1.12. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.
- B1.13. Valorar a lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe e nas relacións sociais.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

- B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos
- B2.2. Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.
- B2.3. Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.
- B2.4. Comprender e interpretar textos argumentativos.
- B2.5. Comprende e interpreta textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.
- B2.6. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación.
- B2.7. Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes discriminatorias.
- B2.8. Usar e seleccionar materiais de consulta das bibliotecas e doutras fontes de información impresa ou en formato dixital.
- B2.9. Empregar estratexias e técnicas axeitadas para producir escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).
- B2.10. Empregar as TIC para corrixir e mellorar a presentación dos escritos, para difundir os textos propios, coñecer outros alleos e intercambiar opinións.
- B2.11. Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos tanto en formato papel como dixital: laborais, administrativos e comerciais.
- B2.12. Producir, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.
- B2.13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.
- B2.14. Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo.

Bloque 3. Funcionamento da lingua

- B3.1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da fraseoloxía.
- B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.
- B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina.
- B3.4. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega.

- B3.5. Usar eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, para resolver dúbidas, para progresar na aprendizaxe autónoma e para enriquecer o propio vocabulario.
- B3.6. Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.
- B3.7. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.
- B3.8. Recoñecer e usar enunciados e oracións, identificando as principais regras de combinación impostas polo verbos.
- B3.9. Recoñecer, explicar e usar os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.
- B3.10. Identifica adecuadamente en textos alleos e propios a estrutura, a construción e xustificación dos parágrafos, a vinculación e progresión temáticas, e elabora textos de acordo con estes parámetros.
- B3.11. Identificar e explicar os trazos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, especialmente os argumentativos.
- B3.12. Xustifica a adecuación dos textos, en función do contexto, do tema e do xénero e elabora producións propias cunha adecuación apropiada.
- B3.13. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.
- B3.14. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.

Bloque 4. Lingua e sociedade.

- B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.
- B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados así como ás tendencias de evolución.
- B4.3. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso asumindo a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.
- B4.4. Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social, e sinalar as distintas etapas desde 1916.
- B4.5. Describir a situación sociolingüística e legal das linguas de España.
- B4.6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.
- B4.7. Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar.

Bloque 5. Educación literaria.

- B5.1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.
- B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.
- B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.
- B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.
- B5.5. Consultar fontes de información variadas e recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.
- B5.6. Crear ou recrear textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos

7.5. Criterios de avaliación 1º de BAC.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

- B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais e audiovisuais.
- B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencias).
- B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación (entrevistas, documentais, series e películas).
- B1.4. Desenvolver habilidades de escoita activa, para identificar os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao texto
- B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.
- B1.6. Expor oralmente con rigor e claridade un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.
- B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.
- B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.
- B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal.
- B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.

B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para comprender, analizar e comentar o texto na súa integridade.

B2.2. Compoñer producións escritas planificadas adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.

B2.3. Comprender, producir e sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.

B2.4. Comprender, producir e valorar de forma crítica textos publicitarios e periodísticos de carácter informativo ou de opinión

B2.5. Caracterizar, identificar e producir textos descritivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.

B2.6. Caracterizar, identificar e producir textos expositivos pertencentes a distintos ámbitos de uso.

B2.7. Caracterizar, identificar e producir textos narrativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.

B2.8. Caracterizar, identificar e producir textos argumentativos pertencentes a distintos ámbitos de uso.

B2.9. Caracterizar, identificar, analizar e producir textos dialogados pertencentes a distintos ámbitos de uso.

B2.10. Planificar, producir e revisar textos de investigación a partir da información obtida en fontes impresas e dixitais e con axuda dos recursos que ofrecen as TIC.

3.Funcionamento da lingua.

B3.1. Verificar o coñecemento formal e a capacidade de reflexión sobre a lingua que posúe o alumnado.

B3.2. Recoñecer e utilizar os diferentes rexistros lingüísticos en función dos ámbitos sociais valorando a importancia de usar o rexistro axeitado a cada momento.

B3.3. Producir textos escritos ou orais de diferentes xéneros mostrando un correcto nivel de corrección gramatical, presentación, adecuación, coherencia, cohesión e corrección.

B3.4. Recoñecer e identificar ostrasos característicos das categorías gramaticais substantivo e adxectivo, explicar os seus usos e valores nos textos.

B3.5. Recoñecer e identificar ostrasos característicos da categoría gramatical dos determinantes, explicando os seus usos e valores nos textos.

B3.6. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do verbo e as perífrases verbais e explicar os seus usos e valores nos textos.

B3.7. Recoñecer en textos de diversa índole e usar nas producións propias orais e escritas os diferentes conectores textuais.

B3.8. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical do adverbio e explicar os seus usos e valores nos textos.

B3.9. Recoñecer e identificar os trazos característicos da categoría gramatical dos pronomes e explicar os seus usos e valores nos textos.

B3.10. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.

B3.11. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e produción de textos.

Bloque 4.Lingua e sociedade.

B4.1. Distinguir as funcións sociais da lingua e determinar a situación do galego respecto a elas.

B4.2. Describir a diversidade lingüística no mundo, en Europa e na Península Ibérica, determinar o papel da lusofonía, distinguir conceptos básicos de contacto de linguas e describir os fundamentos do ecolingüismo.

B4.3. Describir a historia da lingua do latín ao galego e distinguir os elementos constitutivos deste

B4.4. Recoñecer os cultismos, semicultismos e palabras patrimoniais e citar exemplos, así como distinguir as familias léxicas irregulares e utilízalas correctamente.

B4.5. Identificar e describir as características lingüísticas fundamentais do galego antigo, o seu contexto e identificalo en textos.

B4.6. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII), describir o seu contexto e identificalo en textos.

B4.7. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno (desde o século XIX ata 1916), describir o seu contexto e identificalo en textos, elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos anteriores a 1916.

Bloque 5.Educación literaria.

B5.1. Definir "literatura" e "texto literario", caracterizar os diferentes xéneros e analizar os seus principais recursos formais e describir a cronoloxía xeral da historia da literatura galega.

B5.2. Definir "literatura galega de tradición oral" e as súas principais concrecións xenéricas, historiar a súa vitalidade e mais as principais manifestacións e compilacións nos diferentes períodos históricos ata a actualidade.

B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura medieval: contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente as súas orixes, definir as características principais e analizar a lírica profana (cantiga de amor, de amigo e de escarnio), a lírica relixiosa (cantigas de Santa María) e a prosa medieval.

B5.4. Ler textos significativos da literatura medieval, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura do galego medio (séculos XVI, XVII e XVIII): contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente a produción desta etapa, e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais.

B5.6. Ler textos significativos da literatura do galego medio, identificaras súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

B5.7. Identificar, analizar e describir literatura do Rexurdimento: contextualizar sociohistórica e sociolingüísticamente a produción do Prerrexurdimento e o Rexurdimento pleno ata 1916 e describir e analizar as obras e os/as autores/as principais deste período.

B5.8. Ler textos significativos dos/das principais autores/as do Prerrexurdimento, o Rexurdimento pleno e os comezos do século XX ata 1916, identificando as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

7.6. Criterios de avaliación 2º de BAC.

Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar.

B1.1. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais, audiovisuais e a situación en que se desenvolven. Captar o sentido global, a intención do discurso, a mensaxe e as súas ideas principais e secundarias.

B1.2. Comprender, interpretar e valorar textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados (conferencias, clases, charlas, presentacións e videoconferencia).

B1.3. Comprender, interpretar e valorar textos orais xornalísticos e publicitarios.

B1.4. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como as normas de cortesía, nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.

B1.5. Realizar producións orais planificadas, relacionadas con algún contido do currículo ou tema de actualidade adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión, corrección, coa axuda das TIC así como de elementos non verbais e con control das emocións ao falar en público.

B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.

B1.7. Expor oralmente, con rigor e claridade, un tema especializado de textos do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural.

B1.8. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.

B1.9. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal

B1.10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer, en exposicións orais propias e alleas, as dificultades expresivas.

B1.11. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

B2.1. Aplicar estratexias e coñecementos lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos para interpretar e producir textos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.

B2.2. Planificar, producir e revisar textos de distintos ámbitos de uso adecuados á situación e á intención comunicativa, con coherencia, cohesión, corrección gramatical e boa presentación.

B2.3. Realizar traballos educativos individuais ou en grupo sobre temas controvertidos do currículo ou de actualidade social, científica ou cultural.

B2.4. Analizar e comentar textos argumentativos e expositivos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial.

B2.5. Extraer información de fontes bibliográficas e dixitais e utilizar as TIC ao longo de todo o proceso de escritura, desde a planificación, organización e produción do texto á súa revisión e corrección final.

B2.6. Describir as propiedades do texto e analizar os procedementos lingüísticos básicos de adecuación, coherencia e cohesión nas producións propias e alleas.

Bloque 3. Funcionamento da lingua.

B3.1. Definir e identificar os fonemas da lingua galega e recoñecer a importancia e o valor das normas fonéticas como medio para facilitar a comunicación eficaz.

B3.2. Coñecer as variedades dialectais, recoñecer e explicar os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas e valorar a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural.

B3.3. Recoñecer e explicar o proceso de formación das palabras e aplicar os coñecementos adquiridos para a mellora, comprensión e enriquecemento do vocabulario activo.

B3.4. Observar, reflexionar e explicar as distintas unidades e función sintácticas e aplicar os coñecementos sobre análise sintáctica na produción de textos.

B3.5. Reflexionar e explicar as relacións e unidades semánticas.

B3.6. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.

B3.7. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.

Bloque 4. Lingua e sociedade

- B4.1. Recoñecer os estereotipos e prexuízos lingüísticos, determinar a súa repercusión nos usos e elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen cuestións sociolingüísticas.
- B4.2. Describir e interpretar o proceso de construción da variante estándar da lingua galega, recoñecer as interferencias lingüísticas no galego con especial atención aos castelanismos e desenvolver un discurso propio libre destes elementos.
- B4.3. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1916 ata 1978, describir o seu contexto e identificalo en textos.
- B4.4. Distinguir as características lingüísticas fundamentais do galego moderno desde 1978 ata a actualidade e identificalo en textos, describir o seu contexto e a situación legal, recoñecelo como unha lingua en vías de normalización e elaborar traballos sobre a historia da lingua.
- B4.5. Elaborar unha descrición esquemática na que se detallen as diferentes etapas da historia da lingua galega e as súas principais características.
- B4.6. Analizar e interpretar a evolución da conciencia lingüística na historia da lingua galega.

Bloque 5. Educación literaria

B5.1. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1916 a 1936:

- Poesía: autores/as de Vangarda e outros/as autores/as.
- Prosa: autores/as das Irmandades, o Grupo Nós (narrativa e ensaio) e outros/as autores/as.
- Teatro: autores/as das Irmandades, Vangardas e Grupo Nós.

B5.2. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1916 a 1936, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

B5.3. Identificar, analizar e describir a literatura galega entre 1936 e 1975:

- Poesía: produción bélica e autores/as do exilio. A Xeración de 1936, a Promoción de Enlace e a Xeración das Festas Minervais.
- Prosa: produción bélica e autores/as do exilio. Os renovadores da prosa: Ánxel Fole, Eduardo Blanco-Amor, Álvaro Cunqueiro e Xosé Neira Vilas. A Nova Narrativa Galega. Autores/as dos primeiros 70.
- Teatro: o teatro do exilio, a Xeración dos 50 e o Grupo de Ribadavia.

B5.4. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1936 a 1975, identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

B5.5. Identificar, analizar e describir a literatura galega de 1975 ata a actualidade:

- Poesía: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.
- Prosa: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.
- Teatro: temas, xéneros e subxéneros, e estéticas dos/das principais autores/as dos 80, os 90 e o novo século.

B5.6. Ler e comentar textos significativos da literatura galega de 1975 á actualidade identificar as súas características temáticas e formais e poñelas en relación co contexto sociohistórico e sociolingüístico e mais o xénero ao que pertencen.

B5.7. Analizar e comentar, a través de probas escritas ou traballos, cando menos unha obra completa de cada un dos períodos literarios referidos.

7.7. Criterios de cualificación e promoción na ESO

Para que a avaliación sexa efectiva, o alumnado debe recibir pautas claras sobre como se vai avaliar. O resultado da aplicación dos criterios e instrumentos de avaliación expresarase, en cada un dos trimestres e ao rematar o curso mediante unha escala de cualificación (de un a dez) que terá como **referente os estándares descritos previamente asociados ás competencias clave** e que estará de acordo coas seguintes normas de cualificación:

1. A cualificación de cada avaliación trimestral dependerá das obtidas a través dos procedementos utilizados, que serán variados e capaces de ofrecer información relevante sobre o cumprimento dos estándares da área e dos obxectivos xerais que serven de referente

para todas as áreas da ESO. Para iso, na ESO valoraranse os estándares seguindo o **baremo aprobado polo Departamento en reunión do 12 de setembro de 2016**, e revisado en reunión de setembro de 2018 con modificacións en 3º ESO e 1º BAC., que é o seguinte para cada curso:

1º e 2º de ESO:

PROCEDEMENTO AVALIACIÓN	INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	PERCENTAXE NA NOTA DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES QUE AVALÍA, segundo figura nos apartados 4.1. e 4.2.
Probas escritas de comprensión oral con preguntas tipo test, preguntas de resposta curta, resumos...	Registro cuantitativo.	20%	Todos os sinalados con P1 e I1
Observación do alumnado na expresión oral espontánea e planificada.	Rúbrica para as exposicións orais.		Todos os sinalados con P2 e I2
Observación na aula da lectura en voz alta. Probas escritas de comprensión lectora. Inclúe os libros de lectura obrigatoria.	Registro cualitativo da observación e cuantitativo das probas escritas de comprensión lectora.	10%	Todos os sinalados con P3 e I3
Exames (dous por avaliación)	Registro cuantitativo	50%	Todos os sinalados con P4 e I4, referidos a: Comprensión lectora. Expresión escrita. Funcionamento da lingua. Lingua e sociedade. Educación Literaria.
Revisión do caderno, produción textual e traballos individuais ou grupais realizados na aula ou na casa.	Registro cuantitativo.	20%	Todos os sinalados con P5 e I5
Ademais do libro de lectura obrigatoria en 1º e dos dous en 2º, co fin de fomentar o hábito lector, o alumnado poderá ler dous libros optativos por avaliación cos que acadará 0,5 puntos por cada un, é dicir, 1 punto a maiores como máximo en cada avaliación sempre que teña un mínimo de 4 de media nos dous exames da avaliación.			

3º de ESO:

PROCEDEMENTO AVALIACIÓN	INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	PERCENTAXE NA NOTA DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES QUE AVALÍA, segundo figura nos apartados 4.3. e 4.4.
Probas escritas de comprensión oral (audicións, escoitar lecturas en voz alta) con preguntas tipo test, preguntas de resposta curta, resumos, esquemas...	Registro cuantitativo.	15%	Todos os sinalados con P1 e I1
Observación sistemática do alumnado na expresión oral espontánea e planificada (exposicións, debates, dramatizacións, perfmis...)	Rúbrica.		Todos os sinalados con P2 e I2

Observación na aula da lectura en voz alta. Probas escritas de comprensión lectora de fragmentos de obras ou textos breves traballados na aula.	Registro cualitativo da observación e cuantitativo das probas escritas de comprensión lectora.	10%	Todos os sinalados con P3 e I3
Exames (dous por avaliación)	Registro cuantitativo	60%	Todos os sinalados con P4 e I4, referidos a: Comprensión lectora. Expresión escrita. Funcionamento da lingua. Lingua e sociedade. Educación Literaria.
Revisión das actividades de expresión escrita e traballos individuais ou en grupo realizados na aula ou na casa.	Registro cuantitativo.	15%	Todos os sinalados con P5 e I5
En ambos cursos optouse por non poñer lecturas obrigatorias, pero, coa fin de fomentar o hábito lector, o alumnado poderá ler ata 4 libros por avaliación cos que acadará 0,5 puntos por cada un, é dicir, ata 2 puntos a maiores como máximo en cada avaliación. Para poder sumar eses puntos por lecturas deberá acadar unha nota mínima de 4 puntos de media nos dous exames.			

4º de ESO:

PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA NOTA DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES QUE AVALÍA, DEsegundo figura nos apartados 4.3. e 4.4.
Probas escritas de comprensión oral (audicións, escoitar lecturas en voz alta) con preguntas tipo test, preguntas de resposta curta, resumos, esquemas...	Registro cuantitativo.	20%	Todos os sinalados con P1 e I1
Observación sistemática do alumnado na expresión oral espontánea e planificada (exposicións, debates, dramatizacións, perfmis...)	Rúbrica.		Todos os sinalados con P2 e I2
Observación na aula da lectura en voz alta. Probas escritas de comprensión lectora de fragmentos de obras ou textos breves traballados na aula.	Registro cualitativo da observación e cuantitativo das probas escritas de comprensión lectora.	10%	Todos os sinalados con P3 e I3
Exames (dous por avaliación)	Registro cuantitativo	55%	Todos os sinalados con P4 e I4, referidos a: Comprensión lectora. Expresión escrita. Funcionamento da lingua. Lingua e sociedade. Educación Literaria.
Revisión das actividades de expresión escrita e traballos individuais ou en grupo realizados na aula ou na casa.	Registro cuantitativo.	15%	Todos os sinalados con P5 e I5
En ambos cursos optouse por non poñer lecturas obrigatorias, pero, coa fin de fomentar o hábito lector, o alumnado poderá ler ata 4 libros por avaliación cos que acadará 0,5 puntos por cada un, é dicir, ata 2 puntos a maiores como máximo en cada avaliación. Para poder sumar eses puntos por lecturas deberá acadar unha nota mínima de 4 puntos de media nos dous exames.			

2.Na ESO, segundo acordo dos departamentos de Lingua galega e Lingua castelá na reunión do 11 de setembro de 2015, en todas as probas e traballos escritos se valorará a expresión escrita, podendo o profesor restar ata 2 puntos por estes aspectos: presentación incorrecta, imprecisións terminolóxicas, incoherencias no texto, erros de cohesión (nexos inapropiados e

mala puntuación do texto) e incorreccións ortográficas. Estas últimas descontarán do seguinte xeito en galego: a acentuación non diacrítica (-0,05) e o resto de erros (-0,1).

3. As correccións que realice o profesor/a sobre as tarefas, exercicios e traballos dos alumnos/as serán coñecidas por estes sempre que sexa posible; para isto o profesor/a mostrará os exercicios unha vez corrixidos. Esta norma considérase de obrigado cumprimento no caso das probas obxectivas.

4. Recuperacións: na ESO, malia o carácter continuo da materia, farase, co fin de facilitarlle a tarefa de estudo ao alumnado, unha recuperación da 1ª e 2ª avaliacións no seguinte trimestre e da 3ª a final de curso. Esta recuperación será só da materia de exames incluíndo a expresión e comprensión escrita, mantendo e sumándolle as cualificacións obtidas durante a avaliación na oralidade.

5. Nota da avaliación final: a nota final será a media das tres avaliacións.

6. Convocatoria de setembro. Na convocatoria de setembro, dado que pola escaseza de tempo non se poderán facer probas de expresión oral nin se van ter en conta as actividades e traballos do curso, haberá só un exame coa seguinte ponderación e estrutura:

Estándares	1º e 2º ESO	3º ESO	4º ESO.
Estándares de comprensión e expresión escrita.	50% da nota	30% da nota	30% da nota
Funcionamento da lingua	30% da nota	30% da nota	20% da nota
Lingua e sociedade	10% da nota	10% da nota	10% da nota
Educación literaria	10% da nota	30% da nota (inclúe breves comentarios dirixidos)	40% da nota (inclúe breves comentarios dirixidos)

7. A decisión sobre a **promoción** do alumnado na materia farase atendendo ao logro dos estándares de aprendizaxe básicos (xa sinalados en cada curso) e ao grao de adquisición das competencias correspondentes. Cando un alumno/a obteña, tras a ponderación de todos os procedementos de avaliación realizados, unha cualificación igual ou superior a 5 considerarase aprobado e promocionará, e se a nota é inferior a 5 considerarase suspenso e non promocionará.

Para a Promoción na nosa área, cumprirá ter en conta o que recolle a LOMCE a respecto da **ESO**: os alumnos promocionarán de curso cando superaran todas as áreas cursadas ou teñan avaliación negativa en dúas como máximo, e **repetirán curso cando teñan avaliación negativa en 3 ou máis áreas ou en dúas que sexan simultaneamente Lingua Galega e Literatura ou Lingua Castelá e Literatura e mais Matemáticas**, salvo que, excepcionalmente, o equipo docente considere que o alumno pode seguir con éxito o curso seguinte, ten boas perspectivas de recuperación e a promoción beneficiará a súa evolución académica e se lle apliquen as medidas de atención educativa propostas no consello orientador.

Tamén indica que, de forma excepcional, se poderá autorizar a promoción dun alumno con 3 áreas suspensas, pero para iso dúas desas materias non poden ser simultaneamente Lingua Galega, Lingua Castelá e Matemáticas.

7.8. Criterios de cualificación e promoción en 1º de BACHARELATO.

O resultado da aplicación dos criterios e instrumentos de avaliación exprésarase, en cada un dos trimestres e ao rematar o curso mediante unha escala de cualificación (de un a dez) que terá como referente os estándares descritos previamente e que estará de acordo coas seguintes normas de cualificación:

1. A cualificación de cada avaliación trimestral dependerá das obtidas a través dos procedementos utilizados, que serán variados e capaces de ofrecer información relevante sobre o cumprimento dos estándares da área e dos obxectivos xerais que serven de referente para todas as áreas da

ESO e BACH. Para iso en 1º de bacharelato valoraranse os estándares seguindo o **baremo aprobado polo Departamento en reunión do 11 de setembro de 2018, que é o seguinte:**

PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA NOTA DA AVALIACIÓN	ESTÁNDARES QUE AVALÍA, segundo figura no apartado 4.5
P1.Observación sistemática da comprensión e da expresión oral espontánea (interacción na aula) e planificada (exposicións, debates...).	I1. Rexistro cualitativo da observación e Rúbrica para as exposicións.	15%	Todos os sinalados con P1 e I1
P2. Exames (2 por avaliación) , que poderán incluír estándares de: -Comprensión lectora e comentarios. -Funcionamento da lingua. -Lingua e sociedade. -Educación literaria.	I2. Rexistro cuantitativo da nota dos exames.	70%	Todos os sinalados con P2 e I2
P3. Traballos individuais e en grupo, cuestionarios dos libros de lectura e comentarios na casa.	I3. Rexistro cuantitativo das notas obtidas.	15%	Todos os sinalados con P3 e I3
Ademais de dous libros de lectura obrigatorios, co fin de fomentar o hábito lector, o alumnado poderá ler dous libros optativos por avaliación cos que acadará 0,25 puntos por cada un.			

2. En **1º de bach.**, segundo o acordado en reunión co departamento de castelán, en todas as probas e traballos escritos se valorará a expresión escrita, podendo o profesor restar ata 2,5 puntos por estes aspectos: presentación incorrecta, imprecisións terminolóxicas, incoherencias no texto, erros de cohesión (nexos inapropiados e mala puntuación do texto) e incorreccións ortográficas (-0,1 por erros leves e -0,2 por erros graves). Ademais disto, non se valorarán as respostas que conteñan erros moi graves de coherencia e/ou cohesión textual que impidan a súa comprensión.

3. As correccións que realice o profesor/a sobre as tarefas, exercicios e traballos dos alumnos/as serán coñecidas por estes sempre que sexa posible; para isto o profesor/a mostrará os exercicios unha vez corrixidos. Esta norma considérase de obrigado cumprimento no caso das probas obxectivas.

4. **Recuperación.** Existen 3 probas de recuperación escrita dos exames con maior puntuación de cada unha das 3 avaliacións. Terán lugar á volta de vacacións de Nadal, de Semana Santa, e ao final de curso. As datas das recuperacións (común a todo 1ºBac) establécense o profesor unha vez oído o alumnado dos diferentes grupos.

5. **Nota final:** será a media das 3 avaliacións.

6. **Convocatoria de setembro:** trátase dunha proba escrita única e definitiva na que para aprobar hai que chegar ao 5.Dado que non hai tempo para facer probas de expresión oral nin entrarán os libros de lectura obrigatoria, o baremo de cualificación do exame de setembro será o seguinte:

Estándares	1º bac.
Estándares de comprensión e expresión escrita (elaboración de textos, comentarios...).	50%
Funcionamento da lingua	20%
Lingua e sociedade	10%
Educación literaria	20%

7. **Promoción.**Cando un alumno/a obteña, tras a ponderación de todos os procedementos de avaliación realizados, unha cualificación igual ou superior a 5 considerárase aprobado e promocionará , e se a nota é inferior a 5 considerárase suspenso e non promocionará.

7.9 Criterios de cualificación e promoción en 2º BACHARELATO.

1.O resultado da aplicación dos criterios e instrumentos de avaliación expresarase, en cada un dos trimestres e ao rematar o curso mediante unha escala de cualificación (de un a dez) que terá como referente os estándares descritos previamente e que estará de acordo coas seguintes normas de cualificación:

PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN	DE	INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA NOTA DA AVALIACIÓN.	ESTÁNDARES QUE AVALÍA, segundo figura no apartado 4.6
P1.Observación sistemática da comprensión e da expresión oral espontánea (interacción na aula) e planificada (exposicións sobre temas do currículo).		I1. II. Rexistro cualitativo da observación e Rúbrica para as exposicións.	10%	Todos os sinalados con P1 e I1
P2. Exames (2 por avaliación).Incluirán preguntas de: Comprensión de textos. Comentario crítico ou opinión persoal sobre as ides dun texto. Funcionamento da lingua. Lingua e sociedade. Educación literaria (teoría).		I2.Rexistro cuantitativo da nota dos exames.	80%	Todos os sinalados con P2 e I2
P3. Traballos individuais e/ou en grupo consistentes en comentarios críticos a realizar na casa e/ou na aula ou posibles lecturas.		I3. Rexistro cuantitativo das notas de traballos, comentarios.	10%	Todos os sinalados con P3 e I3

2. En 2º de bach., tamén segundo o acordado en reunión de Departamento, en todas as probas e traballos escritos se valorará a expresión escrita, podendo o profesor restar ata 3 puntos do total do exame por estes aspectos: presentación incorrecta, imprecisións terminolóxicas, incoherencias no texto, erros de cohesión (nexos inapropiados e mala puntuación do texto) e incorreccións ortográficas. Estas últimas descontarán en galego do seguinte xeito: a acentuación non diacrítica (-0,05), solucións ortográficas contrarias á norma lingüística (b/v, h, y...) e acentuación diacrítica (-0,1) e os erros moi graves como uso de tempos compostos, mala colocación do pronome átono...(-0,2). Ademais disto, non se valorarán as respostas que conteñan erros moi graves de coherencia e/ou cohesión textual que impidan a súa comprensión.

3. As correccións que realice o profesor/a sobre as tarefas, exercicios e traballos dos alumnos/as serán coñecidas por estes sempre que sexa posible; para isto o profesor/a mostrará os exercicios unha vez corrixidos. Esta norma considérase de obrigado cumprimento no caso das probas obxectivas.

4. **Recuperación.** Non hai recuperación por avaliación, pois dado que en todos os exames van entrando os temas anteriores (sumándolle a nota conseguida en traballos e oralidade), cada avaliación superada supón a recuperación da anterior ou anteriores. Só haberá un exame de recuperación final cun valor do 80% da nota (mantense tamén a nota da oralidade e dos traballos realizados no curso) para quen teña suspensa a materia por avaliacións e nel entrará toda a materia e haberá dúas opcións.

5. **Nota final.** Será a nota media das 3 avaliacións, con redondeo á alza se a nota da 3ª avaliación é igual ou mellor ca a media das anteriores e á baixa se é peor ca a das anteriores.

6. **Convocatoria de setembro.** En setembro só haberá o exame (con dúas opcións) que se valorará sobre 10 puntos. Dado que non hai tempo para facer probas de expresión oral nin de corrixir traballos, o baremo de cualificación do exame será o seguinte:

Estándares	2º bac.
Estándares de comprensión e expresión escrita.	50%
Funcionamento da lingua	20%
Lingua e sociedade	10%
Educación literaria	20%

8. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

Un dos aspectos que non podemos esquecernos de avaliar é o proceso de ensino e a nosa propia práctica docente. Para un desenvolvemento axeitado e á vez simplificado deste apartado, elaboramos unha serie de indicadores de logro que recollen as catro dimensións básicas que cremos reúnen os indicadores máis significativos para abordar a práctica docente:

- Seguimento da programación.
- Atención á diversidade.
- Exercicios, actividades e tarefas na aula.
- Aplicación dos criterios de avaliación e cualificación.

8.1. Concreción dos indicadores.

	1	2	3	4
1.Cando comezamos unha unidade ou tema novo, presentámoslles aos alumnos os obxectivos e competencias que se queren desenvolver, as diferentes actividades a realizar, como serán avaliados...				
2.Motivamos aos alumnos comunicándolles os obxectivos que queremos conseguir e a finalidade das actividades, partindo dos seus coñecementos previos, relacionando os contidos con situacións reais, informándoos da utilidade e creándolles expectativas.				
3.Deseñamos distintas actividades de aprendizaxe para o logro de cada un dos obxectivos.				
4.Organizamos ben o tempo da clase en función das actividades a realizar.				
5.As actividades que propoñemos están relacionadas con situacións da vida real e o alumnado enténdeo.				
6.Propoñemos actividades que favorecen a aprendizaxe autónoma (procura de información, traballos, investigacións...). Definimos os obxectivos básicos do traballo para logo avalialo.				
7. Corriximos e explicamos de forma habitual os traballos e actividades do alumnado , e damos pautas para a mellora da súa aprendizaxe.				
8.En función das características de cada alumno/a, presentamos tarefas e procuramos logros diferentes.				
9.Empregamos metodoloxías diversas que favorezan o desenvolvemento dunha actitude positiva do alumno/a e que teñan en conta os seus intereses.				
10. Variamos a organización do grupo-clase (traballo individual, en parellas, en pequeno grupo, en gran grupo, organizamos axudas entre iguais en base aos perfís diferentes dos alumnos...)				
11.Empregamos recursos e materiais variados para a aprendizaxe da lingua: libro, material audiovisual, material impreso, ferramentas TIC... e seleccionámolos en función da súa idoneidade.				
12.Traballamos os temas transversais.				
13.Temos en conta os acordos cos compañeiros do noso departamento e do de Lingua castelá polo menos.				
14.Utilizamos diferentes tipos de probas de avaliación (exames, traballos individuais, traballos en grupo, exposicións orais...)				
15.Utilizamos diversos instrumentos de rexistro e diferentes medios para informar dos resultados aos estudantes e aos pais.				
16.Analizamos os resultados e temos en conta aqueles alumnos que se afastan da media tanto por arriba como por abaixo.				

17. Propoñemos novas actividades que faciliten a adquisición dos obxectivos cando estes non foron acadados.				
18. Propoñemos novas actividades de maior nivel para o alumnado que acadou os obxectivos en profundidade.				

Despois de completar este cuestionario, reflexionamos e debatemos os resultados. Para centrar o debate nos aspectos máis interesantes contemplando todas as aportacións, usaremos a seguinte plantilla:

Plantilla de interpretación de datos.

Nivel de reflexión	Nivel de debate.
Individual	No Dpto de Lingua Galega

Aspectos que hai que considerar.		
Imprevistos	Fortalezas	Debilidades

Conclusiones.		
	Aspectos positivos	Aspectos que temos que mellorar.
Atención á Diversidade		
Seguimento da Programación		
Actividades na aula		
Aplicación dos criterios de Avaliación e cualificación.		

9.- Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación de pendentes.

A atención ao alumnado coa materia de Lingua Galega e Literatura pendente de cursos anteriores correspóndelle ao conxunto do departamento. O xefe de departamento coordinará o proceso de recuperación da materia para aqueles alumnos/as que a teñan pendente.

O profesor/a que imparte a materia no curso no que actualmente está o alumno ten as seguintes funcións dentro do programa de recuperación:

- Facer a observación e o seguimento das actitudes, estratexias de aprendizaxe e hábitos de traballo do alumno/a en relación co curso no que está actualmente.
- Aclararlle todo tipo de dúbidas que vaian xurdindo.

Unha vez por trimestre, polo menos, o departamento dedicará a reunión ao seguimento e valoración do proceso de recuperación deste alumnado, tomando as medidas correctoras e de reforzo que se consideren necesarias.

O “Grao mínimo de consecución dos estándares e o logro das competencias clave traballadas desde a área” será a referencia para superar a materia e farase un exame, ademais de ter en conta o traballo realizado durante o presente curso.

Os **criterios de cualificación do alumnado pendente na ESO** serán os seguintes:

- Observación da actividade diaria, traballo na aula, preguntas de clase, actitude cara á materia, cara ao profesor/ e os compañeiros no curso no que está este ano: 20% da nota.

2.- Elaboración de redaccións e/ou comentarios e resolución de fichas entregadas: 30% da nota.

3.- Exame de pendentes na data que estableza a xefatura de estudos: 50% da nota.

10.- Deseño da avaliación inicial, e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

O proceso de ensinanza e aprendizaxe do alumnado diríxese cara ao logro dunha serie de obxectivos, o que implica partir dun “estado inicial” que deberemos coñecer. O coñecemento do nivel, as características, as necesidades e o contorno do alumnado permitirán tomar decisións relativas a:

-Planificar e programar as actividades docentes.

-Adoptar as medidas de atención á diversidade necesarias.

-Analizar que metodoloxía cómpre empregar.

Que aspectos interesa avaliar inicialmente? Cremos que é máis importante avaliar neste primeiro momento os posibles recursos e capacidades do alumnado ca as deficiencias que presenten, aínda que sen esquecer estas. Parécenos máis produtivo coñecer as súas expectativas e intereses, a potencialidade que teñen, ca constatar se posúen un nivel alto ou baixo. Por iso, cómpre explorar e coñecer o ambiente social e familiar no que se move e as súas actitudes fronte á materia e aos temas transversais que poidamos tratar co fin de ter así datos que serán valiosos para fomentar a motivación por aprender.

Tamén interesa coñecer as súas capacidades en relación aos procedementos (lectura, escritura, expresión oral...) e os conceptos básicos da materia para saber se hai que reforzar algo.

Como avaliar os diferentes aspectos? En primeiro lugar debe terse en conta que a avaliación inicial é un proceso encomendado ao equipo docente de xeito colectivo, o que permitirá un intercambio de información e opinión que facilitarán un ensino baseado nas necesidades e características dos alumnos.

A nivel individual, a avaliación inicial, debido á gran cantidade de alumnos por aula e o difícil que sería facer un seguimento individualizado profundo en tan pouco tempo (xeralmente un mes) partirá duns piares básicos:

-A observación do grupo e da actitude de cada alumno cara á materia a través de intercambios orais, realización de exercicios ou actividades na aula.

- Breves entrevistas con alumnos nos recreos.

- Folla de autoavaliación, se o profesor o considera procedente.

-Unha proba escrita que recolla as aptitudes ou carencias iniciais, se é o caso, na materia (comprensión, expresión escrita, contidos gramaticais e literarios mínimos...).

Pretendemos que esta avaliación, cando menos, sirva para:

- Ofrecer datos relativos ao entorno socio-familiar do alumno ou alumna, informando sobre as expectativas que se ten do proceso de aprendizaxe, as posibilidades de axuda e colaboración da familia, aspectos que inciden no seu desenvolvemento.
- Aportar información sobre o contexto escolar no que se move o grupo: profesorado, posibilidades de interacción con outros alumnos, con outros grupos...
- Definir os coñecementos previos do alumnado, as súas competencias con respecto ao currículo que se pretende desenvolver e as súas necesidades.
- Definir, en caso de detectar graves deficiencias, a intervención educativa que se vai levar a cabo cun alumno o alumna, priorizando os aspectos deficitarios que sexan precisos para o desenvolvemento de habilidades funcionais propias da súa idade.
- Concretar as estratexias de aprendizaxe que o alumno ou alumna utiliza para a incorporación de coñecementos e habilidades novas, permitindo unha ensinanza máis eficaz.

11. Medidas de atención á diversidade.

A maior novidade da LOMCE neste aspecto son os PMAR, polo demais séguense mantendo outras medidas de atención á diversidade, como:

- Programas de apoio e reforzo.
- Adaptacións curriculares.
- Agrupamentos flexibles.
- Desdobres de grupos.

Hai outras medidas como os PMAR (Programa de Mellora da Aprendizaxe e do Rendemento, no 3º curso) e da Formación Profesional Básica, estruturada en 2 cursos. No IES Laxeiro impartiranse tamén este ano os dous grupos de FP Básica I e II e mais o PMAR en 3º de ESO.

Hai un alumno en 2º ESO con ACI e nivel de competencia curricular de 4º-5º primaria.

Outro en 1º ESO que está a repetir e con NCC sw 1º de primaria.

E outro novo en 1º ESO con NCC de 3º-4º primaria.

Con alumnado con TDAH, TDA, dislexia, disgrafía... aplícanse pautas segundo os protocolos da consellería de educación.

. Na aula as posibles medidas de atención á diversidade a tomar serán:

- Variación da metodoloxía segundo as necesidades de cada alumno.
- Apoios individualizados ao alumnado (nos recreos).
- Propoñer actividades de aprendizaxe diferenciadas.
- Adaptar o material didáctico.
- Aumentar ou diminuír o ritmo de presentación dos contidos.

12. Os elementos transversais.

O feito de que a práctica mesma da aula reproduza de forma continua temas e vivencias do mundo exterior ofrécelle ao profesorado a posibilidade de incorporar o tratamento xeral dos temas transversais no propio ritmo da clase e de facelos emanar de forma natural das actividades lingüísticas que se desenvolven día a día, de tal xeito que non supoñan para o profesor/a unha actividade illada e sen coherencia didáctica.

Merecerán un tratamento específico desde esta materia e en todos os cursos (evidentemente adaptándose ao nivel do alumnado) temas como a igualdade entre sexos (agora xa hai unha materia en 2º de ESO de Igualdade de Xénero), a prevención da violencia de xénero ou contra as persoas con discapacidade, os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, a prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o rexeitamento de todo tipo de violencia, a pluralidade, a educación e seguridade viaria e a educación para o consumo (todos eles cun forte compoñente actitudinal).

Neste senso, a reflexión e a corrección dos usos discriminatorios da lingua convén que se traten na aula asumindo criterios non sexistas e fomentando no alumnado unha actitude crítica e aberta cara á lingua. Por outra banda, o ambiente que se cree na aula debe facilitar por si

mesmo unha educación moral e cívica fundamentada no respecto, no diálogo e na autocrítica do alumnado que forma parte da comunidade escolar.

Os contidos transversais cos que se traballará en todos os cursos adaptándose ao seu nivel e madurez relaciónanse a seguir:

A educación cívica será a base e o punto de referencia en torno ao que xiren os demais temas transversais. Esta axudará a analizar criticamente a realidade cotiá e as formas sociais vixentes, de xeito que sirva para idear formas máis xustas e axeitadas de convivencia. A educación cívica quere formar hábitos de convivencia que reforcen os valores de xustiza, solidariedade, cooperación ou respecto pola natureza.

A educación para a igualdade de oportunidades de ámbolos sexos e a prevención da violencia de xénero ou contra as persoas discapacitadas persegue que as desigualdades que se producen na sociedade non sexan transmitidas pola educación académica, así como eliminar calquera tipo de discriminación ou de intolerancia, non só no plano das ideas senón, e sobre todo, no das condutas persoais e sociais, reflectidas no vivir diario, nos medios de comunicación, nos centros de traballo, nos lugares de ocio, etc.

A educación para a paz será considerada como unha premisa para a xustiza. Non se trata dun pacifismo neutro senón activo e responsable. Educar para a paz será un xeito particular de educar en valores e, ademais, unha educación para a acción.

A educación para a saúde orientarase no senso da saúde física, biolóxica, mental e social, sen omitir as prácticas que inciden negativamente na saúde. A educación sexual axudará a descubrir a dimensión afectiva da relación sexual e a rexeitar condutas sexistas tanto nos medios de comunicación coma no ámbito familiar, escolar e social, así como a asumir pautas de conduta integradoras e respectuosas da diversidade por razón de sexo.

A educación e seguridade viaria tenderá a profundar no estudo do contorno e a inculcar no alumnado o sentido da responsabilidade para a prevención de accidentes de tráfico, coa finalidade de que o alumnado coñeza os seus dereitos e deberes como usuarios/as das vías, en calidade de peóns, viaxeiros ou condutores de bicicletas e vehículos a motor, que respecten as normas e os sinais e se favoreza a convivencia, a tolerancia, o autocontrol, a prudencia.

A educación do consumidor trata de consolidar e avanzar na investigación dos temas de consumo a través do coñecemento e da práctica dos seus dereitos e obrigas usando, ante os feitos de consumo, actitudes propias do coñecemento científico, valorando criticamente o impacto da sociedade de consumo sobre o medio e sendo capaz de actuar de forma responsable.

13. **Actividades complementarias e extraescolares programadas polo departamento.**

Un problema importante co que nos atopamos á hora de programar as actividades complementarias e extraescolares é que a principio de curso non contamos coa oferta completa de actividades que potencialmente nos poden interesar (obras de teatro, recitais poéticos, etc.) polo que a programación dalgunhas destas actividades se realizará ao longo do curso a medida que vaian xurdindo oportunidades.

O Departamento participará activamente na organización e difusión das actividades complementarias e extraescolares que organice o centro, tales como concursos literarios, animación á lectura, etc. Ademais realizaremos as seguintes actividades xa programadas e organizadas polo Dpto., algunhas delas en colaboración coa Biblioteca ou con Dinamización Lingüística:

- 1.- Nos primeiros da ESO, a partir da lectura de “Volverás golfiño” realizarase a principios de xuño unha ruta polos faros da Costa da Morte.
- 2.- O alumnado de 2º da ESO que voluntariamente lea o libro *Contos do museo de Lugo*, visitará o museo de Lugo e fará unha parte dunha etapa do camiño de Santiago.
- 3.- O alumnado de 3º de ESO visitará a Casa de Rosalía

4.- O alumnado de 4º de ESO realizará o roteiro “Poetas de Celanova”.

5.- Por último, o alumnado da EPA asistirá, algúns venres na hora de tutoría e acompañados polo profesor do Dpto Xabier Quiroga , a obras de teatro que se representen no Salón teatro de Lalín (programación aínda sen concretar).

14. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da programación didáctica en relación cos resultados e procesos de mellora.

En primeiro lugar, cómpre indicar que a programación didáctica do curso chegará ao alumnado e ás familias a través de dous medios:

1º Os profesores lerán ou entregaranlle a cada alumno/a ao principio de curso un guión cos puntos esenciais da programación: obxectivos, criterios de avaliación, cualificación e recuperación e materiais didácticos.

2º A programación estará a disposición da comunidade educativa na páxina web do centro.

Por outra banda, a programación será obxecto de avaliación e poderá sufrir algunha variación en beneficio do proceso educativo e con vistas á mellor consecución dos obxectivos, previa conformidade dos membros do Departamento, que tratarán os aspectos relativos á docencia do alumnado. Tales modificacións, debidamente xustificadas, deberán figurar nunha acta de departamento e recolleranse na memoria final de curso.

A avaliación da programación farase a través dos indicadores de logro que avalían o proceso de ensino e a práctica docente. A análise disto e dos resultados académicos, realizada nas reunións de departamento ao longo do curso e cuxo contido quedará reflectido no libro de actas do departamento, pode supoñer a modificación de aspectos da programación, tanto a nivel de obxectivos, como de recursos ou metodoloxía procurando sempre aportar cambios que supoñan unha mellora.

Para valorar o axuste entre a programación e os resultados obtidos, o Departamento deseñou este instrumento, no que 4 é a cualificación máis alta e 1 a máis baixa:

INDICADORES DE LOGRO.	4	3	2	1	Observación dos aspectos a mellorar.
1. Respectamos a distribución temporal dos contidos por avaliacións.					
2. Aplicamos a metodoloxía didáctica programada.					
3. Tivemos en conta o grao mínimo de consecución dos estándares e das competencias asociadas a eles para aprobar a materia.					
4. Aplicamos os procedementos e instrumentos de avaliación programados e axustámonos aos criterios de cualificación.					
5. Aplicamos, na medida do posible, as medidas de atención á diversidade necesarias.					
6. Fixemos un correcto seguimento do alumnado con materias pendentes de cursos anteriores.					
7. Aplicamos medidas de reforzo educativo dirixidas a alumnos que presentaban dificultades de aprendizaxe.					
8. Tentamos estimular o interese e o hábito da lectura e a capacidade de expresarse correctamente.					

9. Usamos os materiais e recursos didácticos programados.					
10. Realizamos as actividades complementarias e extraescolares programadas.					

Lalín, novembro 2020

Integrantes do departamento:

Manuel Busto Galego

Ester Eugenia González Martínez

Xabier Gallego Fernández

Susana Rodríguez Rodríguez

Antonio Mayáns

Mª Gracia Santorum López (Xefa de Dpto.)